
Årsredovisning
1995

Innehåll

	Sidan
Nordbanken 1995	3
Kort om Nordbanken	3
Ekonomisk information	3
VD har ordet	4
Nordbanksaktien	6
Bolagsstämma	7
Definitioner och använda begrepp	8
Fem år i sammandrag	9
Nyckeltal	9
Förvaltningsberättelse	
Inriktning och mål	10
Organisation	12
Marknader	13
Produkter	14
Distribution	20
Regionbanker	22
Övriga rörelsedrivande enheter	25
Produkt- och serviceenheter	27
Närstående bolag	32
Personal	33
Resultat och lönsamhet	34
Finansiell struktur	37
Tvister	47
Resultaträkningar	48
Balansräkningar	49
Redovisningsprinciper	50
Noter till redovisningen	52
Specifikationer	65
Förslag till vinstdisposition	68
Revisionsberättelse	69
Styrelse	70
Ledning	72
Revisorer	73
Adresser	74

Nordbanken 1995

- Rörelseresultatet ökade med 23 procent till 5 904 miljoner kronor
- Rörelseresultatet per aktie (efter schablonskatt) uppgick till 19:77 kronor
- Räntabiliteten uppgick till 23,7 procent
- Årets resultat per aktie uppgick till 23:89 kronor
- Utdelning föreslås om 7:50 kronor per aktie
- Justerat eget kapital per aktie ökade till 88:51 kronor
- Kreditförlustnivån minskade till 0,5 procent
- Viktiga marknadspositioner stärktes eller bibehölls
- Nytt datasystem installerades i oktober
- Staten sålde 34,5 procent av sina aktier i Nordbanken genom ett globalt erbjudande
- Staten bekräftade sin avsikt att sälja hela det kvarvarande aktieinnehavet om 65,5 procent
- Nordbanken noterades på Stockholms Fondbörs A-lista den 2 november
- I januari 1996 undertecknades ett nytt avtal mellan Nordbanken och Posten

Kort om Nordbanken

Nordbanken är en av Sveriges fyra stora bankkoncerner med ett brett utbud av bank- och finanstjänster till privatpersoner, små och medelstora företag, offentlig sektor samt ett urval svenska storföretag.

Nordbanken hade vid det senaste årsskiftet en balansomslutning om 339 miljarder kronor, utlåning om 236 miljarder kronor och inlåning om 148 miljarder kronor.

Nordbankens tillgångar och rörelseresultat avser nästan helt verksamheten i Sverige.

Kundbasen omfattar över 3,5 miljoner privatpersoner, cirka 140 000 små och medelstora företag samt fler än 30 000 organisationer.

Banken har ett rikstäckande nät med över 300 bankkontor, som marknadsför koncernens hela produktsortiment. Kunderna kan därutöver uträta många av sina Nordbanksärenden vid 1 300 postkontor i landet eller genom Nordbanken Direkt, landets största telefonbank med nära 200 000 kunder.

Ekonomisk information 1996

■ Bokslutsmeddelande	16 februari
■ Årsredovisning distribueras	mars
■ Bolagsstämma	28 mars
■ Delårsrapport per 31 mars	8 maj
■ Delårsrapport per 30 juni	21 augusti
■ Delårsrapport per 30 september	30 oktober

VD har ordet

1995 blev ett mycket framgångsrikt år för Nordbanken.

Både resultat och lönsamhet ökade jämfört med föregående års redan goda nivå.

Banken introducerades åter på börsen. Datasystemets omläggning ger stora möjligheter både att förbättra vår kundservice och att sänka bankens driftskostnader.

Rörelseresultatet ökade till 5 904 Mkr (4 817) och räntabiliteten blev 23,7 procent (23,4) på eget kapital. Många samverkande faktorer bidrog till den goda resultatutvecklingen. Jag vill särskilt framhålla bankens förmåga att i en allt intensivare konkurrens behålla och t o m öka sina marknadsandelar.

Nordbanken introducerades åter på Stockholms Fondbörs A-lista den 2 november, efter drygt tre år med staten som ensam ägare. Introduktionen är ett kvitto på att de senaste årens omfattande strukturerings- och förnyelsearbete varit framgångsrikt. Den uppskattades av både kunder och anställda.

Regeringen redovisade redan i februari 1995 sin avsikt att sälja statens hela innehav av aktier i Nordbanken. I september beslutade man erbjuda cirka en tredjedel av aktierna till svenska och utländska investerare. Erbjudandet mottogs mycket väl av marknaden och övertecknades kraftigt av såväl institutioner som privatpersoner. Priset fastställdes till det högsta värdet i det intervall som angivits i prospektet.

I arbetet med att bistå ägaren med försäljningen fick vi tillfälle att presentera banken och den fokuserade strategin för en bred krets investerare och upprätta värdefulla kontakter för de kommande försäljningarna.

Det förtroende som de nya aktieägarna visat Nordbanken utgör naturligtvis en extra stimulans i arbetet med att vidmakthålla positionen som en av Sveriges lönsammaste banker. Vid utgången av året hade banken drygt 120 000 aktieägare.

En genomgripande omläggning av datasystemen genomfördes under hösten i syfte att ge kunderna bättre och snabbare service samt att sänka bankens driftskostnader. Omläggningen var ett viktigt led i arbetet att ytterligare förbättra Nordbankens förmåga att hantera mycket stora finansiella flöden. Nordbanken sköter bland annat löneutbetalningar till varannan löntagare i Sverige. Genom omläggningen fick banken ett kunddatasystem med stora expansions- och utvecklingsmöjligheter.

Nordbankens ambition är att vara en av Sveriges lönsammaste banker. Strategin är fokuserad till de områden banken har naturliga förutsättningar att vidareutveckla. Verksamheten är inriktad mot att tillfredsställa svenska företags och privatpersoners behov av finansiella tjänster. Den breda kundbasen är en stor till-

gång som möjliggör att banken i första hand kan eftersträva att öka affärerna med befintliga kunder. Kombinationen av ett eget slagkraftigt kontorsnät, en telefonbank som är öppen dygnet runt och ett nära samarbete med Posten ger möjligheter att effektivt betjäna stora kundgrupper.

I kontorsnätet finns ytterligare möjligheter att öka förädlingsvärdet, bl a som en följd av förbättrat datastöd vid hanteringen av kundärenden. Positionen som bästa bank för små och medelstora företag skall eftersträvas. Närhet spelar här en avgörande roll och samarbetet med företagskunderna kommer därför att bli en av kontorens viktigaste uppgifter.

För telefonbanken, Nordbanken Direkt, fortsatte den snabba kundtillströmningen. Vid slutet av 1995 hade Nordbanken Direkt, som är Sveriges ledande telefonbank, nästan 200 000 kunder. Målet är att inom ett par år ha minst 400 000 kunder.

Samarbetet med Posten har gått in i ett nytt och lovande skede. Marknadsföringen av ett särskilt sortiment av bankens produkter, som uteslutande skall säljas på postkontor, sker under namnet Postbanken. Nordbankens nuvarande sortiment skall även fortsättningsvis erbjudas av Posten. Som en följd av det nya samarbetsavtalet blir ersättningen till Posten mer beroende av Postens försäljning av Nordbanksprodukter och mindre av utförda manuella transaktioner.

För privatkunderna kommer självbetjäningen att öka liksom användningen av informationsteknik. Samtidigt innebär Nordbankens program för prioriterade kunder – Förmånskund och PLUS – en ökad satsning på personlig rådgivning och service. *Personlig Bankman*, som erbjuds Förmånskunderna, har blivit en stor framgång. Genom utbildningsinsatser under de två senaste åren finns nu fler än 750 anställda i Nordbanken med speciell kunskap och träning för befattningen *Personlig Bankman*.

Ränte- och valutahandeln i Nordbanken stärkte sin ställning på marknaden under 1995. Avsikten är att fullfölja satsningen inom dessa områden genom bland annat den utveckling av databaserade informations- och kontrollsystem som pågår.

Även vad gäller det urval av riktigt stora företag som är kunder har Nordbanken stärkt sin ställning. Storföretagen betjänas av en sär-

skild enhet som kan erbjuda system- och produktutveckling samt kundanpassning. För Nordbanken är fokuseringen på Sverige som verksamhetsområde viktig. Inom vissa branscher som domineras av stora företag och där banken har hög kompetens är emellertid Norden den naturliga marknaden.

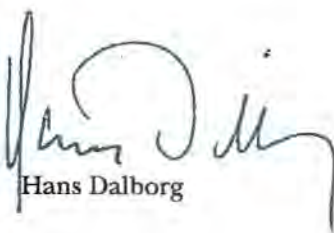
Den målmedvetna strävan efter kostnads-effektivitet som präglat förnyelsen av Nordbanken gäller även i fortsättningen. Under 1996 inleds ett program för "Nystart" i organisationen, som skall leda till kompetensutveckling för bankens medarbetare men också till att antalet tjänster successivt minskar med ytterligare 600.

Strukturumvandlingen av den svenska finansmarknaden är inte avslutad. Med stor sannolikhet kommer förändringar att äga rum också under de närmaste åren. Nordbanken bevakar möjligheterna att stärka sin ställning på relevanta marknader genom nya strukturella arrangemang.

Under de kommande åren väntar också andra och spännande utmaningar för Nordbanken som t ex valutasamarbetet i Europa, IT- och datautvecklingen, nya former för arbetets organisation, utbildnings-, jämställdhets- och miljöfrågorna. Detta är några av de många områden där banken måste verka aktivt för en positiv utveckling.

Till sist vill jag tacka medarbetarna i Nordbanken för kvalificerade insatser under året. Det är till följd av dessa insatser som goda resultat kunnat uppnås, och som morgondagens krav på finansiella tjänster och marknadskonkurrens kan mötas med tillförsikt.

Stockholm i februari 1996

Hans Dalborg

Nordbanksaktien

Svenska staten sålde under oktober/november 34,5 procent av aktierna i banken och har efter denna försäljning 65,5 procent av aktierna. Staten har förklarat att dessa aktier kommer att säljas senare vid ett eller flera tillfällen. Nordbankens aktie är sedan den 2 november 1995 noterad på Stockholms Fondbörs A-lista. Aktien noteras även i London (SEAQ International) och New York (Portal).

Hälften av aktierna som omfattades av privatiseringen såldes initialt till utländska investerare för 92 kronor per aktie, en fjärdedel till svenska institutionella placerare också för 92 kronor och den återstående fjärdedelen till privatpersoner för rabatterade 85 kronor per aktie. Vid utgången av 1995 hade banken över 120 000 aktieägare. Cirka 12 procent av Nordbankens aktier ägdes av utländska aktieägare.

Kursutveckling

Nordbanksaktien noterades vid årsskiftet till 115 kronor och även den 16 februari 1996 till 115 kronor. Som högst har aktien sedan noteringen handlats för 120:50 kronor den 16 januari 1996 och lägst för 99 kronor den 2 november 1995.

Omsättning

Omsättningen i aktien uppgick under november – december 1995 till 3 428 miljoner kronor motsvarande 85,7 miljoner kronor per börsdag. Antalet aktier som omsattes under samma period var 32,1 miljoner vilket motsvarar ett genomsnitt på 803 000 per börsdag. Sedan den 2 januari 1996 noteras aktien på listan över mest omsatta aktier.

Börsvärde

Nordbankens börsvärde uppgick till 24 725 miljoner kronor vid årsskiftet. Börsvärdet översteg det egna kapitalet med 30 procent.

Aktiekapital och antal aktier

Aktiekapitalet uppgår till 5 375 miljoner kronor, fördelat på 215 000 000 aktier med vardera en röst och ett nominellt värde av 25 kronor. Varje aktie äger lika rätt till bankens tillgångar och vinst. Vid bolagsstämma får varje röstberättigad rösta för fulla antalet av honom företrädda aktier utan begränsning i rösträtten. Styrelsen är inte bemyndigad att besluta om utökning av aktiekapitalet. Det föreligger inga aktieägaravtal.

Ägande som överstiger 10 procent

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett bankaktiebolag som medför att förvärvarens totala aktieinnehav

Data per aktie ¹⁾

Årets resultat, kr	1995	1994	1993	1992	1991
Antal aktier, 1.000-tal	215.000	429.761	429.761	429.761	429.761
Rörelseresultat, kr ²⁾	19.77	16.13	8.91	-54.05	-64.58
Årets resultat, kr ²⁾	23.89	13.97	12.53	-8.80	-60.27
Justerat eget kapital, kr ²⁾	88.51	76.78	68.50	52.68	59.96
Utdelning, kr ^{2) 3)}	7.50 ⁴⁾	4.65	2.75	-	-
Aktiekurs 31 dec, kr	115:00	22:00
Börskurs/justerat eget kapital	1,30	0,73
P/E-tal	5,8	neg
Direktavkastning, %	6,5	-

¹⁾ Definitioner se sid 8.

²⁾ Data per aktie före 1995 har räknats om för att reflektera ökningen av aktiens nominella värde från 12:50 kronor till 25:00 och motsvarande minskning av antalet aktier, vilket kombinerades med en mindre fondemission inför sammanläggningen av aktier som gjordes 1995.

³⁾ En extra utdelning om 9:30 kronor per aktie betalades ut den 29 september 1995.

⁴⁾ Enligt styrelsens förslag.

Aktiekapitalets förändring

År	Transaktion	Ökning av aktiekapital Mkr	Totalt aktiekapital Mkr	Antal aktier
1984	Split 4:1	-	633,6	25.344.000
1984	Nyemission till kr 110.00 riktad till allmänheten	116,4	750,0	30 000 000
1988	Fondemission 1:1	750,0	1.500,0	60 000.000
1988	Nyemission riktad till D. Carnegie & Co ¹⁾	398,8	1.898,8	75.952.131
1989	Nyemission riktad till Svenska staten ²⁾	250,0	2 148,8	85 952.131
1989	Split 2:1	-	2 148,8	171 904 262
1991	Nyemission 3 2 till kr 20 00	3.223,2	5 372,0	429.760.655
1995	Fondemission ³⁾	3,0	5 375,0	430.000.000
1995	Sammanläggning 1:2	-	5 375,0	215 000 000

¹⁾ Apportemission. Avser förvärvet av D. Carnegie AB

²⁾ Apportemission. Avser förvärvet av Sveriges Investeringsbank

³⁾ Fondemission av 239.345 aktier för att möjliggöra sammanläggning.

blir ett kvalificerat innehav kan enligt svensk lagstiftning enbart ske med Finansinspektionens godkännande. Med kvalificerat innehav avses tio procent eller mer av kapitalet eller rösttalet eller att innehavet på annat sätt möjliggör ett väsentligt inflytande över företagets ledning. Detsamma gäller förvärv som medför en ökning av ett kvalificerat innehav till eller över 20, 33, 50 procent eller mer av aktiekapitalet eller rösttalet eller som medför att banken blir ett dotterbolag.

Aktiefördelning den 31 december, 1995

Storlekclass	Antal aktieägare	Procent	Antal aktier	Procent	Antal aktier/aktieägare
1 - 500	120.040	97,73	13.044.348	6,07	109
501 - 5.000	2.348	1,91	2.729.793	1,27	1.163
5.001 - 50.000	296	0,24	5.230.899	2,43	17.672
50.001 -	146	0,12	193.994.960	90,23	1.328.733
Totalt	122.830	100,00	215.000.000	100,00	1.750

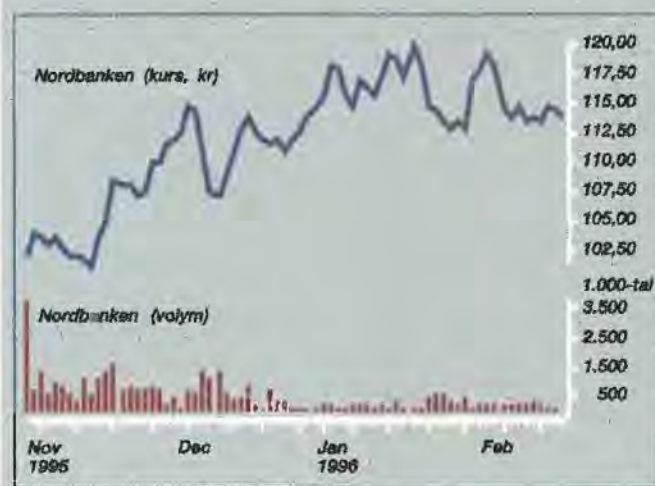
Källa: VPC

De största aktieägarna i Nordbanken, 31 december 1995

	Antal aktier	Andel kapital och röster, %
Svenska staten	140 825.000	65,5
Sparbankernas Aktie- och Allemansfonder	5.836.300	2,7
SPP	5.675 100	2,6
Citibank, i ägares ställe	3.442 460	1,6
Trygg-Hansa	2 861 900	1,3
Chase Manhattan Bank, i ägares ställe	2.315 736	1,1
Skandia	2.178.200	1,0
Handelsbankens aktiefonder	1 686.100	0,8
Morgan Stanley, i ägares ställe	1.628.650	0,8
Folksam	1.525 000	0,7
4:e AP-fonden	1 358.900	0,6
Föreningsbankens aktiefonder	1.344.200	0,6
Bankers Trust, i ägares ställe	1.213.047	0,6
Fidelity Investments	1.163.526	0,5
AMF Pension	1.163.000	0,5
Royal Bank of Scotland, i ägares ställe	1.127.685	0,5
Government of Singapore Invest. Corp.	1.048.250	0,5

Källa: VPC

Nordbanksaktien

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls torsdagen den 28 mars 1996 klockan 16.00 i Victoriahallen, Stockholmsmässan, Älvsjö.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i bolagsstämman skall:

dels vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB (VPC) förda aktieboken senast måndagen den 18 mars 1996,

dels göra anmälan till Nordbanken AB (publ), Koncernstab Juridik, 105 71 Stockholm, telefon 08-670 20 80, telefax 08-614 87 70, senast måndagen den 25 mars 1996, kl 13.00.

Aktieägare som har låtit förvaltarregistrera sina aktier måste tillfälligt låta omregistrera aktierna

i eget namn för att äga rätt att delta i stämman. Sådan registrering skall vara verkställd hos VPC måndagen den 18 mars 1996. Det innebär att aktieägaren i god tid före denna dag måste underrätta förvaltaren om detta.

Utdelning och avstämningsdag

Styrelsen föreslår en utdelning per aktie om 7:50 kronor och tisdagen den 2 april 1996 som avstämningsdag för utdelning. Beslutar stämman i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC torsdagen den 11 april 1996.

Definitioner och använda begrepp

Andel osäkra fordringar

Osäkra fordringar netto i förhållande till utlåning till allmänheten och finansinstitut (exklusive banker) samt leasingobjekt.

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat före skatt i relation till genomsnittlig balansomslutning.

Direktavkastning per aktie

Föreslagen utdelning i förhållande till aktiekurs 31 december.

Duration

Den genomsnittligt vägda löptiden på framtida betalningsflöden uttryckt i antal år.

FRA

"Forward Rate Agreement". Ett avtal mellan två parter om en räntesats på en in- eller utlåning i framtiden, t ex en utlåning om tre månader i sex månader. Vid periodens start stängs avtalet, differensen mellan avtalad ränta och faktisk marknadsränta utgör resultatet.

I/K-tal före kreditförluster

Rörelseintäkter i förhållande till omkostnader.

I/K-tal efter kreditförluster

Rörelseintäkter i förhållande till omkostnader plus kreditförluster.

Justerat eget kapital per aktie

Eget kapital enligt balansräkningen samt kapitaldelen av övervärden i innehav av räntebärande värdepapper dividerat med antal utestående aktier.

Kapitalbas

Kapitalbasen utgör täljaren vid beräkning av kapitaltäckningsgrad. Består av summa primärkapital (se separat definition) och supplementärkapital (bestående av förlagslån), efter avdrag för ägarandel överstigande fem procent i bolag som bedriver försäkrings- eller finansverksamhet som kräver tillstånd från Finansinspektionen.

Kapitaltäckningsgrad

Kapitalbasen i förhållande till riskvägd balansomslutning.

Kreditförlustnivå

Kreditförluster i förhållande till ingående balans av utlåning till allmänheten, finansinstitut (exkl banker) samt leasingobjekt, övertagen egendom och kreditgarantier.

Marknadsvärde

Det pris eller den kurs som gäller på en marknad, till exempel den kurs som används vid köp och försäljning av en obligation till aktuell marknadsränta.

Off-balance-poster

Åtaganden utanför balansräkningen, till exempel ränteswappar, terminsaffärer, FRA och optioner.

P/E-tal

Aktiekurs 31 december i förhållande till rörelseresultat per aktie

Placeringsmarginal

Räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Primärkapital

Del av kapitalbasen (se separat definition). Består av eget kapital, inklusive kapitalandel av obeskatade reserver, med avdrag för goodwill.

Primärkapitalrelation

Primärkapital i förhållande till riskvägd balansomslutning.

Repa

"Repurchase Agreement". Avtal om försäljning kopplat med ett framtida återköp till en bestämd ränta/kurs.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar

Reserv för befarade kreditförluster i relation till osäkra fordringar brutto.

Riskvägd balansomslutning

Summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade efter den grad av kreditrisk som anses föreligga enligt gällande kapitaltäckningsregler.

Räntabilitet

Rörelseresultat efter schablonskatt i relation till genomsnittligt eget kapital. Genomsnittligt eget kapital justeras för nyemission, utdelning samt inkluderar minoritetsandel.

Räntemarginal

Skillnad mellan medelräntan på samtliga tillgångar och medelräntan på samtliga skulder.

Räntejustering

Räntesatsen på en räntebärande tillgång, skuld eller off-balance-post, som bestäms till rådande marknadsränta vid i förväg fastställda räntejusteringsdatum.

Ränteswap

Ett ränteväxlingsavtal där två parter byter räntrömmar med varandra utan att kapitalbeloppet påverkas.

Rörelseresultat per aktie

Rörelseresultat efter schablonskatt dividerat med genomsnittligt antal (justerat för nyemission) utestående aktier.

Terminsaffär

Köp- eller säljavtal avsett att fullgöras vid en bestämd tidpunkt i framtiden till ett pris som fastställs när avtalet träffas.

Årets resultat per aktie

Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal (justerat för nyemission) utestående aktier.

Fem år i sammandrag

Beløpp i Mkr	1995	1994	1993	1992	1991
RESULTATRÅKNINGAR					
Räntenetto	11.114	10.950	9.618	7.064	8.500
Provisioner, avgifter och agio	2.669	2.333	2.687	2.303	2.254
Övriga intäkter	649	819	1.568	629	710
Summa rörelseintäkter	14.432	14.102	13.873	9.996	11.464
Personalkostnader	-2.947	-2.700	-2.177	-2.390	-2.432
Övriga omkostnader	-4.312	-4.409	-4.814	-4.976	-7.029
Summa omkostnader	-7.259	-7.109	-6.991	-7.366	-9.461
Resultat före kreditförluster	7.173	6.993	6.882	2.630	2.003
Kreditförluster	-1.269	-2.176	-4.222	-19.231	-10.491
Rörelseresultat	5.904	4.817	2.660	-16.601	-8.488
Aktieägartillskott	-	-	-	11.664	-
Minoritetsandel	-	-	-21	6	-3
Dispositioner, netto	1.028	-1.219	-17	-229	1.797
Skatter	-1.795	-595	71	3.268	1.149
Årets resultat	5.137	3.003	2.693	-1.892	-5.545
TILLGÅNGAR					
Utlåning till allmänheten	221.487	230.486	252.422	227.215	246.029
Banker och finansinstitut	29.533	26.515	43.917	37.946	24.825
Räntebärande värdepapper	62.439	64.534	76.366	33.667	38.304
Övriga tillgångar	25.647	24.244	29.034	32.955	29.985
Summa tillgångar	339.106	345.779	401.739	331.783	339.143
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Inlåning från allmänheten	148.051	180.664	196.927	148.932	140.672
Banker och finansinstitut	55.967	47.671	59.960	72.588	87.220
Övrig upplåning	88.148	84.004	101.210	81.925	80.423
Övriga skulder	28.297	16.932	29.518	17.219	17.936
Summa skulder	320.463	329.271	387.615	320.664	326.251
Eget kapital	18.643	16.508	14.124	11.119	12.892
Summa skulder och eget kapital	339.106	345.779	401.739	331.783	339.143

Nyckeltal

For data per aktie, se sidan 8

	1995	1994	1993	1992	1991
Rentabilitet, %	23,7	23,4	15,1 *	neg	neg
Avkastning på totalt kapital, %	1,8	1,3	0,8	neg	neg
Placeringsmarginal, %	3,4	3,1	3,0	2,2	2,4
Räntemarginal, %	3,1	2,8	2,7	1,9	-
I/K-tal före kreditförluster	2,0	2,0	2,0	1,4	1,2
I/K-tal efter kreditförluster	1,7	1,5	1,2	0,4	0,6
Kreditförlustnivå, %	0,5	0,8	1,6	7,1	3,4
Andel osäkra fordringar, %	1,3	1,6	2,6	6,8	3,8
Risikvägd balansomslutning, Mdr kr	175,2	192,6	244,1	229,7	228,0
Kapitalbas, Mdr kr	25,3	26,4	23,6	18,7	20,9
Kapitaltäckningsgrad, %	14,4	13,7	9,7	8,2	9,2
Primärkapitalrelation, %	9,7	8,0	5,5	4,8	5,6
Medelantal anställda	7.124	7.582	5.743	6.548	6.856
Antal kontor 31 december	323	345	400	204	213

Förvaltningsberättelse

Med "Nordbanken" respektive "banken" avses genomgående koncernen, d v s moderbolaget Nordbanken AB (publ) inklusive dotterbolag.

Inriktning och mål

Nordbanken skall, med Sverige som bas och med stark fokusering, utveckla, marknadsföra och tillhandahålla finansiella produkter med hög tillgänglighet för en bred krets privatpersoner, små och medelstora företag, offentlig sektor samt ett urval stora företag.

Nordbanken skall betjäna kunderna på ett sätt som främjar varaktiga och lönsamma helkundsrelationer. Det skall uppnås genom god service, ett välutformat produktsortiment och effektiv distribution.

Sortimentet skall bestå av enkla, huvudsakligen standardiserade och prisvärda produkter, som tillgodoser de flesta kunders behov. Produkterna skall erbjudas ett stort antal kunder via kostnadseffektiva distributionskanaler. Därutöver skall Nordbanken erbjuda mer avancerade produkter eller specialiteter inom särskilt utvalda områden, liksom god utlandsservice.

Nordbanken skall öka antalet helkunder, d v s kunder som använder Nordbanken för merparten av sina affärer, genom bl a överlägsenhet i betalningssystem och flödeshantering samt genom en stark kundorientering.

Prioriterade utvecklingsfrågor

Nordbanken assisterade under 1995 ägaren i ambitionerna att bredda ägandet i banken. I övrigt präglades året av ett aktivt marknadsarbete men också av samordning, konsolidering och rationalisering av organisationen för att få ut maximal effekt av förvärvet av Gota Bank. Vi-

dare genomfördes betydelsefulla insatser inom affärs- och dataverksamheterna liksom inom finans- och kreditverksamheterna.

Det fortsatta utvecklingsarbetet har sin tyngdpunkt i:

■ **Affärsverksamheten**

Den stora potentialen i Nordbankens breda kundbas skall tillvaratas genom att utveckla affärsrelationen med befintliga kunder i riktning mot helkundsförhållande.

Möjligheterna till ytterligare kostnadsbesparingar skall tillvaratas genom fortsatt förenkling av produkter och kundernas bankkontakter liksom fortsatt effektivisering av bankens inre verksamhet, bl a genom ökad användning av automatiserade tjänster.

Satsningen på utökad service till kunder med utlandsaffärer skall fullföljas.

■ **Dataverksamheten**

Under 1995 slutfördes det stora datautvecklingsprojekt som pågått sedan hösten 1993. I oktober genomfördes den omfattande installation som höjer kundservicenivån och ökar effektiviteten i bankarbetet väsentligt. Omläggningen avslutas under första halv-

året 1996 när f d Gota Bank inkluderas. Det fortsatta utvecklingsarbetet inriktas främst på kompletterande datorunderstöd för att ytterligare främja kund- och marknadsservicen.

■ Riskkontrollverksamheten

Fortsatt utveckling av kompetensen att begränsa och kontrollera risktagandet inom kredit- och finansverksamheterna har hög prioritet.

Ekonomiska och finansiella mål

Nordbankens övergripande *ekonomiska* mål är att prestera en räntabilitet som är konkurrenskraftig på marknaden för riskkapital, f n bedömd till minst 15 procent över en konjunkturcykel. Det är Nordbankens ambition att den ifråga om avkastning skall vara en av de bästa rikstäckande bankerna i Sverige.

Nordbankens övergripande *finansiella* mål är att vidmakthålla en kapitaltäckningsgrad väl överstigande lagstadgade 8 procent, f n minst 10 procent. Dessutom skall en primärkapitalrelation väl över 6,5 procent upprätthållas så att en hög rating och kostnadseffektiv finansiering kan uppnås samt en sund utdelningspolitik tillämpas.

För att uppnå de ekonomiska och finansiella målen krävs att vissa ekonomiska riktmärken för Nordbanken uppmärksammas:

- Ett tillräckligt högt I/K-tal efter kreditförluster måste uppnås och vidmakthållas, för närvarande fastställt till minst 1,8.
- Riskprofilen på utlåningen skall vara sådan att kreditförlustnivån uppgår till högst 0,5 procent sett över en konjunkturcykel.
- Intäkter från provisioner skall öka både i absoluta tal och i förhållande till räntenettet.
- Verksamheten skall inriktas och styras så att ett effektivt utnyttjande av primärkapital och kapitalbas uppnås. Ränte-, valuta- och likviditetsriskerna skall hållas inom godtagbara gränser liksom de operativa riskerna.

Utdelningspolitik

Styrelsens mål är att utdelningen skall uppgå till mellan 30 och 50 procent av rörelseresultatet efter schablonskatt. Nivån bestäms framför allt utifrån hänsyn till Nordbankens behov av primärkapital/kapitalbas och marknadens krav på direktavkastning. Vidare eftersträvas en jämn utdelningstillväxt som minst motsvarar inflationstakten.

Organisation

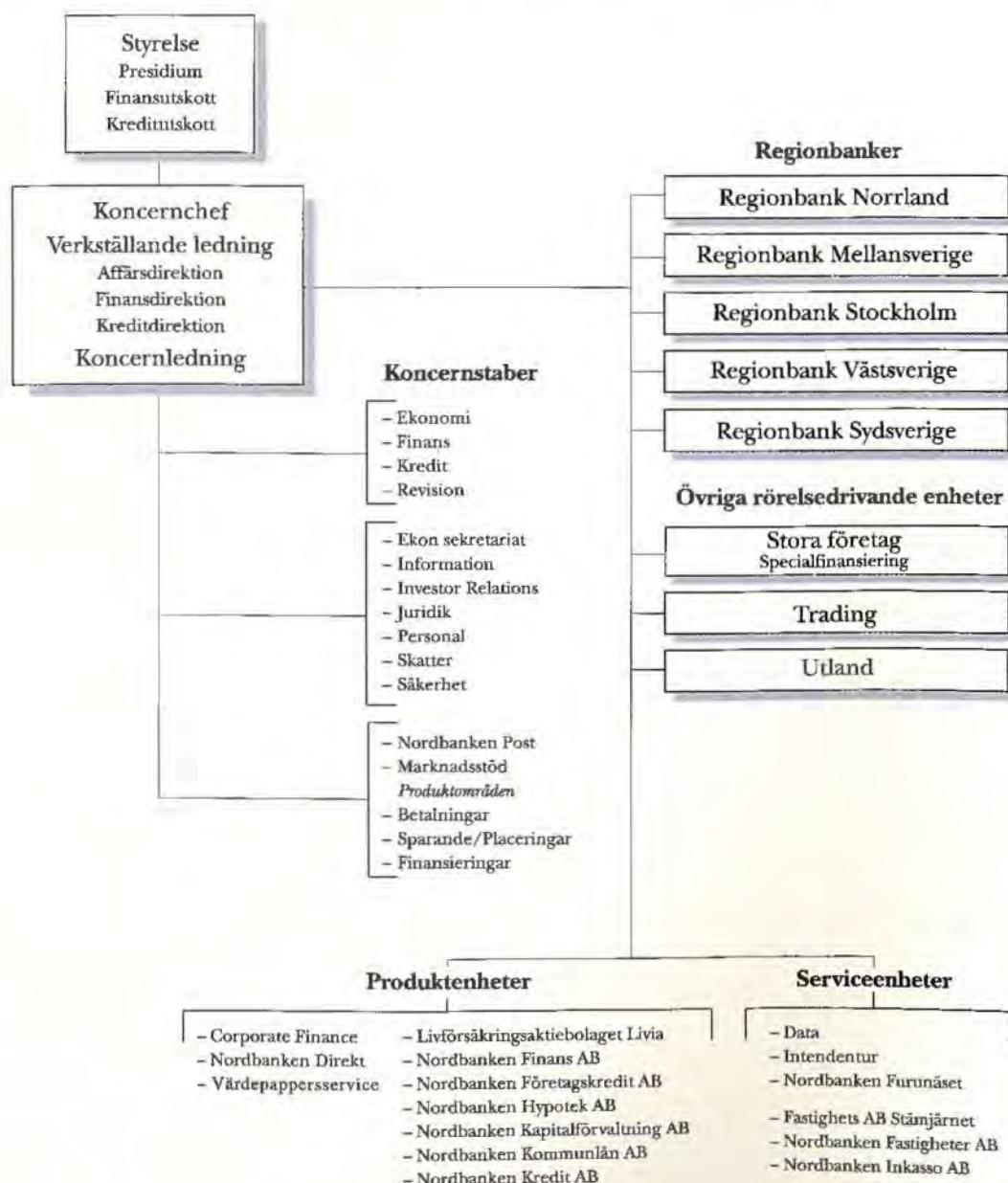
Regionbanker och övriga rörelsedrivande enheter har kund-, marknads-, affärs- och resultatansvar för Nordbankens hela produktsortiment liksom ansvar för kreditrisker och kapitalanvändning. Merparten av bankens personal och verksamhet finns i dessa enheter.

Koncernstaberna är koncernchefens organ för att bereda och genomföra beslut samt utöva kontroll av Nordbankens verksamheter. De kan i vissa fall ge koncerngemensam service. Produktområdena har därtill visst produktansvar.

Produktenheternas huvuduppgift är att förse regionbanker och övriga rörelsedrivande enheter med ett konkurrenskraftigt sortiment av

produkter inom Nordbankens totala utbud på marknaden. I särskilda fall kan en produktenhet ha eget affärsansvar för externa kunder. I den operativa redovisningen ingår produktenheternas intäkter, kostnader etc i de rörelsedrivande enheternas resultat.

Serviceenheternas uppgift är att mot ersättning erbjuda sådan service, som det av ekonomiska eller strategiska skäl befunnits lämpligt att samordna, till andra enheter inom banken. I särskilda fall kan en serviceenhet ha affärsansvar för externa kunder, som till exempel fastighetsbolagen. Data är en serviceenhet av särskild strategisk betydelse.

Marknader

Nordbanken strävar efter att behålla den höga lönsamheten genom att i första hand utveckla affärerna med befintliga kunder. Lönsamheten mellan olika kunder skiljer sig väsentligt. Kunder som samlar huvuddelen av sina affärer i banken är oftast mer lönsamma än kunder med små volymer och ett stort antal transaktioner.

De kunder som endast har en del av sina bankaffärer i Nordbanken skall stimuleras att bli helkunder, vilka erbjuds förmånliga villkor och speciellt god service. En ambition är att alla kunder, genom rättvis prissättning, skall bära sina kostnader. För de kunder som har samlat alla sina affärer eller en mycket stor del av dem i banken finns en särskild strategi.

Privatmarknaden

Nordbanken har mer än 3,5 miljoner privatkunder i sin kundbas varav cirka 1,9 miljoner har lönekonto och 0,6 miljoner får sin pension via konto i banken. Omkring hälften av privatkunderna bedöms ha minst ett inlåningskonto i annan bank. Av bankens låntagare bedöms åtminstone hälften ha minst ett lån även i en annan bank eller institut.

För att öka affärsvolymen med befintliga kunder har Nordbanken utvecklat produkter och tjänster som erbjuder kunderna mer förmånliga villkor om de samlar mer av sina affärer i banken.

Ett antal av Nordbankens produkter och tjänster är samlade i särskilda servicepaket. Plus och Personlig Bankman är koncept riktade till privatkunder som har flera av sina bankaffärer i Nordbanken. Pluskunder får särskilt förmånliga räntor. Av Nordbankens kunder är cirka en miljon Pluskunder. Kunder med lite större affärsvolym – Förmånskunder – erbjuds speciella tjänster och en Personlig Bankman med

särskild utbildning i ekonomisk rådgivning och ytterligare ett antal särskilda tjänster, främst ökad information. Under året skärptes kraven vilket reducerade antalet Pluskunder.

Genom att utnyttja Nordbanken Direkt kan kunderna göra en stor del av sina bankaffärer på tider som bäst passar kunden. Nordbanken Direkt erbjuder både elektroniska tjänster och personlig betjäning dygnet runt.

Företagsmarknaden

I Nordbankens kundbas ingår i dag 140 000 små och medelstora företag, över 30 000 organisationer, merparten av landets kommuner och landsting samt ett urval stora företag.

Genom automatisering och paketering kan kunderna erbjudas förmånliga villkor och god service. Personliga relationer med mindre och medelstora företag bidrar till ökad kundtrohet. För de största kunderna finns ett mer skräddarsytt serviceutbud genom en särskild kundansvarsorganisation.

FöretagDirekt är ett bankservicepaket speciellt utformat för små företag. Det inkluderar finansiell rådgivning, placeringskonton, krediter, factoring, leasing, kreditkort och cash managementtjänster samt automatisk anslutning till post- och bankgiro. Kunderna är också anslutna till telefonbanken.

Produkter

Nordbanken erbjuder ett stort antal produkter inom områdena Betalningar, Sparande/Placeringar och Finansieringar.

Nordbanken har tre produktområden. Chefer är Anders Biström (Finansieringar), Roland Olsson (Betalningar) och Karl-Olof Hammarkvist (Sparande/Placeringar).

Betalningar

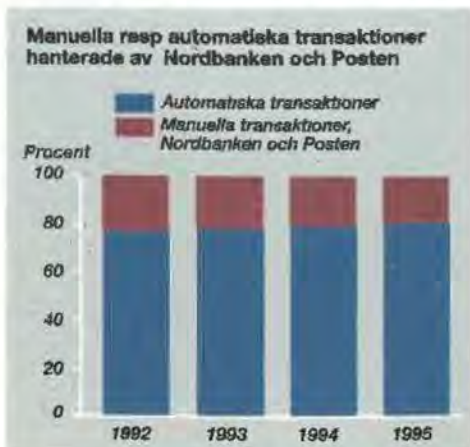
Privatpersoner

Nordbanken har en stark ställning när det gäller privatpersoners betalningar. Banken har en tredjedel av det sammanlagda antalet konton av detta slag på marknaden. Lön respektive pension är de viktigaste betalningsflödena till privatpersoner. Tack vare dessa konton får Nordbanken direktkontakt med ett stort antal kunder, vilka sedan kan erbjudas ett bredare serviceutbud.

Konkurrensen om privatpersonerna fortsätter att öka och flera nya aktörer, inklusive de nystartade sk nischbankerna, erbjuder olika betalningstjänster.

Ökad automatisering

Transaktioner är dyra att hantera. Därför gör Nordbanken stora ansträngningar för att ändra transaktionsmönstret från manuella betalningar och utbetalningar i bank- och postkassor till automatuttag och automatiska betalningar. Härigenom erbjuds kunderna ökad tillgänglighet och bekvämlighet samtidigt som kostnaderna sänks. Omfattande förbättringar i bankens egna datasystem under 1995 ledde till att bl a lönekonton samordnats i ett nytt system.

Många kunder har lönekonto i Nordbanken men sitt sparande i annan bank. Eftersom det är skäligen att de kunder som använder kostsamma tjänster på något sätt betalar för dem införde banken under hösten 1994 särskilda priser för användning av checkar och girobetalningar. Pluskunder, Förmånskunder och pensionärer betalar emellertid inte för dessa tjänster. För girobetalningar har Nordbanken genom sina produkter NB Giro och Privatgiro en tredjedel av marknaden för privatpersoners betalningstjänster. NB Giro-kunderna får varje enskild post- och bankgiro betalning redovisad på kontoutdraget vilket är den högsta servicenivån i branschen.

Kortprodukter och Bankomater

För kortprodukter genomfördes betydelsefulla strukturförändringar under 1995. De banker som samarbetar när det gäller Bankomater övergick till bilaterala prisöverenskommelser. Samarbeten inleddes också mellan vissa Bankomatbanker och Sparbanken för uttag i varandras uttagsautomater. Nordbanken påbörjade under 1995 utbyte och nyinstallation av över 100 bankomater med betydligt högre kapacitet och tillgänglighet än de äldre modellerna.

Nordbanken är en av de större kortutgivarna i Sverige och står sig väl även i en internationell jämförelse. Totalt har banken cirka 1 miljon bankomat kort, 500 000 bankkort samt 100 000 kredit- och betalkort utgivna till privat-

personer. Ökningen av bankens kortstock samt andelen kortköp har varit stor.

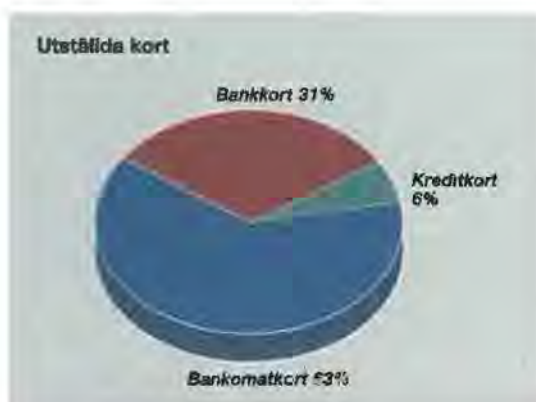
Speciellt gynnsam var kortökningen för Nordbankens Worldwide Card som är ett bankkort där samtliga köp och automatuttag saldokontrolleras och som därför även kan användas av personer under 18 år.

Den debatt om generella kortavgifter som ägde rum under året mellan handeln och bankerna berörde Nordbanken i liten utsträckning eftersom Nordbankskontoren har individuella avtal med varje enskild handlare.

Resevaluta

För resevaluta minskar efterfrågan i takt med att användningen av kort ökar. Detta är en trend som är tydlig i hela banksystemet. Genom förmånspaketet Plus erbjuder Nord-

banken konkurrenskraftiga priser och genom Postens satsning på växlingsautomater på postkontor med centrala lägen har tillgängligheten förbättrats.

Betalningar

Förslag

Konkurrensen om företagsbetalningar ökar och ett flertal nya banker etablerar sig på marknaden för företagsbetalningar via Bankgirot. Även konkurrensen om den offentliga sektorns betalningar ökar.

De utländska banker som i dag är på väg att etablera sig i Sverige kommer att satsa på betalningsflödena mellan Sverige och respektive hemländer. Detta medför att konkurrensen om företagskundernas betalningsflöden skärps ytterligare.

Den höga nivå som banken håller redan i dag – när det gäller företagens betalningar – måste höjas ytterligare för att svara mot kundernas ökade krav på enkla, prisvärda tjänster och kostnadseffektiva betalnings- och cash managementtjänster med hög tillgänglighet och flexibilitet. Nordbankens utbud av informationstjänster kommer att öka och bli flexiblere för att underlätta för bankens företagskunder att fatta ännu bättre affärsbeslut.

Löneutbetalningar

Banken överförde löneutbetalningarna till ett nytt datasystem under 1995 och över 90 procent av lönerna betalas numera ut via datamedia. Nordbankens ambition är även här

att öka datoriseringsgraden. Nystartade enheter inom banken som Löneservice och Kundservice har till uppgift att ge information och service till kunderna och till bank- och postkontoren.

Nordbanken är sedan länge en mycket stor löneutbetalare för statliga verk och kommuner.

Utlandsbetalningar

Som ett led i bankens strävan att öka självservicegraden för betalningstjänster bedrivs ett omfattande arbete för att stimulera företagskunderna att göra sina utlandsbetalningar via datamedia och på elektronisk väg. Genom ny datateknik kommer Nordbanken att i ökad omfattning erbjuda företagskunder billiga betalningar till och från länderna inom EU i enlighet med förslag om direktiv från EU-kommissionen.

Kortinlösen

Nordbanken och ytterligare sex banker är i dag inlösande banker i Sverige. Konkurrensen är hård och på sikt torde antalet inlösande banker i Sverige minska på samma sätt som det skett på andra marknader för kontokortinlösen.

Nordbanken erbjuder ett komplett sparandessortiment av standardiserade produkter med stora kombinationsmöjligheter för kunderna vad gäller möjlighet till värdetillväxt, avkastning, tillgänglighet, risk och skydd.

Bankinlåning

Bankinlåning är hushållens viktigaste sparform. Volymen inlåning i bankerna från hushåll var under de senaste åren relativt oförändrad. Sparande i privatobligationer ökade starkt under senare år men ökningstakten avtog under 1995.

Nordbankens andelar av hushållens sparande i SEK den 30 september 1995

	Hela marknaden	Nordbanken	
	Mdr kr	Mdr kr	%
Bankinlåning	406	92	22,7
Allemansspar	48	10	21,4
Fondsparande	241	49	20,5
Privatobligationer ¹⁾	123	13	10,6
Totalt	818	164	20,0

¹⁾ Nominellt belopp

Källor: SCB, Svensk Fondstatistik AB samt Obligationsfrämjandet

Nordbanken bibehöll sin andel av hushållens inlåning under året trots en hårdnande konkurrens från de nya bankerna. Nordbanken kunde på ett effektivt sätt möta denna konkurrens genom att erbjuda service både via bank- och postkontoren samt via telefonban-

ken, Nordbanken Direkt. Kunderna i Nordbanken Direkt erhöll under året en sparränta i nivå med vad andra telefonbanker gav.

Fondsparande

Fondsparandet växte starkt under början av 1990-talet men ökningstakten var svag under de senaste två åren. Under 1995 ökade nettosparandet i fonder med drygt 8 miljarder kronor och Nordbankens kunder svarade för en betydande del av denna ökning.

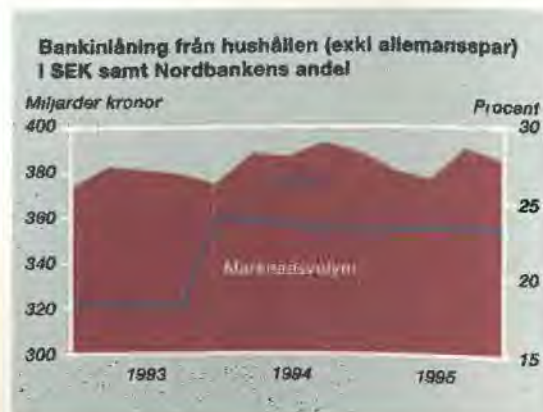
Nordbanken har i dag cirka 20 procents marknadsandel av fondvolymen på totalmarknaden.

Räntefonder var de mest attraktiva produkterna under det gångna året med ett sammanlagt nettosparande på över en miljard kronor. Även nettosparandet i allemansfonder uppvisade en god ökning.

Det finns i dag över en miljon fondkonton i Nordbanken och potentialen för en fortsatt expansion är god tack vare den stora kundbasen, bra fondprodukter och det omfattande distributionsnätet. Postens kontorsnät bidrog till att öka antalet fondsparare.

Pensionssparande och livförsäkring

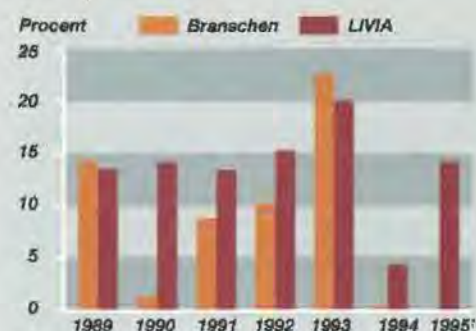
Nordbanken erbjuder två former av pensionssparande, individuellt pensionssparande (IPS) och pensionsförsäkring i Livförsäkringsaktiebolaget Livia. Kunderna erbjuds teckna IPS i form av inlåning, fondsparande eller enskilda värdepapper.

Pensionssparande i IPS startade den 1 januari 1994. Antalet pensionssparkonton i Nordbanken uppgick vid utgången av 1995 till 36 000 stycken med en sammanlagd volym av 589 miljoner kronor.

Genom dotterbolaget Livia kan Nordbanken erbjuda pensionsförsäkringar som är anpassade till behovet hos flertalet kunder. Livias produkter, som kännetecknas av enkla och flexibla försäkringslösningar av hög kvalitet, kan även kombineras med effektiv grupplivförsäkring, vilket ger ett lämpligt efterlevandeskydd.

LIVIA
Återbäringsränta 1991-1995

¹⁾ Uppgift för branschen saknas

Sparande/Placeringar

Företag

Mindre företag

Sverige har cirka en halv miljon mindre företag. Nästan en tredjedel av dessa är kunder i Nordbanken. De svarar för drygt hälften av företagsinlåningen. 1992 introducerades FöretagDirekt, som är särskilt anpassat till denna kundgrupp. FöretagDirekt förenklar bankrutinerna och ger mer tid för personlig service. Antalet FöretagDirekt-kunder ökade till cirka 14 000.

Medelstora företag

Av Sveriges 13 500 medelstora företag har cirka 4 700 en affärsrelation med Nordbanken. De medelstora företagen svarar för drygt en tredjedel av Nordbankens företagsinlåning. Genom produktpaketet Axess kan kunden utföra betalningar, få information om saldo och transaktioner samt marknadsinformation om räntor och kurser.

Stora företag och offentlig sektor

Nordbanken har affärsrelationer med flertalet stora företag, kommuner, landsting och organisationer. Banken stärkte under året sin position i detta segment. Dessa kunder ställer större krav på specialistservice och kundanpassade lösningar.

Marknadsandelarna för inlåning framgår av följande tabell.

Inlåning från företag i SEK och valuta
den 30 september 1995

	Hela marknaden Mdr kr	Nordbanken	
		Mdr kr	%
Offentlig sektor	26	6	23,1
Företag	218	45	20,6
Utländt	111	5	4,5
Totalt	355	56	15,8

Källa: SCB

Finansieringar

Privatpersoner

Kreditefterfrågan var låg på privatmarknaden under 1995. Nordbanken behöll dock i huvudsak sin position.

Nordbanken hävdade sig väl på den svaga

Nordbankens andelar av utlåning till hushåll i SEK den 30 september 1995

	Hela marknaden	Nordbanken	
	Mdr kr	Mdr kr	%
Bankutlåning	192	35	18,2
Bostadsinstitut	422	45	10,7
Totalt	614	80	13,0

Källor: SCB och Riksbanken

Utlåning till hushåll (från banker och bostadsinstitut) i SEK samt Nordbankens andel

¹⁾ Ökningen i marknadsvolym fr o m kvartal 3 beror på ändrad beräkningsgrund

bolånemarknaden. Av nya hypotekslån som lämnades under 1995 svarade banken för 19 procent vilket är ungefär dubbelt så mycket som bankens andel av totalmarknaden. Skälen till denna framgång står att finna i den väl utbyggda marknadsorganisationen och den utökade marknadsföringen av hypoteksbolagets produkter till de av bankens egna kunder som har boendefinansiering i konkurrerande låneinstitut. Nordbankens Plus- och Personlig Bankmans-koncept bidrog till denna utveckling.

Ett annat av hushållens investeringsområden är anskaffning av bil. Nordbanken har under året lanserat en finansiell tjänst avsett för bilköp, kallad Bilkredit.

Obligations- och bostadsräntor

Femårsränta

Finansieringar

Företag

Kreditefterfrågan var svag under 1995, vilket inom den hemmamarknadsinriktade industrin hörde samman med hushållens låga konsumtion. Aktiviteten inom exportindustrin var under året hög, men under den senare delen av året mattades efterfrågan, till följd av att den internationella konjunkturen går in i en lugnare fas. Kommuner och landsting dämpade genom sparande och rationaliseringar både konsumtion och investeringar.

Utlåningsutvecklingen

Marknaden för företagsutlåning, mätt som bankernas och kreditmarknadsbolagens samlade volymer, visade ingen återhämtning under året.

Nordbankens utlåning, exklusive utlåning till Securum, ökade om än i långsam takt.

Utlåning i valuta minskade under året medan utlåningen i SEK ökade.

Fastighetsfinansiering

Nordbanken svarar för finansiering av en stor del av landets fastigheter. Rekordlåg bostadsbyggande och ogynnsamt ränteläge för lån med lång bindningstid under inledningen av 1995 bidrog till att efterfrågan på räntebundna krediter var låg. Under slutet av året sjönk de långa räntorna vilket innebar ett ökat intresse för räntebunden fastighetsfinansiering.

Låg efterfrågan på nya krediter fick till

följd att kreditgivarnas intresse fokuserades på de krediter som var föremål för räntekonvertering. Eftersom de korta räntorna under en stor del av 1995 var betydligt lägre än de långa räntorna valde många kunder att i samband med konvertering ersätta räntebundna krediter med ränterörliga lån.

Finansbolagsprodukter

Finansbolagsprodukter används i ökad omfattning vid finansiering av mindre och medelstora företag. Produktlösningarna ger både kreditmässiga fördelar och gott utnyttjande av kundens säkerheter.

Under 1994 marknadsfördes främst avbetalning för finansiering av investeringar och fakturabelåning för rörelsefinansiering. Under 1995 ökade även leasing, kontraktsbelåning och leverantörssamarbete.

Utlåning till företag i SEK och valuta den 30 september 1995

	Hela	Nordbanken	
	Marknaden	Mdr kr	%
Offentlig sektor	52	8	15,4
Företag	983	117	11,9
Utlandet	158	19	12,0
Leasing	37	4	10,8
Totalt	1.230	148	12,0

Källa: SCB

Bankinlåning

Fördelning mellan privatkunder och företagskunder

Utlåning

Fördelning mellan privatkunder och företagskunder

Distribution

Nordbanken är Sveriges mest tillgängliga bank genom sitt rikstäckande kontorsnät, Postens kontor, landets största telefonbank och andra former av självservice.

För att kunna erbjuda bästa möjliga service och kundnärhet har Nordbanken flera distributionsformer: Bankkontoren som tillhandahåller hela sortimentet till alla kunder, Postkontoren som höjer tillgängligheten för främst privatkunderna och Telefonbanken med vilken det går att göra de flesta bankaffärer. Bankautomater och -kort ökar självservice-möjligheterna vilket ytterligare ökar tillgängligheten och valmöjligheten för kunden.

Bankkontoret har hela resultat- och kundansvaret inom sitt geografiska område oavsett distributionsform. Syftet med detta ansvar är att åstadkomma en god utveckling av den service kunden erbjuds och en successiv anpassning av bankkontorets roll i detta arbete.

Bankkontoren

Nordbankens rikstäckande kontorsnät, som i hög grad förstärktes av tillskotten från Gota Banks kontorsnät, bestod per 31 december 1995 av 323 kontor. Kontoren tillhandahåller koncernens samtliga produkter och tjänster på sina lokala marknader och har huvudansvaret för alla kunder, utom de som sköts av Stora företag respektive Utland. I kontorens ansvar ingår att öka kundernas användning av Nordbanken Direkt. Varje kontor har ansvar för sitt resultat och för utvecklingen av sin kreditportfölj. Kontoren är också ansvariga för samordning med postkontoren av marknadsföringsinsatser och andra aktiviteter inom respektive områden.

Postkontoren

Nordbanken har sedan lång tid ett omfattande samarbete med Posten. Postkontoren tillhandahåller en stor del av bankens produkter, såsom spar- och lönekonton, pensionssparpro-

dukter och, i mer begränsad utsträckning, låneuppläggning, valutaväxling och andra transaktioner.

Banken svarar för all kreditbedömning och tillhandahåller finansiering för beviljade krediter. Huvuddelen av de transaktioner som utförs av Posten för bankens räkning avser insättningar och uttag. Genom sitt nät av nära 1 300 postkontor utförde Posten cirka 37 miljoner av totalt 61 miljoner manuella transaktioner under 1995. Det sammanlagda antalet manuella och automatiska transaktioner uppgick till 315 miljoner.

Under 1995 betalade banken 1 261 miljoner kronor till Posten som ersättning för utförda tjänster.

Banken är ansvarig för samtliga de bankprodukter som erbjuds genom Posten.

Ett nytt avtal träffades mellan Nordbanken och Posten i januari 1996. Detta avtal träder i kraft den 1 april 1996. (Se sid 21.)

Nordbanken Direkt

Telefonbanken Nordbanken Direkt erbjuder ett fullservicekoncept för anslutna privatkunder. Sedan starten 1990 har Nordbanken Direkt utvecklats till Sveriges största och ledande telefonbank, med personlig service dygnet runt.

Nordbanken Direkt är en integrerad del av bankrörelsen. Det unika är den gemensamma distributionsstrategin där kunden ges valfrihet att vid varje tillfälle välja kanal för sina bankaffärer. Nordbanken Direkt minskar belastningen på kontoret med åtföljande positiva effekter på service- och kostnadsnivå.

Telefonbankens tillgänglighet och en aktiv kundvård skapar långsiktiga och lönsamma helkundsrelationer. Kundundersökningar visar att Nordbanken Direkts kunder tillhör bankens mest nöjda.

Genom avancerad teknik, hög självservicegrad och en effektiv hantering av kundärenden är Nordbanken Direkt en kostnadseffektiv leverantör av finansiella tjänster.

Antalet kunder uppgår till nära 200 000 varav drygt 175 000 privatpersoner och över

Nordbanken och Posten, antal kontör					
	1991	1992	1993	1994	1995
Bankkontor	213	204	400	345	323
Postkontor	1 882	1 773	1 473	1 341	1 290

15 000 företag. Den sistnämnda gruppen ingår i produktpaketet FöretagDirekt, där företagskunderna via "smart card" och kortläsare kan utföra ett antal kvalificerade tjänster per telefon dygnet runt.

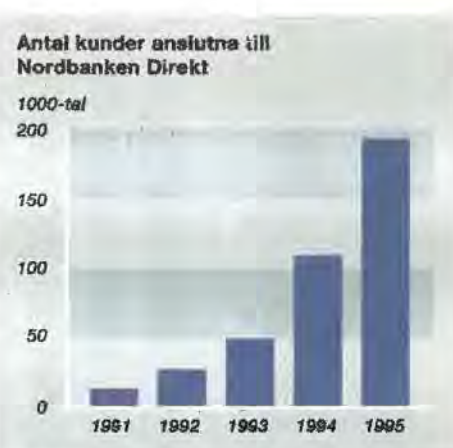
För 1996 är målet att väsentligt öka antalet kunder i Nordbanken Direkt genom att ytterligare öka servicegraden och marknadsinformationen.

Självservice

För att minska antalet manuella transaktioner i banken, och därmed kostnaderna, strävar banken efter att ge kunderna allt bättre tillgång till självbetjäning. För t ex betalningar har Nordbankens kunder tillgång till såväl post- som bankgiro. Banken äger vidare 535 bankomater över hela landet och genom avtal med

andra affärsbanker har kunderna tillgång till totalt cirka 1 200 bankomater. I början av 1996 träffades en principöverenskommelse även med Sparbanken Sverige om ett samarbete på bankomatområdet. Därigenom får Nordbankens kunder uttagsmöjligheter även i Sparbankernas Minuten-automater. Ungefär två tredjedelar av kontantuttagen från lönekonton sker numera genom bankomater.

Genom Datasvar, en röstvarstjänst, kan Nordbankens kunder på ett enkelt sätt få kontoinformation samt utföra transaktioner mellan konton.

Nytt avtal mellan Nordbanken och Posten

För Nordbanken innebär det nya samarbetsavtalet möjlighet att stärka marknadspositionen trots ökad konkurrens. För Posten möjliggör avtalet att genom ökad försäljning förbättra det ekonomiska resultatet och upprätthålla den landstäckande servicen.

Avtalet träder i kraft den 1 april 1996 och har en uppsägningstid om fem år. Under perioden 1 april - 30 september 1999 har dock Posten rätt att säga upp avtalet med verkan från den 31 mars 2001. Avtalet förutsätter att vissa tillstånd ges av Finansinspektionen och Konkursverket.

Fortsatt service för Nordbankens kunder

Nordbankens kunder kan som tidigare fullt ut använda samtliga postkontor och lantbrevbärare för att utföra tjänster i Nordbankens ordinarie sortiment.

Postbanken lanseras

Posten skall utöver denna fortsatta service erbjuda ett till allmänheten anpassat utbud av nya Nordbankstjänster på postkontoren. Detta skall ske under ett exklusivt varumärke - Postbanken. Varumärket har registrerats som bifirma till Nordbanken och marknadsförs gemensamt av parterna via ett gemensamt bolag.

Posten övertar affärsansvaret för de bankomater som Posten idag hanterar för Nordbankens räkning.

Ny ersättningsmodell

Nuvarande ersättningsmodell som premierar manuella transaktioner byts mot en resultatbaserad ersättning som premierar försäljning och kundservice. Ersättning för det befintliga Nordbankssortimentet trapas successivt ner samtidigt som Nordbanken och Posten gör stora

marknadsinvesteringar för att bygga upp den nya, gemensamma affären Postbanken.

Nordbanken förväntar en kostnadsökning i storleksordningen 100 miljoner kronor under det första året. Delar härav är investering i varumärket Postbanken. Därefter väntas successivt en resultatförbättring genom att kostnaderna för den befintliga affären med Posten minskar för varje år och att intäkterna från Postbanken ökar.

Nordbanken Post

Inom Nordbanken ansvarar stabsenheten Nordbanken Post för bankens samarbete med Posten och för uppföljningen av de avtal som föreligger. Enheten skall verka för att bankens marknadspositioner, konkurrenskraft och lönsamhet utvecklas inom de marknader där samarbetet med Posten spelar en betydande roll.

Regionbanker

Bankens nätverk av 323 egna kontor i Sverige är fördelade på fem regionbanker med huvudkontor i Sundsvall, Uppsala, Stockholm, Göteborg respektive Malmö. Regionbankerna har ansvar för att utveckla bankverksamheten inom det egna geografiska området. De tillhandahåller bl a kredit- och marknadsföringsstöd till de egna kontoren.

De fem regionbankerna leds av regionbankschefer, vilka rapporterar direkt till bankens verkställande direktör. Regionbankerna har även särskilda styrelser, bestående av personer med re-

gional förankring, vilket är ett led i bankens strävan att ytterligare decentralisera beslutsfattandet. I samma syfte har de flesta kontoren egna styrelser.

Chef:
Göran Karlsson,
vVD

Regionbank Norrland, Sundsvall

Regionbank Norrland omfattar Norrland, som utgör 58 procent av landets yta, med 54 kommuner, 1,2 miljoner invånare och 60 000 företag. Nordbanken har affärsrelationer med de flesta av kommunerna och med 24 000 företag i regionen. Varannan invånare i Norrland har någon form av konto i banken.

Marknaden finns huvudsakligen i Norrlands kustområde där Nordbanken är väl etablerad med förhållandevis stora kontor med personal som har hög kompetens och lokal kunskap. På vissa orter har banken mycket hög marknadsandel som t ex i Sundsvall där mark-

nadsandelen är 50 procent.

Under året togs beslut om att öppna två nya kontor. Det ena, i Kalix, invigdes i september. Det andra, i Gällivare, öppnades i februari 1996. Nordbanken är i och med detta etablerad på varje större ort. De stora geografiska avstånden motiverar självbetjäningsprodukter och den försäljningen har varit god på privatmarknaden. Posten är en viktig samarbetspartner som upprätthåller bankservice, främst i glesbygden. Finansieringar via Nordbanken Finans och Nordbanken Hypotek ökade väsentligt.

Chef:
Magnus Falk,
vVD

Regionbank Mellansverige, Uppsala

Regionbank Mellansverige sträcker sig i ett bälte tvärs över Sverige från Dalsland i väster till Gotland i öster. Totalt omfattas 87 kommuner med 2,2 miljoner invånare och cirka 100 000 företag.

Nordbanken har en stark ställning framför allt i Kopparbergs och Värmlands län. På privatmarknaden har cirka 900 000 personer ett kundförhållande med banken.

Företagsmarknaden domineras av små- och medelstora företag. Av företagsmarknaden har Nordbanken ett kundförhållande med 26 000 företag.

Den stora kundbasen gör att självbetjäningsprodukter är av strategisk betydelse. FöretagDirekt och Nordbanken Direkt utgör hörnpelare i denna strategi och utvecklades väl under året. Totalt betjänas i dag närmare 10 procent av kundstocken genom dessa kanaler. Posten är en viktig partner i kundhanteringen. Många kunder har Posten som huvudförbindelse för sina bankaffärer.

Chef:
Roland Larson,
vVD

Regionbank Stockholm, Stockholm

Regionbank Stockholm omfattar i stort Stockholms län med 1,7 miljoner invånare och cirka 100 000 företag. Konkurrensen inom regionen är stark. Förutom de rikstäckande bankerna och

övriga finansinstitut är ett flertal nyetablerade sk nischbanker verksamma inom regionen. Trots detta har Nordbanken behållit sin starka ställning på privatmarknaden där cirka en mil-

jon privatpersoner är kunder. Av inlåningen om 45 miljarder kronor kom hälften från privatpersoner.

Nordbanken har cirka 25 procent av företagsmarknaden i Stockholm. Under det gångna året var Nordbanken fortsatt framgångsrik när det gäller anslutningar till Nordbanken Di-

rekt. Arbetet med att utveckla kundbasen och förbättra affärsutbytet med kunderna präglade året som gick. Därigenom ökade Nordbanken antalet kunder både bland privatpersoner och företag. I regionen finns 55 Nordbankskontor och cirka 220 postkontor vilket ger en bra marknadstäckning.

Regionbank Västsverige, Göteborg

Regionbank Västsverige omfattar Halland, Bohuslän och Västergötland med 55 kommuner och 4 landsting. I regionen finns 1,7 miljoner invånare och 95 000 företag. Det västsvenska näringslivet domineras av tillverkningsindustri, fastighets- och byggbranschen samt av handel och transport. Västsveriges beroende av utrikeshandel är stort, vilket under rådande konjunktur påverkade affärsutbytet gynnsamt.

Nordbanken har en stark marknadsposition i regionen. Särskilt stark är banken i Södra Halland, vissa delar av Skaraborg och i Göteborgsområdet. Nordbanken har 680 000 privatkunder och gör affärer med 40 000 företag i regionen. Med 78 egna bankkontor och genom sam-

arbetet med Postens 250 kontor är det lätt för kunderna att utnyttja bankens tjänster och produkter. Under 1995 genomfördes ett tjugotal kontorssammanslagningar. Detta gav en ännu starkare ställning på marknaden med kompletta och konkurrenskraftiga kontorsenheter. Konkurrensen inom regionen är hård eftersom övriga rikstäckande banker också är väl etablerade i området.

Nordbankens kontorspersonal fortsatte under året arbetet med att försöka få fler kunder både på företags- och privatmarknaderna att bli helkunder. Satsningar för att få fler kunder att använda bankens självbetjäningsprodukter prioriterades högt.

Chef:
Sten Lindblad,
vVD

Regionbank Sydsverige, Malmö

Regionbank Sydsverige omfattar Skåne, Blekinge, Småland samt Öland med knappt 2 miljoner invånare och drygt 40 000 företag. I marknadsområdet ingår 71 kommuner.

Nordbanken är väl etablerad i regionen och har en särskilt stark ställning i det industri-täta Jönköpings län. Banken har över 600 000 privatkunder och cirka 15 procent av regionens företag som kunder.

Anslutningen till EU och byggandet av

bron mellan Malmö och Köpenhamn ger regionen tillväxtpotentialer, framför allt i området Malmö/Lund.

Arbetet med att utveckla kundbasen och förbättra affärsutbytet med kunderna var intensivt. Kreditefterfrågan från företagssektorn ökade successivt och finansieringslösningar från Nordbanken Finans och Nordbanken Hypotek var mycket efterfrågade.

Chef:
Arne Bernroth,
vVD

Regionbank	Norrland	Medlansverige	Stockholm	Västsverige	Sydsverige	Summa
Antal kontor	36	99	55	78	55	323
Utlåning, Mdr kr	25	36	55	35	29	180
Inlåning, Mdr kr	18	31	45	25	19	138
Anställda (antal tjänster)	608	1 031	1.033	982	673	4.327

Uppgifter per 31 december 1995

Regionbankernas styrelser

Regionbank Norrtland

Lars Näsman,
direktör, Sundsvall,
ordförande

Lars Enslöf,
direktör, Bollstabruk, vice
ordförande

Thure Granquist,
direktör, Örnsköldsvik

Margareta Hansson,
direktör, Umeå

Thomas Hedlund,
banktjänsteman, Hudiksvall

Alf Jonsson,
direktör, Sundsvall

Göran Karlsson,
regionbankschef, Sundsvall

Börje Nordenö,
direktör, Sundsvall

Walther Rasteby,
direktör, Östersund

Håkan Sundin,
direktör, Luleå

Gunilla Sundström,
banktjänsteman, Sundsvall

Ulla Wallerstedt-Molén,
apoteksdirektör, Sundsvall

Suppleanter:

Sonja Mildton,
bankkamrer, Gävle

Stig Nillbrand,
bankdirektör, Sundsvall

Sonja Otterstedt,
banktjänsteman, Härnösand

Regionbank Mellansverige

Hans Alsén,
fd landshövdingen, Uppsala,
ordförande

Göran Bergholtz,
direktör, Örebro

Anita Carlsson,
banktjänsteman, Örebro

Magnus Falk,
regionbankschef,
Saltsjöbaden

Karl Hedin,
direktör, Smedjebacken

Harald Jahn,
direktör, Västerås

Gunnar Lundh,
fd bankdirektör, Uppsala

Göran Lundin,
direktör, Åby

Görel Oscarsson,
universitetsdirektör, Uppsala

Kristina Wretling,
banktjänsteman, Uppsala

Sören Öberg,
direktör, Stockholm

Suppleanter:

Sören Juhlin,
banktjänsteman, Västerås

Karin Larsson,
banktjänsteman, Ludvika

Johan Sylvé,
bankdirektör, Sigtuna

Regionbank Stockholm

Lars Hjorth,
direktör, Stockholm,
ordförande

Fred Andersson,
direktör, Stockholm,
vice ordförande

Lars Almberg,
bankkamrer, Hägersten

Hans-Jacob Bonnier,
direktör, Stockholm

Anders Jakobsson,
banktjänsteman, Tyresö

Roland Larson,
regionbankschef, Sollentuna

Hans Nergårdh,
direktör, Åkersberga

Kurt Norberg,
ekonomichef, Stockholm

Jan Olov Sundström,
direktör, Åkersberga

Anders Ullberg,
direktör, Danderyd

Suppleanter:

Åsa Gustafsson,
banktjänsteman, Hägersten

Monica Müller-Lundqvist,
banktjänsteman, Stockholm

Göran Pettersson,
bankdirektör, Täby

Regionbank Västsverige

Sten Langenius,
direktör, Askim, ordförande

Jan Walldorf,
direktör, Göteborg,
vice ordförande

Göran Axell,
Nol

Archibald Dickson,
godsägare, Alingsås

Jack Forsgren,
direktör, Hovås

Bjarne Holmqvist,
direktör, Göteborg

Gildi Kajbrink,
banktjänsteman,
V:a Frölunda

Inga-May Karlsson,
banktjänsteman, Mölnlycke

Sten Lindblad,
regionbankschef, Göteborg

Carl Lindgren,
direktör, Alingsås

Sture Perffjell,
direktör, V:a Frölunda

Jörgen Sköld,
direktör, Halmstad

Sture Öster,
direktör, Lidköping

Suppleanter:

Marie Lindblad,
banktjänsteman, Mölndal

Eva-Lena Ingvarsson,
banktjänsteman, Värnhem

Christer Svensson,
bankdirektör, Hälaryda

Regionbank Sydsverige

Göran Sundström,
bankdirektör, Malmö,
ordförande

Arne Bernroth,
regionbankschef, Malmö

Anders Björck,
1:e vice talman, Stockholm

Håkan Dahlberg,
Malmö

Mikael Ekdahl,
advokat, Helsingborg

Anders Frick,
direktör, Malmö

Anders Holmberg,
direktör, Smålandsstenar

Bo S Hedström,
direktör, Jönköping

Lars Johansson,
direktör, Åseda

Ulla-Britt Johansson,
banktjänsteman, Huskvarna

Claes Ljung,
direktör, Malmö

Lars-Åke Ljungberg,
banktjänsteman, Lund

Suppleanter:

Göran Hasselgren,
bankdirektör, Ljungby

Bengt Johansson,
banktjänsteman, Anderstorp

Kristina Lindskog,
banktjänsteman, Växjö

Övriga rörelsedrivande enheter

De rörelsedrivande enheterna har kund- och resultatansvar inom sina respektive affärsområden.

Stora företag

Stora företag tillgodoser de speciella krav stora företag ställer på sin bankkontakt. Verksamheten bedrivs vid avdelningar i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Enheten har kund- och kreditansvar för affärer med bankens cirka 70 storföretagskunder och för bankens shippingkunder. Under året överfördes ansvaret för affärer med Securum och Retrieva till Stora företag.

Verksamheten bedrivs i marknadsgrupper; var och en inriktad på sin bransch för att tillgodose krav på hög kompetens. Vidare finns grupper för skräddarsydd finansiering: Specialfinansiering som inriktar sig på finansiering av infrastrukturprojekt, framför allt inom ener-

gisektorn där enheten är marknadsledande samt en grupp som arbetar med finansiering av nya företag t ex i samband med ägar- och strukturförändringar.

Tillsammans med bankens specialister på betalningsflöden, värdepapper, trading, utlandstjänster och andra särskilda banktjänster bildas kundteam – skräddarsydda efter varje enskild kunds behov.

Enheten har cirka 90 medarbetare, inkl Specialfinansiering. Utlåning inklusive långfristiga lånelöften samt garantier uppgår till cirka 50 miljarder kronor.

*Chef:
Björn Carlsson*

Trading

Trading svarar för bankens verksamhet på de finansiella marknaderna; valuta-, penning- och aktiemarknaderna. I valuta- och penningmarknadshandeln har Nordbanken en ledande position med stora marknadsandelar. Till stöd för sin verksamhet har Trading en omfattande analysverksamhet.

Tradings verksamhet bedrivs genom en central enhet i Stockholm med drygt 100 medarbetare och tradingenheter i de fem regionbankerna med totalt cirka 60 medarbetare. Enheterna utgör stöd för bankkontoren inom respektive regionbank.

Inom valutahandeln specialiserar Nordbanken sig på skandinaviska valutor samt USD/DEM och har som första bank i Sverige infört förlängda öppettider. Trading i Stockholm är

numera öppen från klockan 05.30 till 21.30.

Penningmarknadshandeln omfattar räntebärande värdepapper utgivna av staten, bostadsinstitut samt obligationer och certifikat utgivna av bankens kunder.

Nordbankens aktieverksamhet är utformad för att i första hand möta behovet från kunder i bankens kontorsnät. Det handlar både om att utföra aktie- och optionsaffärer, men också att genom egen analysverksamhet kunna ge väl underbyggd rådgivning. Därutöver har aktieenheten ansvaret för den institutionella marknaden.

Trading har egna innehav av valutor och värdepapper. De marknads- och kreditrisker som uppstår inom verksamheten begränsas av tilldelade limiter.

*Chef:
Claes Ivarsson*

*Chef:
KG Lindvall*

Utland

Utland har kund- och kreditansvar för utländska finansiella institutioner samt ansvar för koncernens länderrisker. Härtill kommer rådgivning till bankens kunder rörande affärer på utländska marknader.

Utland ansvarar även för produktion och marknadsföring av olika former av finansiering av svensk utrikeshandel.

Utland tillgodoser en stor del av kundernas behov av banktjänster i utlandet som t ex betalningar, rembursor och exportkrediter genom enheter i Sverige.

Banken samarbetar därutöver med lokala

banker på tio stora marknader vilket ger tillgång till lokal kompetens och ett vitt förgrenat kontorsnät. Detta slag av utländskt samarbete skall utvidgas för att ytterligare höja servicenivån för bankens kunder.

Nordbanken blev under våren 1995 medlem i The Inter-Alpha Group of Banks. Gruppen består i princip av en bank från respektive land i Europeiska Unionen.

Utdands organisation innefattar representantkontor och agenter i 13 länder. Affärsrörelsen har utvecklats mycket positivt under året. Totalt har Utland cirka 220 medarbetare.

Produkt- och serviceenheter

Nordbankens Produkt- respektive Serviceenheter har som uppgift att via bankkontoren förse kunderna med konkurrenskraftiga produkter respektive service åt andra enheter i koncernen när skalfördelar eller strategiska skäl föreligger. Vissa av enheterna har också direkt ansvar för externa kunder.

Livförsäkringsaktiebolaget LIVIA (publ)

VD Gunnar Andersson

Det av Nordbanken helägda dotterbolaget Livia erbjuder sedan sju år pensionsförsäkringsprodukter till Nordbankens kunder. Under dessa år har Livia skapat sig en betydelsefull plattform på den svenska livförsäkringsmarknaden.

Livias produkter säljs genom Nordbankens distributionsnät. Produkterna kännetecknas av enkelhet och kostnadseffektivitet, vilket återspeglas i låga driftskostnader. Kapitalförvaltningen sköts mot ersättning av Nordbanken Kapitalförvaltning. Nordbankens kontor erhåller provision på sålda försäkringar.

Under senare år har det sociala försäkringssystemet ifrågasatts. Det medförde i sin tur

att vikten av att kunna erbjuda kraftfulla försäkringsprodukter ökade. Livia stärkte under 1995 sina marknadsandelar inom traditionell livförsäkring. Modern teknologi utnyttjas vilket är en del av förklaringen till de för branschen låga driftskostnaderna.

Hela överskottet i bolaget tillfaller försäkringstagarna i form av återbäring och kan således inte disponeras av moderbolaget (se även not 38 sidan 64).

Livia gav försäkringstagarna fortsatt hög återbäring under 1995 vilket var en följd av att bolaget under längre tid haft branschens högsta totalavkastning.

Nordbanken Finans AB (publ)

VD Stefan Källström

Nordbanken Finans ansvarar för finansbolagsprodukter i koncernen. De marknadsförs huvudsakligen via bankens kontornät samt via leverantörer av maskiner och inventarier där finansiering erbjuds i samband med försäljningen. Bolagets huvudprodukter är leasing, avbetalning, fakturabelåning, kontraktbelåning och kontokort. Bolaget kompletterar kontornätet med en egen marknadsorganisation för finansiering av främst personbilar samt större investeringar, såsom järnvägsvagnar, flygplan,

telekommunikationsutrustning och fartyg. Visa Business Card marknadsförs av bankkontoren medan andra kontokortssamarbeten marknadsförs av egen personal i samråd med kontoren.

Nordbanken Finans upplåning sker på den öppna marknaden i form av ett certifikatprogram med en ram på 8 miljarder kronor.

Vid utgången av 1995 hade Nordbanken Finans totala tillgångar om 10 miljarder kronor. Bolagets rörelseresultat för 1995 uppgick till 259 miljoner kronor.

Nordbanken Företagskredit AB (publ)

VD Anders Biström

Nordbanken Företagskredit är ett kreditmarknadsbolag som finansierar företag och enskilda näringsidkare. Krediterna är främst räntebundna investeringskrediter mot säkerheter i indu-

stri-, kontors- eller affärsfastigheter eller mot företagshypotek. Utlåningen uppgick vid utgången av 1995 till 6 miljarder kronor och rörelseresultatet för året till 251 miljoner kronor.

Nordbanken Hypotek AB (publ)

VD Eva Andersson

Nordbanken Hypotek, som är ett kreditmarknadsbolag, ger via bankkontoren krediter till privatpersoners boendefinansiering mot säkerheter i fastigheter och bostadsrätter. Krediter lämnas inom 60-75 procent av bedömt marknadsvärde. Bolagets upplåning sker i samarbete med Nordbanken Kredit AB.

Nordbanken Hypotek fortsatte att öka sin volym

och marknadsandel under 1995. Ökningen skedde på en marknad som präglades av minskad totalvolym och ökad priskonkurrens. Nordbanken Hypoteks volymökning uppgick till 8 procent vilket innebar en ökning av bolagets marknadsandel till cirka 11 procent (10).

Utlåningsvolymen i Nordbanken Hypotek består till 86 procent av krediter till småhus, 12 procent till bostadsrätter och 2 procent till flerfamiljshus och kommersiella fastigheter.

Utlåningen uppgick vid utgången av 1995 till 47 miljarder kronor, varav 8 miljarder med rörlig ränta, och rörelseresultatet för året till 810 miljoner kronor.

Nordbanken Kapitalförvaltning AB (publ)

VD Karl-Olof Hammarqvist

Nordbanken Kapitalförvaltning är en av Sveriges största kapitalförvaltare. Verksamheten består av fond- och portföljförvaltning. Fondförvaltningen omfattar cirka 40 fonder i Sve-

rige och Luxemburg. Portföljförvaltning är den sk diskretionära förvaltningen av enskilda kunders värdepappersdepåer. Kunder är här huvudsakligen företag och institutioner av olika slag.

Nordbanken Kapitalförvaltning förvaldade vid årsskiftet 1995/96 över 68 miljarder kronor åt närmare en miljon privata och institutionella investerare, varav 47 miljarder i olika fonder och 21 miljarder i diskretionär förvaltning. Kapitalförvaltningen har cirka 70 anställda.

Intäkterna från denna verksamhet utgör en viktig del av Nordbankens totala provisionsintäkter.

Nordbanken Kommunlån AB (publ)

VD Torgny Wistedt

Nordbanken Kommunlån bildades för att genom en hög kreditvärdighet och därmed sammanhängande låg finansieringskostnad erbjuda kommuner och juridiska personer med kommunal borgen konkurrenskraftig långfristig finansiering. Det successivt sjunkande ränteläget medförde att kommunkunderna i ökad

utsträckning valde kortfristig finansiering i avskattningen på lägre räntenivå på långfristiga krediter. Denna situation kan förväntas bestå till dess ränteläget stabiliserats, eller väntas till en tro på stigande ränteläge. Utlåningen uppgick vid årets slut till drygt 2 miljarder kronor, varav huvudparten till kommunala bostadsbolag.

Nordbanken Kredit AB (publ)

VD Anders Biström

Nordbanken Kredit finansierar flerbostadsfastigheter, kontors-, affärs- och jordbruksfastigheter samt kommuner och juridiska personer mot kommunal borgen.

Av bolagets utlåning som vid utgången av 1995 uppgick till 43 miljarder kronor utgjorde krediter till kommuner och mot kommunal borgen 62 procent. Utlåning mot pantsäkerheter i bostadsfastigheter utgjorde 32 procent och övrig utlåning 6 procent.

Uplåningen sker i allt väsentligt genom

obligations- och certifikatsprogram. Av bolagets totala utestående obligationsvolym vid utgången av 1995 på sammanlagt 63 miljarder avsåg 28 miljarder upplåning för systerföretaget Nordbanken Hypoteks räkning. Utestående certifikatsvolym uppgick till 13 miljarder varav 8 miljarder var vidareutlånade till Nordbanken Hypotek.

Bolagets rörelseresultat 1995 uppgick till 330 miljoner kronor.

Corporate Finance

Chef Bengt Östberg

Under 1994 etablerade Nordbanken en Corporate finance-enhet som erbjuder bankens kunder kvalificerade tjänster i samband med riskkapitalanskaffning och företagsöverlåtelser huvudsakligen avseende mindre och medelstora företag. Enheten kompletterar därmed Nord-

bankens sortiment av utlåningsprodukter. Enheten har under året utvecklats i positiv riktning. Aktiviteten inom den publika sidan, dvs marknadsintroduktioner och nyemissioner, förväntas växa. Även rådgivning i samband med förvärv och omstruktureringar väntas öka.

Nordbanken Direkt

Chef Bo Eriksson

Nordbanken Direkt är koncernens telefonbank med ansvar för denna distributionskanal (se även sid 20). Enheten, som är baserad i

Uppsala, har cirka 60 anställda, vilka vid utgången av 1995 hanterade nära 200 000 kunder. En fortsatt stark tillväxt förutses.

Värdepappersservice

Chef Somy Lindvall

Värdepappersservice ansvarar för handel med och förvaring av värdepapper samt administration av kapitalmarknadsprodukter, dvs aktier, obligationer, penningmarknadsinstrument, valutor och bankens likviditetshantering.

Depårörelsen, d v s förvaring av värdepapper, riktar sig till såväl svenska som internationella kunder. Vid utgången av 1995 förvarade Depårörelsen tillgångar för 187 miljarder kro-

nor. Marknadsandelen för aktieaffärer redovisade via VPC uppgick till 11 procent under 1995. Motsvarande andel för penningmarknadsaffärer var 14 procent.

Enheten hade under året bl a det administrativa ansvaret för statens försäljning av aktier i Nordbanken. Värdepappersservice har cirka 140 anställda.

Data

Chef Bengt-Are Eriksson

Dataenheten har till uppgift att genom samordnad strategi, utveckling och produktion tillse att koncernens datastöd är konkurrens- och kost-

nadsmässigt av högsta klass. Enheten skall särskilt understödja affärsverksamheten och betjäna samtliga andra enheter i koncernen.

Datautvecklingen präglades under året av färdigställande och produktionsättning av det kundsystem som förvärvades 1993 och därefter anpassades till Nordbankens krav. Systemet innehåller funktioner för in- och utlåning, kredithantering och kundregister samt stödjer Nordbankens svenska affärsverksamhet på bank- och postkontoren.

Med detta system avslutas den utveckling som bedrivits de senaste åren och som innebär att banken nu har en modern teknisk plattform för att möta de krav som ny konkurrens medför.

Nya satsningar kommer att göras för att ytterligare stödja kund- och marknadsbearbetning via bankkontoren, postkontoren, telefonbanken och självservice, d v s där banken möter privat- och företagskunderna. Viktiga områden är analys och säljstöd, kommunikation och säkerhet. Andra prioriterade utvecklingsområden finns inom trading och finans.

Den totala datakostnaden för utveckling och produktion har under de senaste åren utgjort cirka 15 procent av bankens totala kostnader. Dataenheten sysselsätter cirka 400 anställda.

Nordbanken Furunäset

Chef Roland Ekerlin

Enheten Nordbanken Furunäset startade sin verksamhet 1991 när ett centralvalv byggdes i företagsbyn Furunäset i Piteå. Valvet hanterar närmare en miljon låneakter och lagring sker i 24 paternosterverk. I anläggningen utnyttjas modern datateknik. Under 1995 anslöts Nord-

banken Hypotek till valvet och inom kort kommer koncernens samtliga akter avseende privatkrediter samt färdigställandet av dessa att skötas av enheten. Nordbanken Furunäset administrerar även s k Medlemslån och personalkrediter. Enheten har cirka 80 anställda.

Fastighets AB Stämjärnet

VD Håkan Lennersand

Stämjärnet förvärvar till marknadsvärde fastighetspanter för skyddande av bankens fordringar i syfte att bidra till att minimera bankens kapitalförluster på problemkrediter. Bolaget förvaltar och förädlar dessa fastigheter till dess de kan avyttras med acceptabelt resultat. Bolaget startade sin verksamhet under första halvåret 1993 och har sedan dess förvärvat 193 fastigheter till ett anskaffningsvärde av 1 129 miljoner kronor. Fastigheternas bokförda värde per den 31 december 1995 är 1 014 miljoner kronor motsvarande aktuellt marknadsvärde.

Antalet fastigheter uppgick till 179 varav fem var

belägna utomlands. Vakansgraden var 29 procent den 31 december 1995 räknat på den uthyrbara arean. Direktavkastningen uppgick till 6,49 procent.

Fastighetsbeståndet har en uthyrbar area om 213 479 kvm varav 29 096 kvm utomlands.

Bolagets organisation har hittills arbetat i nära samarbete med Nordbanken Fastigheter AB.

Bolagens förvaltningsorganisationer sammanslås 1996 dels för att öka kostnadseffektiviteten, dels för att bättre utnyttja de båda bolagens lokala kompetens på fastighets- och hyresmarknaden.

Ambitionen är att under 1996 påbörja en avveckling av fastigheterna som förväntas kunna genomföras under en 3-4 årsperiod. Detta beräknas ske trots fortsatt besvärliga marknadsförhållanden avseende både uthyrning och försäljning.

Nordbanken Fastigheter AB

VD Hakan Lomersand

Nordbanken Fastigheter äger och förvaltar bankens rörelsefastigheter. Nordbanken är därför den dominerande hyresgästen med cirka 52 procent av fastigheternas totala uthyrbara area.

Bolagets uppgift är att genom sin förvaltning tillse att koncernens lokalkostnader blir så låga som möjligt med beaktande av de krav på läge och standard som bankverksamheten ställer. Bolagets nuvarande fastighetsbestånd kommer successivt att omstruktureras så att ägandet allt mer koncentreras till centrumlägen i större städer.

Under 1995 sålde bolaget fem fastigheter för 222 miljoner kronor och förvärvade fem fastigheter för totalt 747 miljoner.

Under året koncentrerades fastighetsbeståndet i Stockholms City. Avyttringen av bl a Nordbankens fjärdedel av Gallerian på Hamngatan och f d Wermlandsbanken på Kungsträdgårdsgatan finansierade förvärv av hörnhuset Regeringsgatan/Mäster Samuelsgatan. Härigenom erhöles både större ytor och koncentration till det kvarter som inrymmer Nordbankens huvudkontor. Detta kontor och de tre andra fastigheterna i kvarteret svarar tillsammans med Gota Banks tidigare huvudkontor på Sveavägen för 29 procent av bolagets totala uthyrbara area och 47 procent av de totala hyresintäkterna.

Nordbanken Fastigheter AB

31 december 1995

Uthyrbar area, kvm	324 866
varav externt, kvm	156 528
* Kontor, %	48
* Butiker, %	24
* Bostäder, %	10
* Övriga, %	18
Vakant area, kvm	27 253
Vakant area, %	8,4
Hyresintäkter, Mkr	352
Varav externt, Mkr	112
Bokfort värde, Mkr	2.728
Bedömt marknadsvärde, Mkr	4 000
Taxeringsvärde, Mkr	2.054

Bolaget påbörjade under hösten 1995 uppförandet av en fastighet i centrala Örebro vilken beräknas vara klar för inflyttning under december 1996.

Utöver egna fastigheter förvaltar bolaget de fastigheter som ägs av Nordbankens Pensionsstiftelse och Livia samt sedan början av 1996 även de fastigheter som ägs av Fastighets AB Stämjärnet. Det innebär att bolaget förvaltar sammanlagt 589 000 kvm uthyrbar area.

Under 1996-1998 sker en genomgripande upprustning av det över 20 år gamla huvudkontoret.

Nordbanken Inkasso AB

VD Nils Wilberg

Bolaget är en serviceenhet med uppgift att bistå koncernens rörelsedrivande enheter med kostnadseffektiva tjänster avseende inkassering

av nödlidande krediter och övertrasserade konton. Bolaget har sitt kontor i Göteborg och har 17 anställda.

Nordbanken Större dotterbolag (Mkr)	Balans- omslutning	Utlåning till allmänheten	Eget kapital	Rörelse- resultat	Antal anställda
Livförsäkringsaktiebolaget LIVIA	5 114		83		19
Nordbanken Finans	10.204	8.704*	1.431	259	203
Nordbanken Företagskredit	6.480	5.515	1 699	251	8
Nordbanken Hypotek	54 852	48.555	2.560	810	69
Nordbanken Kapitalförvaltning	207	..	76	49	74
Nordbanken Kommunlån	2.609	2.428	107	30	2
Nordbanken Kredit	82 559	42 514	899	330	19
Fastighets AB Stämjärnet	1.196		95	-65	18
Nordbanken Fastigheter	3 058		1 098	162	53

* Inklusiva leasingobjekt

Ovanstående dotterbolag publicerar egna årsredovisningar som kan beställas från bolagen (adresser sidan 74) eller genom Nordbanken, Koncernstab Information.

Närstående bolag

Nordisk Renting AB (publ)

VD Göte Dahlin

Nordbanken förvärvade under 1995 aktier i Nordisk Renting AB motsvarande 5 procent av rösterna och 10 procent av aktiekapitalet och inträdde därmed såsom ägare i konsortialavtalet. Nordbanken innehar också köpoptioner vars utförande tillsammans med konsortialavtalet medför att något dotterbolagsförhållande inte föreligger men som möjliggör för banken att omstrukturera ägandet i Nordisk Renting. Nordbanken har inlett detta arbete efter samråd med Finansinspektionen. Banken ämnar kvarstå som ägare inom ramen för sitt placeringsintresse.

Nordbanken kan via finansiering av och samarbete med Nordisk Renting erbjuda kunderna kapital för strategiska fastighetsinvesteringar.

Bolagets affärsidé är att genom fastighetsförvärv frigöra kapital hos såväl privata företag som kommuner och övrig offentlig verksamhet. Fastigheterna, som ägs via ett antal dotterbolag, uthyres via långfristiga hyresavtal med rättighet för säljaren eller hyresgästen att senare köpa respektive bolag på i förväg avtalade villkor.

Nordisk Rentings hyresgäster och affärspartners finns företrädesvis bland storföretag

och kommuner, vilka tillsammans svarar för över 90 procent av intäkterna.

Avtalade hyror ger en direktavkastning, som väl täcker kapitalkostnader och avskrivningar. För närvarande genererar hyresavtalen ett positivt kassaflöde om cirka 250 miljoner kronor på årsbasis. Antalet anställda uppgick till 23 personer.

	1995 Mkr	1994 Mkr
Intäkter	1 408	1 266
Förelseresultat	102	83
Konvertibelt forlagslån	-	150
Eget kapital	635	534
Balansomslutning	10 261	10.407

Nordisk Renting är hälftenägare, tillsammans med Allmänna Pensionsfonden (1-3), i Svenskt Fastighetskapital AB, som kombinerar fastighetsförvärv med långfristig uthyrning inom den offentliga sektorn och med Allmänna Pensionsfonden som huvudfinansiär. Nordisk Renting svarar för ledning och administration. Vid utgången av 1995 ägde Svenskt Fastighetskapital fastigheter för 4,5 miljarder kronor.

Förvärv av Industrikredit

Vid utgången av 1995 ägde Nordbanken 19,2 procent i AB Industrikredit (publ). Övriga delägare var staten (50 procent) och sju andra svenska banker.

I februari 1996 förvärvade Nordbanken övriga ägares aktier, varefter Industrikredit ingår som dotterbolag till Nordbanken. Förvärvet förutsätter vederbörliga myndighetstillstånd.

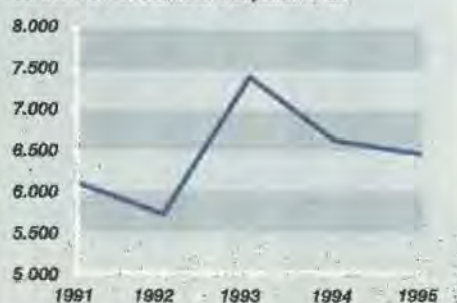
Industrikredit har i över sextio år haft en betydande roll som långfristig kreditgivare till små och medelstora företag i Sverige. Utlåningen uppgår till drygt 10 miljarder kronor och antalet kunder till drygt 6 000. Det egna kapitalet överstiger 500 miljoner kronor

Efter några år av förluster och rekonstruktionsarbete finns nu förutsättningar för att bolaget åter skall ge positivt resultat. Bolaget har cirka

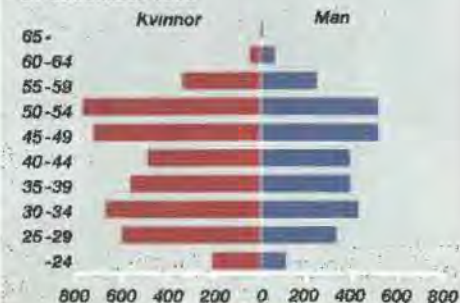
60 anställda och kontor i Stockholm, Göteborg samt Malmö.

Nordbanken Företagskredit AB, med en utlåningsvolym om drygt 5 miljarder kronor, kommer att samordnas med Industrikredit som får tillgång till Nordbankens kontorsnät för marknadsföring av sina produkter. Genom förvärvet av Industrikredit förstärker Nordbanken sin position i ett viktigt kundsegment.

Antal anställda (heltidstjänster) i Nordbanken 31 december respektive år

Åldersfördelning i Nordbanken 31 december 1995

Personal

För att Nordbankens kunder skall få bra service och god rådgivning krävs att bankens anställda är engagerade i sitt arbete och har kompetens för sina uppgifter.

Medarbetarnas förmåga och professionalitet tillhör bankens viktigaste konkurrensmedel och kompetensutveckling är därför ett prioriterat område i Nordbanken.

Vid årsskiftet 1995/96 hade Nordbanken 7 474 anställda, varav 4 465 kvinnor och 3 009 män. Detta motsvarade 6 465 heltidsanställda jämfört med 6 631 vid föregående årsskifte.

Genomförda teknikinvesteringar har frigjort tid för ett aktivare kundarbete och en ökad kundorientering. Samtidigt har behovet av medarbetare som utför rutinärenden minskat, vilket möjliggör kostnadsbesparingar. Denna utveckling kommer att fortsätta.

En stark resultatorientering skall prägla det dagliga arbetet i Nordbanken. Genom tydliga målangivelser för koncernens resultatenheter, nedbrytning av dessa mål till grupp- och individnivå samt regelbunden uppföljning förstärks resultatriktningen. Årliga utvecklingssamtal mellan chef och medarbetare genomförs för att planera insatser som skall leda till förbättrade prestationer.

Huvuddelen av medarbetarna inom de rörelsedrivande enheterna har under året deltagit i arbetsplatsnära utbildning för att hantera bankens nya kundsystem, som också medfört att kontorens organisation anpassats till nya metoder och ny arbetsfördelning.

I slutet av 1995 träffades en överenskommelse med Finansförbundets klubbar om en betydande satsning, "Nystart", på utveckling och anpassning av kompetens men också om att antalet tjänster i banken fram till slutet av 1997 efter hand reduceras med cirka 600.

Kompetensutveckling

All kompetensutveckling skall stödja bankens affärsverksamhet. På kontoren är den därför inriktad på att ge medarbetarna en befätningsutbildning relaterad till kundbehov. Samlingsbegreppet för detta utbildningsprogram är "Nordbankens kompetensstege". Stor vikt läggs vid ett kundorienterat arbetssätt, förbättrade relationer till kunderna och ökad kundnytta. Alla medarbetare i koncernen genomgår den grundläggande delen av utbildningsprogrammet bl a för att en helhetssyn på Nordbankens huvudinriktning, företagskultur och affärer skall förmedlas effektivt.

Bankens träningsprogram för kassatjänst

har under året utformats i multimediamiljö. Testutbildningen kommer att genomföras och utvärderas under första halvåret 1996.

275 medarbetare har genomgått träningsprogrammet för att utbildas till Personliga Bankmän under året. Det finns totalt 750 Personliga Bankmän. Det innebär att bankens cirka 250 000 förmånskunder över hela landet nu har tillgång till en Personlig Bankman. En Förmånskund förväntar sig bland annat att få råd i placeringsfrågor och hjälp med finansieringsformer samt viss service inom familjejuridik och i deklara-tionsfrågor. Träningsprogrammets syfte är att varje Personlig Bankman lokalt skall kunna tillfredsställa dessa kundbehov. Programmet löper under ett halvår och avslutas med examination.

Den omfattande utbildningssatsning på höjd kreditkompetens, som inleddes 1993, fortsatte planenligt under året.

Ett program för medarbetare inom området företagsmarknad har startat med syfte att främst förstärka rådgivning och aktiv försäljning riktad mot de små och medelstora företagen.

Chefsutveckling är ett prioriterat område. Arbetet bedrivs löpande i verksamhetsnära utbildningsinsatser. Det framtida rekryteringsunderlaget till chefstjänster breddas genom ett utvecklingsprogram för chefskandidater som ger möjligheter till individuell karriärplanering.

Vinstandelsstiftelse

Nordbankens ägare gjorde genom ett beslut på bolagsstämman 1992 det möjligt för anställda att via en vinstandelsstiftelse bli delägare i banken.

År när Nordbankens räntabilitet överstiger ett av styrelsen för varje år fastställt mål görs avsättning till stiftelsen. Avsättningar används i huvudsak till inköp av aktier i Nordbanken. De anställdas andelar i stiftelsen fonderas i minst fem år. Den första avsättningen till vinstandelsstiftelsen gjordes i bokslutet för 1994. För 1995 avsattes 100 miljoner kronor vilket motsvarar knappt 15 000 kronor per anställd.

Resultat och lönsamhet

Den goda resultatutvecklingen för Nordbanken bestod under 1995.

Rörelseresultat

Intjäningen, dvs resultatet före kreditförluster, ökade med 3 procent till 7 173 miljoner kronor. Bortsett från andra kvartalet, som påverkades av intäkter av engångskaraktär, var utvecklingen stabil över året. Förbättringen berodde helt

på ökat räntenetto och ökade provisionsintäkter inklusive valutahandelsvinster. Omkostnaderna steg obetydligt. Kreditförlusterna minskade successivt under året och uppgick för helåret till 1 269 miljoner (2 176).

Rörelseresultatet ökade med 23 procent till 5 904 miljoner kronor. Efter schablonskatt uppgick resultatet till 4 251 miljoner, vilket motsvarade 19,77 kr per aktie. Avkastningen på genomsnittligt eget kapital under året uppgick till 23,7 procent (23,4).

Rörelseintäkter

Totalt ökade rörelseintäkterna med 2 procent till 14 432 miljoner kronor. *Räntenettet* steg med 1 procent till 11 114 miljoner trots att balansomslutningen i genomsnitt under 1995 låg 9 procent lägre än under föregående år. Volymminskningen sammanhänger till stor del med en minskad exponering mot Securum/Retriva, vilket bidrog till en förbättrad placeringsmarginal. Räntenettet påverkades positivt av den fortgående minskningen av osäkra fordringar. Vidare kunde genomsnittskostnaden för koncernens långfristiga uppläning reduceras samtidigt som andelen räntefri finansiering steg bl a genom tillväxten av eget kapital. Avkastningen på likviditetsöverskottet förbättrades genom stigande korträntor, främst under första delen av året. Skillnaden mellan utlånings- och inlåningsräntor minskade däremot något jämfört med genomsnittet föregående år. Placeringsmarginalen uppgick till 3,4 procent (3,1).

Förändringar i ränteläget påverkar oreali

Nordbankens resultatutveckling

Mkr	1995	1994	Forändring procent	Kv.4 1995	Kv.3 1995	Kv.2 1995	Kv.1 1995	Kv.4 1994
Räntenetto	11.114	10.950	1	2.737	2.806	2.887	2.684	2.839
Provisioner, avgifter och agio	2.669	2.333	14	806	598	665	600	636
Övriga intäkter	649	819	-21	31	81	470	67	267
Summa rörelseintäkter	14.432	14.102	2	3.574	3.485	4.022	3.351	3.742
Personalkostnader	-2.947*	-2.700	9	-890	-682	-678	-697	-674
Övriga omkostnader	-4.312	-4.409	-2	-1.031	-1.061	-1.117	-1.103	-1.283
Summa omkostnader	-7.259	-7.109	2	-1.921	-1.743	-1.795	-1.800	-1.957
Resultat före kreditförluster	7.173	6.993	3	1.653	1.742	2.227	1.551	1.785
Kreditförluster	-1.269	-2.176	-42	-303	-305	-326	-335	-608
Rörelseresultat	5.904	4.817	23	1.350	1.437	1.901	1.216	1.177
Forändringar värdejustering investmentportfölj	1.214	-1.214		209	988	186	-169	366
Pensionsavräkning	-186	-5		-41	-44	-51	-50	-1
Skatter	-1.795	-595		-279	-667	-570	-279	-254
Periodens resultat	5.137	3.003		1.239	1.714	1.466	718	1.288

* Inklusiva kostnadsreservering om 215 Mkr

serat värde i tradingportföljen – lägre ränta ger högre marknadsvärde – och därmed även den fortlöpande utvecklingen av räntenettet under året.

Under första kvartalet 1995 steg den långa marknadsräntan medan utvecklingen därefter med vissa fluktuationer var nedåtriktad. Mot slutet av året blev räntenedgången påtaglig. Att det redovisade räntenettet trots detta sjönk under fjärde kvartalet hänger samman med att värderingen av tradingportföljens positioner enligt gällande redovisningsregler styrs av lägsta värdets princip. Förbättringen av marknadsvärdet kunde därmed inte i sin helhet slå igenom i redovisat resultat. Begränsningen inträdde först under fjärde kvartalet då tradingportföljens marknadsvärde för första gången under året översteg anskaffningsvärdet. Räntenettet reducerades därigenom med 55 miljoner kronor. Under fjärde kvartalet minskade också ränteintäkterna genom att en extra utdelning om 2 000 miljoner reducerade likviditetsöverskottet.

Provisionsintäkterna ökade med 14 procent till 2 669 miljoner kronor. Exklusive valutaagiot, som förbättrades kraftigt, blev ökningen ändå 6 procent. En kostnadsanpassad prissättning med ökat uttag av transaktionsavgifter för inlåning och betalningsförmedling bidrog till ökningen. Även provisioner relaterade till fondförvaltningen utvecklades positivt. Övriga värdepappersprovisioner minskade däremot jämfört med föregående år.

Övriga intäkter uppgick till 649 miljoner kronor (819). Drygt 300 miljoner utgjordes av realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar under andra kvartalet. Realiserade kursvinster från försäljningar ur investmentportföljen stannade vid 17 miljoner (97). Föregående års Övriga intäkter påverkades bl a av en engångsersättning vid slutuppgörelsen rörande finansiell försäkring, f d Gota Bank, om 330 miljoner kronor.

Omkostnader

Även med avtalsmässiga löneökningar och höjda löneavgifter på tillsammans drygt 4 procent blev de löpande personalkostnaderna praktiskt taget oförändrade. Inklusivt en kostnadsreservering om 215 miljoner kronor avseende personaldimensioneringsprogrammet "Nystart" ökade de totala personalkostnaderna med 9 procent till 2 947 miljoner kronor.

Övriga omkostnader minskade med 2 procent.

Exklusive reserveringen för Nystart sjönk de totala omkostnaderna med 1 procent.

Kreditförluster

Kreditförlusterna minskade med 42 procent till 1 269 miljoner kronor. Förlustnivån, dvs kreditförluster i relation till utlåning, leasingobjekt, övertagen egendom och kreditgarantier vid årets ingång, uppgick till 0,5 procent (0,8).

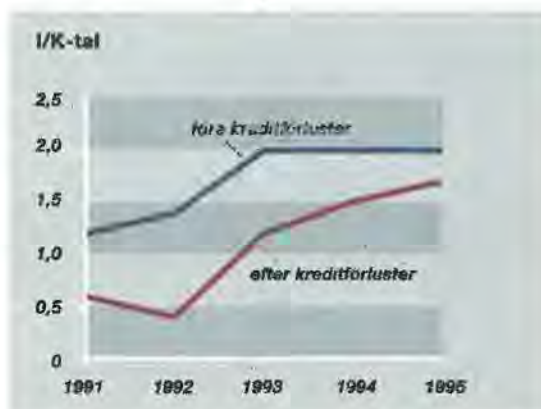
Fastighets- och byggföretag svarade för 681 miljoner kronor av kreditförlusterna, övriga företag för 217 miljoner och privatpersoner för 371 miljoner.

Antalet enskilda reserveringar över 50 miljoner var tre till ett sammanlagt belopp om 277 miljoner.

Årets resultat

Nedgången av långa marknadsräntor under andra halvåret och den därav följande uppgången av obligationskurserna medförde att det tidigare undervärdet i investmentportföljen förbyttes i ett övertvärde vid årets slut. Hela den nedskrivning om 1 214 miljoner kronor som gjordes i föregående års bokslut kunde därmed återvinnas.

Pensionsavräkningen, se not 11, belastade

resultatet med 186 miljoner mot endast 5 miljoner föregående år. Denna betydande försämring berodde huvudsakligen på att utfallet 1994 förbättrades genom upplösning av kvarvarande omstruktureringsserv.

Resultatet före skatt uppgick till 6 932 miljoner kronor (3 598). Skattekostnaden utgjorde 1 795 miljoner mot 595 miljoner föregående år då kvarstående förlustavdrag kunde utnyttjas. Efter skatt blev årets resultat 5 137 miljoner (3 003).

Utdelning

Nordbanken lämnade ingen utdelning för verksamhetsåren 1990-1992. För verksamhetsåret 1993 uppgick utdelningen till 2,75 kronor

per aktie eller 591 miljoner kronor. För verksamhetsåret 1994 lämnade banken en utdelning om 750 miljoner och en extra utdelning om 250 miljoner totalt motsvarande 4,65 kronor per aktie. Extrautdelningen motsvarade en uppskattad nettobehållning efter skatt av de medel som tillförts banken i samband med den slutgiltiga uppgörelsen om Gota Banks försäkringsarrangemang.

Vid en extra bolagsstämma den 28 september 1995 beslutades om en extra utdelning om 2 000 miljoner kronor eller 9,30 kronor per aktie. Utdelningen utbetalades till aktieägaren påföljande dag.

Styrelsen föreslår för verksamhetsåret 1995 en utdelning om 7,50 kronor per aktie motsvarande 1 613 miljoner kronor, vilket utgör 38 procent av rörelseresultatet efter schablonskatt.

Resultat och eget kapital enligt amerikanska redovisningsprinciper – US GAAP

Årets resultat enligt US GAAP beräknas uppgå till 4 767 miljoner kronor (3 791). Beräknat eget kapital vid utgången av året var 19 596 miljoner (17 441). Se även not 37, sid 63.

Finansiell struktur

Inriktning och risknivåer

Nordbankens tillgångar uppgick vid årets slut till 339 miljarder kronor, varav 236 miljarder eller 70 procent avsåg utlåning och leasing.

Av utlåningen utgjorde 106 miljarder huvudsakligen långfristig utlåning via dotterbolagen (45 procent). Denna utlåning finansieras genom upplåning på marknaden, främst genom obligationer och certifikat. Upplåningen genomförs på ett sådant sätt att den ifråga om valutor, löptider och räntebindingstider motsvarar utlåningens. Marknadsriskerna hålls härigenom på mycket låg nivå.

Av övrig utlåning om 130 miljarder kronor (55 procent) utgjordes 31 miljarder av utlåning i utländska valutor. Även denna utlåning finansieras genom motsvarande upplåning. Utlåningen i svenska kronor om 99 miljarder finansieras genom inlåning uppgående till 142 miljarder.

Inlåningsöverskottet (43 miljarder kronor) utgör tillsammans med kapitalbasen om 25 miljarder den finansiella grunden för moderbolagets långfristiga och kortsiktiga placeringsverksamhet vid sidan av Tradings affärsverksamhet.

Värdepappersportföljerna uppgick, exklusive Tradings innehav om 15 miljarder, till netto 48 miljarder, vilket motsvarade 14 procent av balansomslutningen. Härutöver hade moderbolaget obligationer etc i dotterbolagen om 21

miljarder vilka elimineras i balansräkningen. Den långsiktiga delen av portföljen motsvarar i storleksordning kapitalbasen, medan inlåningsöverskottet placeras medel- och kortfristigt i syfte att vara tillgängligt för expansion av bankens utlåning när förutsättningar härför erbjuds.

Det ekonomiska riktmärket att kreditportföljen över en konjunkturcykel inte skall få förorsaka kreditförluster överstigande 0,5 procent per år av utlåningen motsvarar drygt 1 miljard kronor, d v s i storleksordningen 15 procent av rörelseresultatet före kreditförluster eller 4 procents räntabilitet.

Riskexponeringen i värdepappersportföljen skall normalt inte heller den överstiga 1 miljard kronor under normala marknadsförutsättningar.

Bland övriga tillgångar märks egna fastigheter (3 miljarder), Livia (5), övertagna fastigheter (1), medan aktieinnehav och inventarier var av mindre omfattning.

Sammanfattningsvis utgjorde utlåning till företag och privatpersoner samt värdepappersportföljer totalt cirka 88 procent av balansomslutningen. Det betydande inlåningsöverskottet och den starka kapitalbasen möjliggör väsentlig expansion av utlåningen.

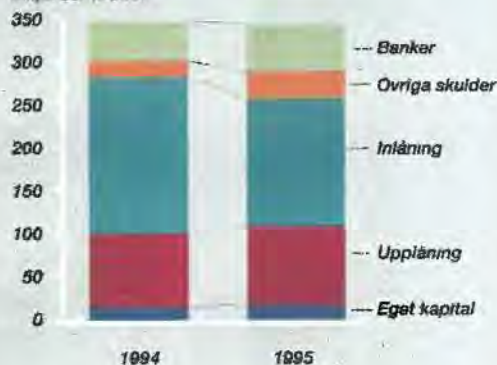
Balansräkning
Tillgångar

Miljarder kronor

Balansräkning
Skulder och eget kapital

Miljarder kronor

Tillgångar

Utlåning

Utlåningsvolymen, exklusive exponeringen mot Securum/Retriva och utlåningsrepör, steg med 3 procent trots en svag utveckling för hushållsutlåningen.

Företag

Utlåningen till företagssektorn, inklusive statliga och kommunala företag, ökade under 1995. Utlåningen steg i de flesta branscher. Undantag var främst handel och service som minskade kraftigt. Fastighetssektorn var den enskilt största branschen och svarade för 41 procent av utlåningen till företagssektorn.

Kreditportföljens kundstruktur¹⁾

31 dec, Mdr kr	1995	%	1994	%
Företag	127,2	53,8	121,0	50,1
Privatpersoner	81,9	34,7	82,1	34,0
Offentlig sektor	9,4	4,0	8,7	3,6
Securum/Retriva	8,7	3,7	29,9	12,3
	227,2		241,7	
Utlåningsrepör	8,9	3,8	.	..
Totalt	236,1	100,0	241,7	100,0

Branschfördelning Företag

31 dec, Mdr kr	1995	%	1994	%
Fastigheter/Bygg ¹⁾	52,3	41,1	47,9	39,6
Transport	13,6	10,7	14,4	11,9
Handel och service	13,9	10,9	19,4	16,0
Verkstadsindustri	14,9	11,7	12,6	10,4
Försäkring och finans	8,1	6,4	5,9	4,9
Övriga företag	24,4	19,2	20,8	17,2
Totalt	127,2	100,0	121,0	100,0

¹⁾ Varav statliga och kommunala företag 21,3 16,6 20,2 16,7

Krediter till Privatpersoner

31 dec, Mdr kr	1995	1994
Bostadskrediter	59,2	57,3
Krediter mot andra säkerheter	2,3	3,8
Borgens- och blancokrediter	20,4	21,0
Totalt	81,9	82,1

Krediter till Offentlig sektor

31 dec, Mdr kr	1995	1994
Kommuner	8,5	7,5
Svenska staten	0,1	0,3
Övriga offentliga institutioner	0,8	0,9
Totalt	9,4	8,7

Privatpersoner

Nordbankens utlåning till hushållen var under året praktiskt taget oförändrad. Bostadsfinansiering ökade medan övriga krediter minskade.

Offentlig sektor

Utlåningen till den offentliga sektorn – huvudsakligen kommuner – ökade med 8 procent till 9,4 miljarder kronor. Krediter till statliga och kommunala företag redovisas under "Företag" och uppgick till 26,6 miljarder (25,2).

Kreditrisker

Riskklassificerade engagemang

För varje kreditengagemang finns en kundansvarig enhet med ansvar för kreditgivningen och hanteringen av eventuella problemkrediter. I de fall risken för framtida kreditförluster i ett företagsengagemang, eller för en större kredit till en privatperson, bedöms ha ökat görs en riskprovning och -klassificering av engagemanget.

Engagemang, som enligt bankens uppfattning kräver särskild vaksamhet placeras i riskklass 1. Den skärpta bevakningen skall utmynna i att åtgärder vidtages som undanröjer eller reducerar risken.

Engagemang som kredittagaren fortfarande sköter men där kunden har svag lönsamhet och/eller likviditet och det föreligger risk för en väsentligt försvagad finansiell ställning placeras i riskklass 2. För sådant engagemang skall kundansvarig enhet upprätta en handlingsplan.

Om företaget/företagsgruppen eller privatpersonen inte längre kan sköta sina åtaganden eller andra omständigheter medför osäkerhet om fordrans återbetalning (exempel ansökan om betalningsinställelse eller konkurs) placeras engagemanget i riskklass 3. För sådana engagemang avsätts en reserv (se nedan). För att reducera risken för förluster upprättar kundansvarig enhet en handlingsplan för avveckling av engagemanget.

Utvecklingen av de riskklassificerade volymerna ger en uppfattning om portföljens riskprofil. Den totala riskklassificerade volymen minskade med 19 procent under 1994 och med 17 procent under 1995. Riskklass 2 fick en relativt större andel av den totala volymen.

Riskklasserna 2 och 3 minskade med sammanlagt 8,1 miljarder kronor eller 30 procent under åren 1994 och 1995. Under 1995 var minskningen 15 procent. En branschfördelning visar att riskklassificerad utlåning enligt riskklass 2 och 3 till fastighets- och byggsektorn visserligen minskade i nominella tal, men ökade i andel. Förändringen av denna volym kommer framgent att till stor del vara beroende av ränteutvecklingen och genomförandet av bankens och kundernas handlingsplaner.

Osäkra fordringar

Med osäkra fordringar avses fordringar för vilka ränte- eller kapitalfordran förfallit till be-

¹⁾ Utlåningen omfattar utlåning till allmänhet och andra finansinstitut än banker samt leasingobjekt. Fr o m 1995 ingår även utlåning genom sk omvända repör, dvs avstaköp av värdepapper kopplat med försäljning på termin. Affärsmässigt utgör detta en kortfristig tradingprodukt och särredovisas i tabellen.

talning sedan mer än 60 dagar eller där andra omständigheter ger skäl till tvivel huruvida krediten kommer att återbetalas och för vilken uttagna säkerheter inte täcker kapitalsskulden och den upplupna räntan med tillräcklig marginal. De osäkra företagskrediterna återfinns inom riskklass 3. För dessa engagemang avsätts en reserv för befarad kreditförlust. Reserven skall täcka skillnaden mellan engagemangets storlek och säkerheternas bedömda värde vid en avveckling.

För krediter till hushåll görs normalt ingen individuell riskklassificering. Osäkra engagemang indelas i tre kategorier: Bostadskrediter, krediter mot andra säkerheter samt krediter utan säkerhet, s k blanco-krediter. Den samlade kreditrisken bedöms enligt en schablonmodell på basis av statistik för kreditförlustutvecklingen avseende respektive kategori. För större privata riskengagemang görs en individuell bedömning.

Volymen osäkra fordringar brutto minskade under 1995 med 22 procent. Under året bedrevs ett intensivt arbete med att avveckla konkursengagemang samt att komma till uppgörelse med betalningssvaga kunder. Osäkra fordringars struktur är sådan att ett fåtal större engagemang dominerar volymen medan flertalet engagemang är små. Reserveringsgraden för osäkra fordringar uppgick 1995 till 67 procent. Avvecklingen av riskengagemang medförde att volymen övertagen egendom under 1995 ökade med 329 miljoner kronor.

Rörelsen bland de osäkra fordringarna är stor. En inte ringa del av de osäkra fordringarna avser kunder med tillfälliga betalningsproblem, varför utbytet av kunder inom gruppen osäkra fordringar är stor. Tillflödet var under året brutto 5,0 miljarder kronor medan utflödet var brutto 7,5 miljarder.

Värdepappersportföljer

Merparten av Nordbankens räntebärande värdepapper förvaltas i *moderbolagets* investmentportfölj utifrån en kort- till långfristig placeringshorisont. Resterande volym avser lätttrörliga handelspositioner vilka hanteras inom tradingportföljen.

Den av styrelsen fastställda gränsen för vilken ränterisk banken får ta fördelas i huvudsak på dessa portföljer.

Handeln i tradingportföljen sker med hög omsättningshastighet. Räntebärande produkter inom och utom balansräkningen förmedlas eller innehålls för egen räkning för att utnyttja kortsiktiga räntefluktuationer.

Riskklassificerade volymer

31 dec, Mkr	1995	%	1994	%	1993	%
Klass 1	7 520	28	9 372	29	12 513	31
Klass 2	7 394	27	7 618	24	8 703	22
Klass 3	11 996	45	15 262	47	18 806	47
Summa	26 910	100	32 252	100	40 022	100

Branschfördelning för riskklass 2 och 3

31 dec, Mkr	1995	%	1994	%	1993	%
Fastigheter/Bygg	9 724	50,1	10 512	46,0	8 950	32,6
Transport	1 155	6,0	1 282	5,6	3 827	13,9
Handel och service	2 293	11,8	2 989	13,1	5 040	18,3
Verkstadsindustri	1 043	5,4	1 436	6,3	2 320	8,4
Försäkring och finans	427	2,2	605	2,6	750	2,7
Övriga företag	2 505	12,9	4 043	17,6	3 074	11,2
Privatpersoner	2 243	11,6	2 013	8,8	3 548	12,9
Summa	19 390	100	22 880	100	27 509	100

Osäkra fordringar - Privatpersoner

Ej individuellt riskklassificerade

31 dec, Mkr	1995	%	1994	%	1993	%
Bostadskrediter	1 042	46	1 070	53	1 623	46
Krediter mot andra säkerheter	64	3	139	7	399	11
Borgens- och blancokrediter	1 137	51	804	40	1 526	43
Summa	2 243	100	2 013	100	3 548	100

Problemkrediter och övertagen egendom

31 dec, Mkr	1995	1994	1993
Osäkra fordringar brutto	9 444	12 079*	15 881
Reserv för befarad förlust	-6 290	-8 138	-9 020
Osäkra fordringar	3 154	3 941	6 861
Räntenedsatta fordringar	711	604	890
Summa problemkrediter	3 865	4 545	7 751
Reserv i % av osäkra fordringar brutto	67	67*	57
Osäkra fordringar i % av utlåningen	1,3	1,6*	2,6
Tillgångar övertagna för skyddande av fordran	1 035	706	289
Oreglerade fordringar med bokföringsmassig ränteredovisning	189	277	390

*Justerad för ändrad beräkningsmetod, se not 18.

Tillkomna och avförda osäkra fordringar, brutto, under 1995

Mdr kr	Tillkomna	Avförda	Förändring
Första kvartalet	0,9	1,5	-0,6
Andra kvartalet	1,2	2,4*	-1,2
Tredje kvartalet	1,2	1,8	-0,6
Fjärde kvartalet	1,7	1,8	-0,1
Summa 1995	5,0	7,5	-2,5

*Justerad för ändrad beräkningsmetod, se not 18.

Räntebärande värdepapper

31 dec, Mdr kr	1995			1994		
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Orealiserat	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Orealiserat
Investmentportfölj	47,8	48,3	0,5	52,6	51,4	-1,2
- långsiktigt innehav	15,0	15,0	0,0	19,8	18,6	-1,2
- övrigt	32,8	33,3	0,5	32,8	32,8	0,0
Tradingportfölj	14,7	14,7	0,0	13,5	13,1	-0,4
Summa	62,5	63,0	0,5	66,1	64,5	-1,6

Investmentportföljen innehåller huvudsakligen marknadsnoterade stats- och bostadsobligationer samt statsskuldväxlar men också "off-balance"-produkter såsom ränteswappar, terminer och FRAs.

Investmentportföljen består av förvaltningsportföljer med i huvudsak långfristig placeringshorisont och likviditetsportföljer med kort- till medelfristig placeringshorisont. Investmentportföljens genomsnittliga löptid uppgick till 2,6 år med en genomsnittlig duration på 2,1 år. Direktavkastningen på värdepappersinnehavet uppgick till 9,6 procent. I dessa nyckeltal ingår inte riksbankscertifikat och likvärdiga instrument. Det totala värdepappersinnehavet i moderbolaget uppgick vid slutet av december till 77 miljarder kronor (87), varav 8 miljarder avsåg tradingportföljen och 69 miljarder investmentportföljen inklusive 17 miljarder i riksbankscertifikat. I moderbolagets innehav av värdepapper ingick dotterbolagsobligationer med 21 miljarder.

Nordbankens värdepappersinnehav uppgick till 63 miljarder varav 15 avsåg tradingportföljen och 48 investmentportföljen.

Den påtagliga nedgången av de långa räntorna under senare delen av 1995 ökade väsentligt marknadsvärdet på Nordbankens innehav av långfristiga räntebärande värdepapper. Marknadsvärdet för investmentportföljen översteg per sista december anskaffningsvärdet med 483 miljoner kronor. Det höga marknadsvärdet i investmentportföljen uppnåddes genom en förhållandevis lång duration i förvaltningsportföljen och genom att riskexponeringen i både förvaltningsportfölj och likviditetsportfölj hölls relativt sett högre under de perioder som marknadsräntan föll.

Investmentportföljens avkastning inklusive ökning av marknadsvärdet, var väsentligt högre än avkastningen enligt motsvarande obligationsindex på Stockholms Fondbörs.

Finansiella anläggningstillgångar

Den 1 januari 1996 trädde en ny lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag i kraft med betydande förändringar i bl a redovisningsreglerna avseende räntebärande värdepapper. Huvudnyheterna är att det skapas en möjlighet att klassificera långsiktiga innehav av värdepapper – i princip till förfall – som finansiella anläggningstillgångar, vilka skall redovisas till upplupet anskaffningsvärde, medan övriga värdepappersinnehav blir omsättningstillgångar med möjlighet till marknadsvärdering över resultatet. I båda fallen frångås alltså den hittillsvarande normen med redovisning enligt lägsta värdets princip.

Nordbankens finansiella anläggningstillgångar omfattar i utgångsläget ett långsiktigt innehav om 15,0 miljarder kronor i den nuvarande investmentportföljen (se tabellen). Den övriga delen av den totala värdepappersportföljen, 47,5 miljarder kronor, kommer därmed att klassificeras som omsättningstillgångar och marknadsvärderas över resultatet.

Genom marknadsvärderingen kommer en mer rättvisande resultatredovisning att uppnås för den del av värdepappersportföljen som är föremål för en aktiv förvaltning. Även för det långsiktiga värdepappersinnehavet förbättras redovisningen genom att kursriskens resultat-effekt bortfaller. Vid slutet av 1995 svarade det långsiktiga innehavet för cirka 30 procent av den totala kursrisken i investmentportföljen om drygt 900 miljoner kronor räknat vid en ränteförändring med 1 procentenhet. Denna räntekänslighet betingas av konjunkturrelaterade variationer i det allmänna ränteläget och saknar egentligen relevans för bedömningen av en portfölj som skall behållas till förfall.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar uppgick till 40,5 miljarder kronor (39,6).

Övriga tillgångar

31 dec, Mdr kr	1995	1994
Fordran på banker	19,1	19,1
Bankfastigheter och inventarier	3,3	2,6
Aktier	0,4	0,4
Livia	5,1	4,0
Overtagna fastigheter	1,0	0,7
Upplupna intakter/ förutbetalda kostnader	5,8	6,9
Övrigt	5,8	5,9
Summa	40,5	39,6

Skulder och eget kapital

Inlåning från allmänheten

Inlåning från allmänheten utgör Nordbankens viktigaste finansieringskälla och svarade per 31 december 1995 för 46 procent av de totala skulderna. Av denna inlåning om 148 miljarder kronor var 142 miljarder (96 procent) inlåning i svenska kronor.

Eftersom Nordbankens huvudsakliga marknad utgörs av Sverige och svenskrelaterade företag utomlands har få av bankens kunder överskott på utländsk valuta. Detta medför att inlåning i utländsk valuta är av mindre omfattning som källa för att finansiera valutautlåning. Vid utgången av 1995 uppgick inlåningen i utländsk valuta till motvärdet av 6 miljarder kronor.

Inlåningen i svenska kronor minskade under året med 9,6 procent främst genom att högförräntad företagsinlåning reducerades. Även valutainlåningen minskade bland annat beroende på att inlåningen via det amerikanska Commercial Paper-programmet drogs ned till följd av lägre finansieringsbehov i utländsk valuta.

Upplåning

Nordbanken strävar efter att sprida upplåningen på olika motparter, instrument och marknader.

Upplåning i svenska kronor

Den upplåning i svenska kronor som erfordras utöver finansiering via inlåning från allmänheten och eget kapital, görs främst i form av lån från svenska finansinstitut och genom emissioner av penningmarknadsinstrument, obligationer och förlagslån. Nordbankens långfristiga upplåning används huvudsakligen för finansiering av Nordbanken Hypotek, Nordbanken Kredit och Nordbanken Företagskredit. Utestående obligationer per 31 december 1995 uppgick till 57 miljarder kronor med en genomsnittlig återstående löptid av 2,8 år. Vid årsskiftet uppgick bankens tidsbundna förlagslån med fast respektive rörlig ränta till 2,9 miljarder kronor respektive 0,5 miljarder kronor med en sammanlagd genomsnittlig återstående löptid av 4,0 år. De eviga förlagslånen uppgick till 0,2 miljarder kronor.

Inlåning				
31 dec, Mdr kr	1995	%	1994	%
Inlåning i svenska kronor	142,3	96,1	157,3	87,1
- Privatpersoner	89,4	60,4	90,5	50,1
- Företag	46,1	31,1	58,5	32,4
- Offentlig sektor	6,8	4,6	8,3	4,6
Valutainlåning	5,8	3,9	23,4	12,9
- US Commercial Paper	0,4	0,3	12,9	7,1
- Övrigt	5,4	3,6	10,5	5,8
Summa	148,1	100,0	180,7	100,0

Upplåning i utländsk valuta

Tillgångar i utländsk valuta finansieras med upplåning i motsvarande valutor och med motsvarande löptider genom lån från finansinstitut och genom upplåning på de internationella penning- och kapitalmarknaderna. Nordbanken har fyra utländska låneprogram; US Commercial Paper (som ingår i inlåning från allmänheten i koncernbalansräkningen), Euro Commercial Paper, Euro Medium Term Notes och Canadian Commercial Paper. Härtill etablerade Nordbanken i början av 1996 som första svenska bank ett låneprogram avseende US Medium Term Notes enligt den sk regel 144 A.

Utestående obligationer uppgick till 6,4 miljarder kronor med en genomsnittlig återstående löptid av 1,3 år. Utestående förlagslån med fast respektive rörlig ränta uppgick till 3,4 miljarder kronor respektive 0,6 miljarder kronor med en genomsnittlig återstående löptid på 8,4 år. Härutöver hade koncernen eviga förlagslån motsvarande 2,4 miljarder kronor vid årets slut.

Upplåning				
31 dec, Mdr kr	Svenska kronor		Utländsk valuta	
	1995	1994	1995	1994
Lån från finansinstitut	25,4	15,7	30,6	32,0
Penningmarknadsinstrument	13,7	8,6	1,3	2,1
Obligationer	56,7	52,6	6,4	7,5
Förlagslån	3,6	4,7	6,4	8,5
Summa	99,4	81,6	44,7	50,1

Övriga skulder

Övriga skulder uppgick till 28,3 miljarder kronor (16,9).

Övriga skulder		
31 dec, Mdr kr	1995	1994
Reserv landriskor	0,8	0,8
Latent skatteskuld	1,0	0,7
Livia	5,0	3,9
Upplupna kostnader/ forutbetalda intakter	6,5	5,7
Sålda ej innehavda värdepapper	11,4	-
Övrigt	3,6	5,8
Summa	28,3	16,9

Eget kapital

Nordbankens egna kapital uppgick vid årets ingång till 16,5 miljarder kronor. Av beloppet togs 1,0 miljarder i anspråk för utdelning beslutad vid ordinarie bolagsstämma i mars 1995. Vid extra bolagsstämma före den partiella försäljningen av statens aktieinnehav i Nordbanken under hösten beslutades om en extra utdelning om 2,0 miljarder kronor. Efter tillskott med årets resultat om 5,1 miljarder uppgick det egna kapitalet vid slutet av 1995 till 18,6 miljarder kronor före föreslagen utdelning om 1,6 miljarder kronor avseende 1995 års verksamhet.

Åtaganden utanför balansräkningen

Som ett led i affärsverksamheten har banken åtaganden utanför balansräkningen av betydande omfattning. De avser dels kommersiella produkter som garantier, rembursor, kreditlöften m m, dels finansiella åtaganden i form av derivatinstrument. De senare avser framför allt avtal om framtida växling av valuta (valutaterminer), avtal om framtida köp och försäljning av räntebärande värdepapper (ränteterminer) samt avtal om byte av räntebetalningar (swappar, FRA).

I nedanstående tabell redovisas nominella belopp respektive exponering för motpartsrisk. De nominella beloppen är sinsemellan

inte jämförbara och utgör inte på något sätt en kvantifiering av de kredit- eller marknadsriskor som är förknippade med bankens åtaganden utanför balansräkningen. Totalt uppgick exponeringen för motpartsriskor, beräknade enligt reglerna för kapitaltäckning, vid slutet av 1995 till 35 miljarder kronor varav 20 miljarder avsåg derivatinstrument.

Derivatinstrument

Huvuddelen av derivatvolymen avser kundrelaterade affärer. Derivatinstrumenten används dessutom för hantering och begränsning av ränte- och valutarisker i balansräkningen samt för hantering av egna positioner som tas i syfte att göra kursvinster.

I tabellen (sidan 43) ges en översikt av bankens utestående derivatinstrument fördelat på typ av användning. Under *trading* redovisas de derivat som ingåtts i samband med kundhandel eller för kortsiktig positionstagning. Under *övrigt* redovisas de derivat som ingåtts för att hantera risker i bankens balansräkning.

De vanligast förekommande derivatinstrumenten är terminskontrakt avseende växling av valutor. Denna produkt erbjuds en bred krets av kunder för säkring av valutarisker. Större företagskunder erbjuds även övriga derivatinstrument.

Åtaganden utanför balansräkningen

31 dec, Mdr kr	Nominella belopp		Exponering motpartsrisk	
	1995	1994	1995	1994
Garantier	12	13	8	8
Rembursor	3	4	0	1
Övriga ansvarstörbindelser	0	1	-	-
Återköpsavtal	-	2	-	2
Certifikatprogram	4	6	2	3
Långa kreditlöften	11	3	5	1
Outnyttjade krediter	39	26	-	-
Derivatinstrument	1 053	1 276	20	25
Totalt	1.122	1.331	35	40

Motpartsrisiker

Kreditrisiken i ett derivatavtal utgörs av risken att motparten på kontraktets förfallodag ej kan fullfölja sina åtaganden. Banken måste då ersätta avtalet med motsvarande transaktion på marknaden. Kreditriskexponeringen i ett derivatavtal mäts därför som avtalets aktuella marknadsvärde (återanskaffningsvärde) plus en säkerhetsmarginal för ytterligare kurs- eller ränterörelser under avtalets livstid. Den samlade exponeringen för en och samma motpart mäts som summan av alla kontrakt med ett positivt marknadsvärde. Kvittning av kontrakt tillämpas således ej vid beräkning av bankens exponering.

Risken att motparter inte skall kunna fullfölja sina åtaganden bevakas kontinuerligt. För att säkerställa en hög kreditkvalitet i derivatportföljerna prövas motparter enligt samma kreditbeviljningsprocess som vid ordinarie kreditprövning. Motparterna skall ha god kreditvärdighet och när så erfordras tas säkerheter för motpartens åtaganden.

Banken exponeras för motpartsrisk i instrument som handlas direkt med motpart "over-the-counter" (OTC). Däremot inträder ett clearinginstitut som motpart när instrument handlas via börs. Risken hanteras och reduceras i clearinginstituten genom olika system av löpande avräkning och ställande av marginalsäkerhet. Sådana instrument kräver ej kapital enligt gällande kapitaltäckningsregler eftersom motpartsrisiken betraktas som negligierbar. Av den utestående nominella volymen derivatkontrakt utgör 503 miljarder eller 48 procent clearade kontrakt.

Vid slutet av 1995 uppgick exponeringen för motpartsrisk i derivatinstrument till 20 miljarder kronor. Beloppet fördelade sig på de olika kapitaltäckningsklasserna enligt tabellen nedan till höger.

Värdering och redovisning

Huvuddelen av utestående derivatkontrakt värderas löpande i bankens balansräkning och påverkar därmed redovisat resultat. Av vidstående tabell framgår marknadsvärderingen av den totala derivatportföljen vid slutet av 1995.

Värdering enligt lägsta värdets princip tillämpas per portfölj för ränterelaterade kontrakt och avser netto av realiserade värden i värdepapper och derivatinstrument för trading-respektive investmentportföljen.

För samtliga derivatinstrument som ej redovisas i balansräkningen tillämpas säkringsredovisning med anskaffningsvärdering. Exempel på detta är derivatkontrakt som ingås för att

Derivatinstrument nominella belopp

31 dec, Mdr kr	1995		Totalt	1994 Totalt
	Trading	Ovrigt		
Ränterelaterade kontrakt				
Ränteswappar	122	24	147	116
FRA	420	4	424	357
Ränteterminer	118	7	124	104
Financial futures	5	6	12	9
Optioner, Caps och Floors	4	0	4	2
Summa:	669	41	711	588
Aktierelaterade kontrakt				
Optioner, m m	0	0	0	0
Summa:	0	0	0	0
Valutarelaterade kontrakt				
Rantevalutaswappar	3	8	11	13
Valuteterminer	330	0	330	669
Valutaoptioner	0	0	0	5
Summa:	333	8	342	687
Totalt:	1.003	50	1.053	1.276

Marknadsvärdering av derivatinstrument

31 dec, Mkr	Via balansräkningen*		Ovrigt	
	Nominellt belopp	Orealiserat värde	Nominellt belopp	Orealiserat värde
Ränterelaterade kontrakt				
Ränteswappar	140 296	81	6 390	203
FRA	420 313	35	3 774	4
Ränteterminer	123 128	66	1 167	0
Financial futures	11 926	0	0	0
Forvärvade optioner	867	5	0	0
Utställda optioner	2 788	-6	0	0
Summa:	699 318	181	11 331	207
Aktierelaterade kontrakt				
Forvärvade optioner	0	0	164	18
Utställda optioner	0	0	164	-18
Summa:	0	0	328	0
Valutarelaterade kontrakt				
Rantevalutaswappar	3 497	933	7 818	68
Valuteterminer	330 050	144	0	0
Valutaoptioner, förvärvade	189	0	0	0
Valutaoptioner, utställda	255	-4	0	0
Summa:	333 991	1 073	7 818	68
Totalt:	1 033 309	1 254	19 477	275

* Lagsta värdets princip medför att övervärdet ej direkt avspeglas i bokfört värde enligt balansräkningen

Motpartsrisk i derivatinstrument

31 dec, Mdr kr	Nominellt belopp	Exponering motpartsrisk
Klass A		
Staten, kommuner etc	14	-
Klass B		
Banker, fondkommissionärer etc	426	16
Klass C		
Svenska och utländska företag etc	109	4
Clearade instrument	504	-
Totalt	1.053	20

neutralisera ränterisken i fastförräntad utlåning eller upplåning. Balansposten redovisas enligt gällande regler till anskaffningsvärde och derivatkontrakten måste behandlas på motsvarande sätt för att en rättvisande redovisning skall uppnås.

Värdet på finansiella derivatinstrument påverkas av kurs- och ränterörelser på de finan-

siella marknaderna. Derivatena påverkar således bankens exponering för marknadsrisk. Hanteringen av bankens marknadsrisk sker inom ramar fastställda av bankens styrelse. Exponering för ränte- och valutarisker på derivatområdet hanteras och bevakas löpande som en del av bankens övergripande hantering av denna typ av risker.

Begränsning och kontroll av finansiella risker

Målet för arbetet med begränsning och kontroll av Nordbankens finansiella risker är att hantera nuvarande och framtida likviditets-, ränte- och valutarisker och samtidigt dimensionera tillgångar, skulder och kapitalbas så att Nordbankens kapitalavkastning förbättras inom ramen för acceptabel riskexponering.

Nordbanken begränsar och styr exponeringen vad gäller fluktuationer i räntor, valutakurser och tillgången på finansiering genom att matcha ränte-, valuta- och förfallodagsstrukturen för tillgångar och skulder. Det enda betydande undantaget från denna matchningsregel är investmentportföljen, som till stor del är ett resultat av den överskottslikviditet som genereras i bankverksamheten.

Exponering för likviditets-, ränte- och valutarisker bevakas av en riskkontrollgrupp inom varje risktagande enhet. Riskutnyttjandet övervakas därtill av en koncernansvarig riskkontrollenhet inom Koncernstab Finans och begränsas av de limiter som fastlagts av Nordbankens styrelse. Dessa limiter fastställs i förhållande till koncernens primärkapital och kapitalbas.

Exponering för likviditetsrisk

Avsikten med Nordbankens likviditetshandling är att säkerställa att tillräckliga medel finns tillgängliga för att banken skall kunna uppfylla åtaganden gentemot kunder och motparter avseende kreditefterfrågan och återbetalning av inlåning samt att tillgodose bankens likviditetsbehov för den löpande verksamheten.

Nordbanken har flera finansieringskällor, varav inlåning i kronor från allmänheten är den viktigaste.

Nordbankens höga likviditet beror till stor del på den stabila inlåningen från privatpersoner. Andra finansieringskällor är penningmarknaden och obligationsmarknaden samt inter-

bankmarknaden, som främst utnyttjas för kortfristig inlåning från svenska finansinstitut. Någon likviditetsrisk i svenska kronor föreligger i praktiken inte.

Nordbankens utlandsfinansiering sker främst genom upplåning från internationella finansinstitut, via bankens certifikatprogram samt långfristiga instrument på de internationella kapitalmarknaderna. Genom bl a matchande villkor uppnås låga likviditetsrisker.

Exponering för ränterisker

Exponering för räntefluktuationer uppkommer främst när det föreligger en obalans i räntestrukturen mellan tillgångar och skulder och deras motsvarigheter utanför balansräkningen.

Nordbanken begränsar, mäter och bevakar ränteeponeringen, det vill säga inverkan av räntefluktuationer på värdet av finansiella positioner (kursrisken) och på räntenettet (intäktsrisken). Ränterisker bedöms huvudsakligen genom en känslighetsanalys som visar resultat effekter och värdeförändringar på vissa balansposter, särskilt investmentportföljen, av en enprocentig ränteförändring över hela avkastningskurvan. Limiter bestäms för den totala riskexponeringen med beaktande av en enprocentig ränteförändringseffekt på det egna kapitalet.

Från och med 1996 kompletteras detta övergripande riskmått med en s k VAR (Value-at-risk)-modell. Modellen bygger på historisk analys och beräknar de maximala ränte- och kursrörelser som med 99 procents sannolikhet kan uppkomma under viss tidsrymd (positionens avvecklingsperiod, som bedöms vara 10-90 dagar).

I vidstående tabell visas räntepositioner per 31 december 1995 med avseende på räntebindningstid. Tabellen ger endast en indikation på koncernens ställning en viss dag.

Med undantag för transaktioner i trading-

portföljen baseras uppgifterna på kontraktsvillkor och beaktar inte det verkliga utfallet vid hantering av olika balansposter.

Räntestrukturen kan förändras beroende på marknadsutveckling och andra faktorer. Förändringar av den allmänna räntenivån påverkar inte alla typer av tillgångar och skulder på samma sätt eller samtidigt. Dessutom behöver inte nödvändigtvis tillgångar och skulder, vars räntebindningstid avtalsenligt sammanfaller, i praktiken omsättas samtidigt eller i samma utsträckning.

De redovisade räntepositionerna visar schablonmässigt beräknat att en höjning av räntan med en procentenhet minskar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med cirka 250 miljoner kronor (kumulativ exponering -25 269 miljoner kronor gånger 1 pro-

cent). Om hänsyn tas till ovanstående resonemang kan dock den faktiska räntenettorisken beräknas till nära noll.

Exponering för valutarisker

Valutaexponeringen görs för att dra nytta av kortfristiga valutakursfluktuationer genom positionstagande i tradingverksamheten. Med undantag för denna positionstagning matchas tillgångar och skulder i samma valutor.

För varje valuta mäts den totala potentiella förlustrisken till följd av en femprocentig valutakurssvängning. Risken begränsas av en limit fastställd i relation till bankens primärkapital. Även för valutarisk tillämpas från och med 1996 en s k VAR (Value-at-risk)-modell.

Räntebindningstider den 31 december 1995

Räntebindningstid Mkr	≤ 3 mån	3-6 mån	6-12 mån	1-2 år	2-5 år	> 5 år	Utan räntebindning
Tillgångar							
Svenska kronor							
Räntebärande tillgångar ¹⁾	136 941	10 263	21 179	33 073	58 263	3 925	2 856
Trading ²⁾	5 610	-	-	-	-	-	-
Poster utanför balansräkningen ³⁾	127 779	30 321	40 681	10 601	8 757	2 403	-
Icke räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	18 275
Summa	270 330	40 584	61 860	43 674	67 020	6 328	22 130
Utländsk valuta							
Räntebärande tillgångar ¹⁾	16 594	17 564	2 718	2 461	1 142	872	299
Trading ²⁾	2 643	-	-	-	-	-	-
Poster utanför balansräkningen ³⁾	200 606	50 682	55 968	8 375	5 855	1 275	-
Icke räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	3 229
Summa	220 043	68 246	58 686	10 836	6 997	2 147	3 528
Summa tillgångar	490 373	108 830	120 546	54 510	74 017	8 475	25 658
Skulder och eget kapital							
Svenska kronor							
Räntebärande skulder ¹⁾	176 614	4 752	11 090	19 792	27 363	1 628	-
Poster utanför balansräkningen ⁴⁾	129 812	28 770	43 469	15 495	7 514	350	-
Icke räntebärande skulder ⁴⁾	-	-	-	-	-	-	45 077
Summa	306 426	33 522	54 559	35 287	34 877	1 978	45 077
Utländsk valuta							
Räntebärande skulder	23 264	16 284	2 813	2 664	2 280	3 145	-
Poster utanför balansräkningen ³⁾	202 631	49 457	56 062	6 561	2 732	450	-
Icke räntebärande skulder	-	-	-	-	-	-	2 340
Summa	225 895	65 741	58 875	9 225	5 012	3 595	2 340
Summa skulder	532 321	99 263	113 434	44 512	39 889	5 573	47 417
Exponering	-41 948	9 567	7 112	9 998	34 128	2 902	-21 739
Kumulativ exponering	-41 948	-32 381	-25 269	-15 271	18 857	21 759	-

¹⁾ Koncernens osakra fordringar, netto, ingår i kategorin "Utan räntebindning".

²⁾ Beloppen avser endast värdepapper inom koncernens tradingportfölj som ingår i bankens så kallade market-making-verksamhet samt innehav av obligationer som handlas aktivt för att generera vinster genom att utnyttja kortfristiga marknadsförändringar i räntebärande tillgångar i svenska kronor respektive utländsk valuta redovisas värdepapper i tradingportföljen uppgående till 6 191 miljoner kronor respektive 11 miljoner kronor. Dessa utgörs av värdepapper som förvaltas av dotterbolag.

³⁾ Poster utanför balansräkningen utgörs av derivatinstrument som används av koncernen för att sakra poster i balansräkningen eller för att ändra dessa på syntetisk väg. I beloppen ingår inte derivatinstrument i bankens tradingportfölj. Derivatinstrument som handlas mellan Trading och Koncernstab Finens ingår i teo-föllen som om de vore externa transaktioner. Detta görs i syfte att visa deras inverkan på koncernens övergripande räntexponering.

⁴⁾ Inkluderar koncernens eget kapital om 18 643 miljoner kronor.

Kapitaltäckning och rating

Kapitaltäckningsreglerna syftar ytterst till att säkerställa den finansiella stabiliteten i banksystemet genom att påfordra att det egna kapitalet skall ha en viss miniminivå i förhållande till kreditriskerna på tillgångssidan. Reglerna utgör kärnan i det kontrollsystem som olika länder tillämpar för bankerna. Genom en internationell överenskommelse tillämpas i princip samma regler i hela den industrialiserade delen av världen. De gemensamma kapitaltäckningsreglerna trädde i kraft i början av 1990. Miniminivån för kapitaltäckningsgraden, d v s kapitalbasen i förhållande till den riskvägda balansomslutningen, är fastlagd till 8 procent gällande från årsskiftet 1992/93.

Under 1995 förbättrades Nordbankens kapitaltäckning genom att den riskvägda balansomslutningen minskade samtidigt som kapitalbasen förstärktes. Vid utgången av året uppgick kapitaltäckningsgraden till 14,4 procent (13,7) och primärkapitalrelationen till 9,7 procent (8,0).

En stark kapitalbas är strategiskt viktigt. Nordbanken har som mål att upprätthålla en primärkapitalrelation väl överstigande 6,5 procent och en kapitaltäckningsgrad överstigande 10 procent.

Nordbankens kapitaltäckning

31 dec, Mdr kr	1995	1994
Primärt kapital, netto	17,1	15,4
Supplementärt kapital	8,4	11,2
Avgår aktieinnehav i försäkringsbolag och kreditinstitut som ej konsolideras	-0,2	-0,2
Kapitalbas	25,3	26,4
Riskvägd balansomslutning	175,2	192,6
Kapitaltäckningsgrad, %	14,4	13,7
Primärkapitalrelation, %	9,7	8,0

Se även specifikation, not 35

Ratinginstitutens graderingsskalor

MOODY'S kortfristig	MOODY'S långfristig	S & P kortfristig	S & P långfristig	NIS långfristig	IBCA kortfristig	IBCA långfristig	BANKWATCH kortfristig	BANKWATCH långfristig
P-1	Aaa	A-1+	AAA	AAA	A1+	AAA	TBW-1	AAA
P-2	Aa1	A-1	AA+	AA+	A1	AA+	TBW-2	AA+
P-3	Aa2	A-2	AA	AA	A2	AA	TBW-3	AA
	Aa3	A-3	AA-	AA-	A3	AA-	TBW-4	AA-
	A1		A+	A+		A+		A+
	A2		A	A		A		A
	A3		A-	A-		A-		A-
	Baa1		BBB+	BBB+		BBB+		BBB+
	Baa2		BBB	BBB		BBB		BBB
	Baa3		BBB-	BBB-		BBB-		BBB-

= Nordbankens placering

Bankstödet upphör

Lagen om statligt stöd till banker och andra kreditinstitut, som tillkom 1992, avvecklas per den 1 juli 1996. Detta förutsätter beslut i Sveriges Riksdag under våren 1996.

Statlig insättningsgaranti införs

Den 1 januari 1996 infördes i enlighet med EG-direktiv en statlig

insättningsgaranti. Garantin skyddar fysiska och juridiska personers insättningar på konto upp till 250 000 kronor per insättare och bank samt vissa värdepappersbolag. Garantin omfattar insättningar från alla kundkategorier utom andra banker och värdepappersbolag. Garantin har vissa begränsningar och gäller t ex inte sparande

i värdepapper, värdepappersfonder, försäkringar eller Individuellt Pensionssparande (IPS)

Banker och värdepappersbolag kommer att gemensamt betala en avgift för garantin på 0,25 procent av garanterade insatta belopp. I Nordbankens fall beräknas den årliga kostnaden för 1996 uppgå till cirka 200-250 miljoner kronor.

Twister

Nordbanken är föremål för ett antal krav i stämningar och andra tvister som rör betydande belopp och som innefattar komplicerade legala spörsmål.

Upplösning av koncernkonton

1993 lämnade konkursförvaltaren för Capinova AB och några av dess olika dotterbolag in flera stämningsansökningar mot Nordbanken. Stämningarna grundar sig på upplösning 1991 av koncernkonto administrerat av Nordbanken.

Capinova och dotterbolagen har i sina respektive stämningsansökningar yrkat 1,4 miljarder kronor jämte ränta. Banken uppskattar sin nettoexponering, om banken skulle tvingas utge ersättning enligt yrkandena, till mindre än 60 procent av det yrkade beloppet, eftersom banken, i händelse av förlust, blir Capinovas största fordringsägare.

Konkursbona avseende NPL Bygg AB och några av dess dotterbolag lämnade 1993 in stämningsansökningar mot Nordbanken med yrkande mot banken på cirka 690 miljoner kronor jämte ränta. Även dessa stämningar grundar sig på upplösning av koncernkonto. Banken bedömer sin nettoexponering gentemot NPL, i det fall att banken skulle förlora målet, till cirka 570 miljoner kronor jämte ränta.

I både Capinova- och NPL-fallen bestrider dock banken ansvar och bedömer att banken har mycket goda möjligheter till framgång med sina bestridanden. Något domstolsavgörande i första instans i dessa mål förväntas inte förrän tidigast under hösten 1996.

Företagscertifikat i Gota AB

Krav har i stämningsansökningar riktats mot Gota Bank (som fusionerades med Nordbanken 1994) och Nordbanken av vissa köpare av företagscertifikat utgivna av Gota AB, som vid tiden för utgivandet var ägare till Gota Bank. Gota AB gick i konkurs 1992. Kvarvarande stämningsansökningar avser fyra fall som totalt omfattar krav som inte överstiger 200 miljoner kronor jämte ränta. De aktuella målen befinner sig på olika processtadier. I ett fall har talan mot banken ogillats i första instans. Detta är

överklagat. I ett annat fall förväntas ett domstolsavgörande i första instans under våren 1996. I de två övriga fallen befinner sig målen på förberedelsestadiet. Där förväntas inte domstolsavgöranden i första instans under 1996.

Övertagande av aktier

1994 ingav Yggdrasil AB en stämningsansökan mot Nordbanken där man yrkar 3,4 miljarder kronor jämte ränta i ytterligare ersättning för av banken övertagna aktier i Nobel Industrier AB från Yggdrasil, som vid tidpunkten för förvärvet var ett dotterbolag till Nordbanken. Bankens förvärv av Nobelaktierna utgjorde ett led i en finansiell rekonstruktion under hösten 1991 av Nobel, som före rekonstruktion ägdes av bland andra Yggdrasil. Banken bestrider ansvar och anser att Yggdrasils krav är grundlöst. Någon domstolsförhandling i första instans är ännu inte utsatt och något domstolsavgörande under 1996 är inte sannolikt.

Rådgivning

1995 ingavs en stämningsansökan mot Nordbanken av en tidigare kund. Kunden har yrkat att banken skall utge 506 miljoner kronor jämte ränta till följd av påstådd dålig rådgivning i samband med att kunden 1990 genomförde ett uppköp av det då börsnoterade Byggnads AB Constructa. Kunden var före uppköpet en av Constructas huvudägare. Banken anser att kravet saknar grund och bestrider ansvar. Något domstolsavgörande i första instans förväntas inte under 1996.

Övrigt

Utöver ovan angivna tvister, är Nordbanken inom ramen för bankens normala affärsaktivitet föremål för ett betydande antal krav i stämningar och andra tvister, varav de flesta rör förhållandevis små belopp och i allmänhet ganska okomplicerade juridiska frågeställningar. Nordbanken bedömer inte att någon av dessa tvister kommer att medföra någon väsentlig negativ effekt på banken eller dess finansiella ställning.

Resultaträkningar

Belopp i Mkr	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		1995	1994	1995	1994 ¹⁾
INTÄKTER I RÖRELSEN					
Ränteutgifter	1	29.956	31.932	21.629	18 777
Räntekostnader	1	-18 842	-20.982	-12.282	-11 094
Räntenetto	1	11.114	10 950	9.347	7 683
Provisioner, avgifter, agio	2	2 669	2 333	2.456	1 693
Fastighetsintäkter	3	112	110	0	0
Aktieutdelningar	5	72	66	1.145	58
Realiserade vinster/förluster obligationer m m, investmentportfölj		17	97	17	97
Ovriga rörelseintäkter	6	448	546	231	494
Fusionsvinst, Gota Bank	4	-	-	-	611
Summa rörelseintäkter		14.432	14.102	13.196	10 636
KOSTNADER I RÖRELSEN					
Personalkostnader	7	-2.947	-2.700	-2 729	-1 934
Fastighetskostnader		-111	-91	0	0
Hyror och andra lokalkostnader	3	-392	-390	-595	-625
Ersättning till Posten		-1.261	-1.364	-1 261	-1 364
Ovriga rörelsekostnader	8	-2 239	-2 196	-2 131	-1 826
Avskrivningar enligt plan	9	-309	-368	-256	-232
Summa omkostnader		-7.259	-7 109	-6.972	-5.981
Resultat före kreditförluster		7.173	6 993	6.224	4 655
Kreditförluster	10	-1 269	-2.176	-1.095	-1 664
RÖRELSERESULTAT FÖRE DISPOSITIONER OCH SKATTER					
Livia AB	38	-	-	5.129	2.991
Dispositioner	11	1.028	-1 219	1.470	-2 150
Resultat före skatter		6 932	3 598	6.599	841
Skatter	12	-1 795	-595	-1 429	-238
Årets resultat		5.137	3 003	5.170	603

¹⁾ Jämför not 4

Balansräkningar

Belopp i Mkr	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		1995-12-31	1994-12-31	1995-12-31	1994-12-31
TILLGÅNGAR					
Kassa		2 136	1 633	2 112	1 631
Clearingfordringar		226	387	221	386
Svenska finansinstitut	13	16 971	12 025	30 858	16 836
Utlandska banker	14	12 336	14 103	12 262	13 948
Räntebärande värdepapper					
Tradingportfölj	15	14 655	13 125	8 453	9 294
Investmentportfölj	16	47 784	51 409	68 710	78 049
Utlåning till allmänheten	17, 18	221 487	230 486	122 782	142 336
Fastigheter övertagna för skyddande av fordran	19	1 017	691	3	9
Ovriga tillgångar	20	9 472	11 078	8 718	9 641
Aktier, omsättningstillgångar	21	143	138	143	138
Aktier, andelar och förlagsbevis, anläggningstillgångar	22	277	294	8 681	8 505
Leasingobjekt	23	4 167	3 810	-	-
Inventarier	24	580	489	556	470
Fastigheter för inrymmande av egna lokaler	25	2 741	2 139	6	11
Livia AB	38	5 114	3 972	-	-
Summa tillgångar		339 106	345 779	263 505	281 254
Koncernfordringar				40 789	42 616
Ställda pantar	26	1 628	242	1 132	-
Utlåning till allmänheten, beviljat belopp		256 212	257 833	153 252	158 180
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Clearingskulder och postvaxlar		1 965	1 401	1 965	1 401
Inlåning från allmänheten	27	148 051	180 664	148 221	182 772
Svenska finansinstitut	28	18 141	10 388	20 311	10 396
Utlandska banker	29	35 861	35 882	35 365	35 572
Övriga i utlandet emitterade skuldbevis		3	1 366	3	1 366
Upplåning från allmänheten		327	215	-	-
Certifikat		13 382	8 391	-	-
Obligationer	30	63 075	60 054	7 499	10 584
Förlagslån	31	10 061	13 208	10 061	12 668
Refinansieringslån		1 300	770	1 300	770
Övriga skulder	32	22 498	12 196	18 761	9 518
Generell reserv landerrisker		760	839	760	839
Avsatt till pensioner	33	5	5	-	-
Livia AB	38	5 034	3 892	-	-
Summa skulder		320 463	329 271	244 246	265 886
Obeskattade reserver	34			1 995	274
Eget kapital	35	18 643	16 508	17 264	15 094
Summa skulder och eget kapital		339 106	345 779	263 505	281 254
Koncernskulder				4 047	16 094
Garantförpliktelser	36	10 792	13 170	16 430	17 706
Beviljade, ej disponerade rembursar		2 892	4 537	2 892	4 537
Ansvar som bolagsman i handelsbolag		21	13	21	13
Övriga ansvarsförbindelser		628	648	628	648

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt bankrörelselagen med tillämpning av Finansinspektionens föreskrifter.

Ändrade redovisningsprinciper

Redovisningsreglerna om repor och andra återköpstransaktioner har anpassats till internationella regler. Transaktionerna redovisas som lånetransaktioner istället för att påverka värdepappersinnehavet. Förändringen påverkar inte redovisat resultat eller eget kapital varför omräkning av jämförelsesiffror ej gjorts. Tradingportföljen hade med tillämpning av den nya redovisningsprincipen per december 1994 minskat med 1,1 miljarder kronor medan utlåning till finansinstitut ökat med 1,9 mdr kronor och inlåning från finansinstitut med 0,8 mdr kronor.

Nettoeffekten av omvärderingen av valutaswappar redovisas fr o m 1995 under övriga tillgångar. 1994 års siffror har omarbetats i enlighet härmed.

Koncernredovisning

Koncernen omfattar Nordbanken AB (publ) samt de bolag i vilka moderbolaget har mer än 50 procent av aktiernas röstvärde (förteckning se specifikation till not 22). Aktieinnehav för skyddande av fordran föranleder ej konsolidering. Livförsäkringsaktiebolaget Livia ingår i sammandrag i koncernredovisningen. Livia drivs efter ömsesidiga principer. Hela överskottet i livförsäkringsrörelsen tillfaller försäkringstagarna i form av återbäring och kan således ej disponeras av moderbolaget. Livia kommenteras särskilt i not 38.

Koncernredovisningen upprättas enligt Redovisningsrådets rekommendation (RR 01:91). Eliminering av aktier i dotterbolag har skett enligt förvärvsmetoden.

Resultatet i företaget som förvärvats ingår i koncernresultaträkningen endast för den del av året företaget tillhört koncernen. Resultat i företag som avyttrats ingår ej i koncernresultaträkningen.

Nordbanken tillämpar dagskursmetoden vid omräkning av utländska dotterbolags bokslut. Detta innebär att tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs samt att resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser förs direkt mot koncernens egna kapital.

Värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas till balansdagskurs vilket motsvarar genomsnittet av köp- och säljkurs. Med fordringar i utländsk valuta jämföras kontanter i utländsk valuta. Terminkontrakt i utländsk valuta värderas till dagskurs för terminsaffärer med motsvarande återstående löptid. När valutarelaterade derivatinstrument används för valutasäkring (säkringsredovisning) värderas valutasäkringen och motsvarande skyddade post till balansdagens kurs.

Valutaswappar samt valutoptioner marknadsvärderas på balansdagen.

Orealiserade vinster eller förluster, som uppstått på grund av ovanstående värderingsprinciper, har gottskrivits eller belastats resultaträkningen.

Repor och andra återköps- transaktioner

Med en äkta återköpstransaktion avses ett avtal genom vilket överenskommit om såväl försäljning av tillgångar som ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Tillgångarna redovisas i den avlämnande partens balansräkning och erhållen köpeskilling redovisas som skuld. Den mottagande parten redovisar erlagd köpeskilling som en fordran på den avlämnande parten. Skillnaden mellan köpeskillingen för avstallet och terminsledet periodiseras över löptiden.

Redovisning av finansiella instrument

Innehavet av räntebärande värdepapper inklusive orealiserat värde på ränterelaterade derivatinstrument redovisas, enligt Finansinspektionens anvisningar, uppdelade i en *investmentportfölj* och en *tradingportfölj*. Klassificeringen görs vid anskaffningstidpunkten och motsvaras av en organisatorisk åtskillnad av hanteringen. Eventuella transaktioner mellan investmentportfölj och tradingportfölj avräknas efter det lägsta av anskaffningsvärde/marknadsvärde per transaktionsdag.

Köp och försäljning av räntebärande finansiella instrument avräknas per likviddag och innehavet redovisas till medelanskaffningskostnad. Värdering av trading respektive investmentportfölj som helhet sker enligt lägsta värdets princip. Jämfö-

relsen sker därvid med ett upplupet anskaffningsvärde, som framkommer genom att eventuella över-/underkurser vid förvärvet periodiseras över instrumentets återstående löptid. Beräkningen av upplupet anskaffningsvärde sker genom diskontering av framtida betalningar med effektiv anskaffningsränta. För marknadsnoterade instrument görs värderingen kollektivt inom respektive portfölj medan nedskrivningen för icke marknadsnoterade instrument bedöms individuellt post för post.

Säkringsredovisning med anskaffningsvärdering tillämpas för derivatkontrakt som ingåtts för att skydda banken för ränterisk i en tillgångs- eller skuldposition som enligt gällande regler redovisas till anskaffningsvärde.

Realiserade vinster/förluster vid försäljningar från investmentportföljen redovisas som en separat post inom rörelseresultatet. Förändringar av nedskrivningsbehovet för orealiserade förluster redovisas som bokslutsdisposition.

Resultatpåverkande poster avseende tradingportföljen, inklusive förändringar av avsättningsbehov för orealiserade förluster, ingår i räntenettet inom rörelseresultatet.

Aktie- och aktierelaterade instrument redovisas per affärsdag. Innehav som utgör omsättningstillgångar värderas till lägsta av anskaffnings- och marknadsvärde. För marknadsnoterade poster tillämpas portföljvärdering.

Avskrivningar

Inventarier avskrivs linjärt med 20 procent av anskaffningsvärdet. Fastigheterna avskrivs med skattemässigt högsta tillåtna belopp som bedöms motsvara ekonomisk livslängd. Avskrivning på koncernmässiga fastighetsövervärden sker med varierande procentsatser utifrån återstående skattemässig avskrivningstid för respektive fastighetsbestånd. Fastigheter som övertagits för att skydda fordran avskrivs inte. Avskrivning av leasingobjekt anpassas enligt utformningen av respektive leasingavtal. Avskrivningsplanen baseras på ett försiktigt beräknat restvärde vid kontraktperiodens slut.

Pensionskostnader

Rörelseresultatet belastas med pensionskostnader, som omfattar kalkylmässiga pensionskostnader inklusive löneskatt

avseende pensioner som tryggas genom pensionsstiftelse samt premier för externa pensionsförsäkringar. Under *bokslutsdispositioner* avräknas de kalkylmässiga pensionskostnaderna. Vidare redovisas där utgående pensioner, särskild löneskatt samt gottgörelse från/avsättning till pensionsstiftelse.

Redovisning av problemkrediter och övertagen egendom

I not 18 ges en samlad bild av omfattningen av sk problemkrediter, dvs räntenedsatta fordringar och osäkra fordringar samt egendom övertagen för skyddande av fordran. I det följande definieras dessa begrepp samt anges vilka särskilda redovisningsregler som i förekommande fall gäller.

Med *räntenedsatt* fordran avses de fall där räntevillkoren efter omförhandling nedsatts för att en kredittagare i tillfälliga betalningssvårigheter skall få möjlighet att förbättra sin situation. Normalt är eftergifterna villkorade så att återvinning kan ske i ett senare läge. Redovisade volymer avser krediter på minst en miljon kronor där räntan nedsatts till en icke marknadsmässig nivå, vilket i detta sammanhang innebär lika med eller lägre än gällande finansieringskostnad. Räntenedsatta krediter räknas icke som oreglerade.

En fordran redovisas som *osäker* om förfallen ränta, amortering eller övertrasering har varit oreglerad mer än 60 dagar eller andra omständigheter medför osäkerhet ifråga om fordrans återbetalning och samtidigt säkerhetens värde inte med betryggande marginal täcker kapitalbelopp och upplupen ränta. Vid beräkning av tidsfristen utgås från ursprungligt avtalad förfallodag utan hänsyn till eventuellt lämnat betalningsanstånd.

När en fordran klassificeras som osäker sker en övergång till kontantbaserad redovisning av ränta. Bokföringsmässig redovisning av upplupen räntetäkt upphör sålunda och eventuella belopp avseende tidigare del av året återförs. Upplupen ränta balanseras från föregående år redovisas som kreditförlust.

Egendom övertagen för skyddande av

fordran. Banken får för skyddande av fordran överta pantsatt egendom eller motta egendom som betalning för fordran. Egendomen skall avyttras snarast möjligt och senast då det kan ske utan förlust för banken. Övertagen egendom särredovisas i balansräkningen med uppdelning på fastigheter, aktier och övriga tillgångar. Tillgångarna värderas till det lägsta av anskaffningsvärde/verkligt värde. För övertagen fastighet utgörs det verkliga värdet antingen av ett försiktigt beräknat marknadsvärde med avdrag för försäljningskostnader eller av ett värde beräknat med utgångspunkt i att fastighetens intäkter skall täcka driftskostnaderna samt en marknadsmässig finansieringskostnad under en innehavstid av högst tre år.

Kreditförluster

Fordringar redovisas i balansräkningen efter avdrag för konstaterade och befara- de förluster.

Som *konstaterad kreditförlust* redovisas förlust som är beloppsmässigt fastställd eller övervägande sannolik genom att konkursförvaltare lämnat uppskattning av utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Nedskrivning för *befarad kreditförlust* görs om säkerhetens värde inte täcker lånebeloppet för en osäker fordran, för vilken kredittagarens återbetalningsförmåga inte bedöms kunna förbättras tillräckligt inom två år. Fordran skrivs ned till det belopp som med hänsyn till säkerhetens värde beräknas inflyta. Är säkerheten en noterad tillgång görs värderingen med utgångspunkt från det noterade värdet och annars med utgångspunkt från ett uppskattat marknadsvärde. Utgörs säkerheten av fastighetsinteckningar görs den underliggande fastighetsvärderingen på samma sätt som för övertagna fastigheter (se föregående avsnitt).

För huvuddelen av krediterna på privatmarknaden beräknas nedskrivningsbehovet för befara- de kreditförluster efter en kollektiv värdering baserad på den historiska förlustutvecklingen för olika typer av krediter (bostadsfinansieringskrediter, krediter mot övrig säkerhet, lönekonto-

krediter och övriga krediter utan säkerhet).

Förändring av nedskrivningsbehov samt avyttringsresultat avseende egendom övertagen för skyddande av fordran redovisas som kreditförlust liksom extra nedskrivning på leasingobjekt på grund av leasetagarens bristande betalningsförmåga.

Avsättning för förlustrisker i utestående kreditgarantier redovisas bland befarade kreditförluster. Vid bedömning av kostnaden för att infria ställd garanti tas hänsyn till värdet av regressrätter som kan föreligga. Reserverat belopp redovisas i balansräkningen bland övriga skulder.

Avsättning för länderrisker görs med ledning av bedömt marknadsvärde. Reserverat belopp redovisas separat på balansräkningens skuldsida.

I not 10 specificeras årets kostnad för kreditförluster i poster avseende

- individuellt värderade fordringar
- gruppvis värderade fordringar
- länderrisker
- ansvarsförbindelser
- övertagen egendom

I grupp a) redovisas konstaterade förluster brutto, dvs inklusive förluster som reserverats under tidigare år. Under året utnyttjat belopp av tidigare reserveringar redovisas därför också som avdragspost.

Resultat och Eget kapital enligt amerikanska redovisningsprinciper (US GAAP)

De redovisningsprinciper enligt vilka koncernredovisningen upprättats överensstämmer med svensk god redovisningssed och skiljer sig i vissa avseenden från amerikanska redovisningsprinciper.

En sammanfattning av de beräknade effekterna på koncernens resultat och egna kapital enligt dessa regler lämnas i not 37.

Noter till redovisningen

Not 1

Räntenetto (Mkr)						
Koncernen	1995			1994		
	Medelsaldo Mkr	Ränta Mkr	Ränta %	Medelsaldo Mkr	Ränta Mkr	Ränta %
TILLGÅNGAR						
Svenska banker	5 735	486	8,47	15 195	1 097	7,22
Utländska banker	11 661	558	4,77	16 607	1 136	6,84
Tradingportfölj	13 974	1 198	8,57	34 626	3 113	8,99
Investmentportfölj	47 875	3 857	8,06	31 414	2 567	8,17
Utlåning ¹⁾						
i svenska kronor	187 099	21 277	11,37	189 612	20 538	10,83
i utländsk valuta	33 170	2 219	6,69	50 496	2 935	5,81
Ovriga tillgångar	27 183	363	1,34	20 624	546	2,64
A. Totala placeringar	326 697	29 956	9,17	358 574	31 932	8,91
SKULDER OCH EGET KAPITAL						
Inlåning ²⁾						
i svenska kronor	140 352	-7 893	5,62	150 476	-7 048	4,68
i utländsk valuta	10 032	-346	3,45	24 949	-1 207	4,84
Svenska banker ³⁾	6 364	-487	7,65	16 174	-1 114	6,89
Utländska banker	38 572	-1 969	5,10	44 229	-2 813	6,36
Långfristig upplåning	84 448	-6 376	7,55	91 452	-8 443	9,23
Ovriga skulder	29 034	-1 771	6,10	16 478	-357	2,17
Totala skulder	308 802	-18 842	6,10	343 758	-20 982	6,10
Eget kapital och värdepapperskonton	17 895			14 816	-	-
B. Totala skulder och eget kapital	326 697	-18 842	5,77	358 574	-20 982	5,85
Räntenetto		11 114			10 950	
varav leasingnetto		363			375	
Placeringsmarginal (A-B), %			3,40			3,06

¹⁾ Utlåning till allmänheten samt andra finansinstitut än banker

²⁾ Inlåning från allmänheten och andra finansinstitut än banker samt egna bankcertifikat

³⁾ Upplåning på dagslånemarknaden

Moderbolaget						
	1995			1994		
	Medelsaldo Mkr	Ränta Mkr	Ränta %	Medelsaldo Mkr	Ränta Mkr	Ränta %
TILLGÅNGAR						
Svenska banker	5 735	486	8,47	4 347	309	7,11
Utländska banker	10 046	554	5,51	17 192	1 050	6,11
Tradingportfölj	5 430	516	9,50	22 942	2 020	8,80
Investmentportfölj	70 571	6 259	8,87	51 262	4 189	8,17
Utlåning ¹⁾						
i svenska kronor	94 088	10 773	11,45	79 167	8 416	10,63
i utländsk valuta	45 153	2 875	6,37	44 713	2 744	6,14
Ovriga tillgångar	12 509	166	1,33	24 291	49	0,20
A. Totala placeringar	243 532	21 629	8,88	243 914	18 777	7,70
SKULDER OCH EGET KAPITAL						
Inlåning ²⁾						
i svenska kronor	142 331	-7 392	5,19	122 596	-5 701	4,65
i utländsk valuta	11 226	-529	4,71	27 929	-1 094	3,92
Svenska banker ³⁾	6 364	-487	7,65	1 488	-103	6,92
Utländska banker	35 806	-2 121	5,92	42 738	-2 609	6,10
Långfristig upplåning	24 108	-1 510	6,26	17 135	-1 232	7,19
Ovriga skulder	6 380	-243	3,81	15 318	-355	2,32
Totala skulder	226 215	-12 282	5,43	227 204	-11 094	4,88
Eget kapital och värdepapperskonton	17 317	-		16 710	-	-
B. Totala skulder och eget kapital	243 532	-12 282	5,04	243 914	-11 094	4,55
Räntenetto		9 347			7 683	
Placeringsmarginal (A-B), %			3,84			3,15

¹⁾ Utlåning till allmänheten samt andra finansinstitut än banker

²⁾ Inlåning från allmänheten och andra finansinstitut än banker samt egna bankcertifikat

³⁾ Upplåning på dagslånemarknaden

Provisioner, avgifter och agio (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget		Not 2
	1995	1994	1995	1994	
Svenska utlåningsrörelsen	559	583	488	461	
Fondrörelse	860	832	728	572	
Notariat- och juriströrelse	65	119	65	94	
Ovriga svenska rörelsegrenar	643	477	633	397	
Utländska rörelsen (inklusive valutaagio)	542	322	542	169	
	2.669	2 333	2 456	1 693	

Lokalkostnader. Fastighetsintäkter/Hyror och andra lokalkostnader (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget		Not 3
Märknadsmässigt beräknade hyror för lokaler i egna fastigheter har eliminerats i koncernredovisningen med 240 Mkr (276).					

Fusionsvinst	Koncernen		Moderbolaget		Not 4
Avser vinst vid fusion mellan Nordbanken och Gota Bank 1994-10-01. Först efter detta datum ingår således i d Gota Banks rörelse i moderbolagets resultaträkning, vilket bör beaktas vid jämförelse mellan åren.					

Aktieutdelningar (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget		Not 5
	1995	1994	1995	1994	
Aktier omsättningstillgångar	14	0	14	-	
Aktier dotterbolag	-	-	1 073	-	
Ovriga aktier anläggningstillgångar	58	66	58	58	
	72	66	1 145	58	

Aktieutdelningar dotterbolag avser netto efter nedskrivning av aktier i utdelande bolag

Övriga rörelseintäkter (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget		Not 6
	1995	1994	1995	1994	
Driftsnetto av fastigheter övertagna för skyddande av fordran	44	18	-	-	
Avyttring av fastigheter	129	-135	0	-	
Avyttring av aktier i dotterbolag	-	6	-	70	
Avyttring/nedskrivning av ovriga aktier	145	-	145	-	
Övrigt	130	653 ¹⁾	86	424 ¹⁾	
	448	546	231	494	

¹⁾ Inklusive slutuppgörelse finansiell försäkring, Gota Bank 330 Mkr (före skatt) samt sluträkning Retriva

Personalkostnader (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget		Not 7
	1995	1994	1995	1994	
Löner och arvoden (specifikation nedan)	-1.780	-1 777	-1 641	-1 236	
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-102	-129	-91	-119	
Socialförsäkringsavgifter	-628	-549	-578	-369	
Avsättning till vinstandelsstiftelse	-100	-110	-94	-103	
Övrigt	-337	-135	-325	-107	
	-2 947	-2 700	-2 729	-1 934	
<i>Löner och arvoden</i>					
Till styrelser och företagsledning	-35	-41 ²⁾	-25	-29	
Till övriga anställda i Sverige	-1.743	-1.691	-1.616	-1 170	
Till övriga anställda i utlandet	-2	-45	-	-37	
	-1 780	-1 777	-1 641	-1 236	

Styrelse

Styrelseordförande har erhållit ett fast arvode om 600 000 kronor. Vidare har banken betalt en pensionsförsäkring om 299 000 kronor under 1995. I samband med att Jacob Palmstierna tog plats i Nordbankens styrelse 1991 reducerades hans utgående pension från Skandinaviska Enskilda Banken. Kompensation härfor uppgående till 803 000 kronor har utgått från Nordbanken.

Den totala ersättningen till styrelsens ledamöter, inklusive arvoden för deltagande i utskottsmöten (eller motsvarande), uppgick till 3 513 000 kronor under 1995.

Det föreligger i övrigt inga åtaganden om avgångsvederlag, pensioner eller dylikt till de av Nordbanken ej anställda styrelseledamöterna.

Koncernledning

Till verkställande direktören utbetalades 3 570 000 kronor i lön under 1995. VD uppbar därutöver bil- och bostadsformån. Till de 11 vice verkställande direktörer som ingått i koncernledningen under 1995 utbetalades lön om totalt 16,8 miljoner kronor. Dessa befattningshavare uppbar därutöver bilformån och i några fall bostadsformån.

Enligt de avtal som reglerar dessa direktörers anställningsvillkor får lön under uppsägningstiden samt avgångsvederlag inte överstiga 24 månaders lön och avdrag skall göras för eventuella lönutbetalningar som berörd person erhåller till följd av annan anställning under utbetalningsperioden.

Verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 56 års ålder och vice verkställande direktörer vid 60 års ålder. Fram till 65 års ålder utgör pensionen 75 procent av pensionsgrundande lön och därefter högst 60 procent.

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Pensionskostnader:				
Kalkylmässiga premier	-94	-99	-85	-91
Erlagda premier	-8	-30	-6	-28
	-102	-129	-91	-119

Kalkylmässiga premier inkluderar påslag avseende särskild loneskatt. Faktiskt utgående skatt redovisas i posten Pensionsavräkning bland bokslutsdispositioner.

Medeltal anställda koncernen (omräknat till heltidsarbetande)	1995	1994
Nordbanken	6 619	7 054 ¹⁾
Nordbanken Finans	216	218
Nordbanken Hypotek	81	85
Nordbanken Kapitalförvaltning	75	66
Nordbanken Kredit	19	19
Nordbanken Företagskredit	6	5
Ovriga bolag	108	135
	7 124	7 582
Varav kvinnor	3 955	4 117
män	3 169	3 465
Varav anställda i utlandet	49	143

De uppgifter om fördelning av personal och löner på länder och arbetsplatser som föreskrivs i bankrörelselagen är ej medtagna i denna tryckta årsberättelse. Uppgifterna kan på begäran erhållas från Koncernstab Ekonomi.

¹⁾ Här ingår även de medarbetare som formellt var anställda av Gota Bank fram till den juridiska fusionen 1994-10-01.

Not 8

Övriga rörelsekostnader (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Porto och telefon	-389	-416	-379	-334
Datakostnader	-524	-420	-519	-412
Blanketter och kontorsmateriel	-59	-103	-55	-55
Transaktionsavgifter (bankgiro m m)	-343	-301	-343	-301
Marknadsföringskostnader	-183	-163	-162	-164
Andra kostnader	-741	-793	-673	-560
	-2.239	-2.196	-2 131	-1 826

Datakostnader avser dator drift, service, konsultkostnader och underhåll. Kostnader för egen personal ingår ej.

Not 9

Avskrivningar enligt plan (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Inventarier	-265	-300	-254	-232
Fastigheter	-44	-55	-2	0
Nedskrivning goodwill	-	-13	-	-
	-309	-368	-256	-232

Kreditförluster (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
A. Individuellt värderade fordringar				
Konstaterade kreditförluster	-2 727	-2 430	-2 560	-2 092
Under året utnyttjat belopp av tidigare reserveringar	2 486	2 111	2 345	1 809
Nedskrivning avseende befarade kreditförluster	-1 730	-2 510	-1 625	-2 016
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	139	322	123	267
Återförda reserveringar för befarade kreditförluster	965	912	927	781
Nettokostnad för individuellt värderade fordringar	-867	-1 595	-790	-1 251
B. Gruppvis värderade fordringar				
Nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-418	-541	-321	-421
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	51	48	37	36
Upplösning/avsättning av reserv för befarade kreditförluster	2	-22	0	-32
Nettokostnad för gruppvis värderade fordringar	-365	-515	-284	-417
C. Landersrisker				
Nettokostnad för landersrisker	0	1	0	1
D. Ansvarsförbindelser				
Nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser	-19	-7	-19	-7
E. Övertagen egendom				
Avyttringsresultatet samt nedskrivning på övertagen egendom	-18	-60	-2	10
Nettokostnad för kreditförluster	-1 269	-2 176	-1 095	-1 664

Not 10

Dispositioner (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Bokslutsdispositioner				
Koncernbidrag, erhållna	-	-	1 601	1 285
Koncernbidrag, lämnade	-	-	-281	-655
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	-	-	-	-274
Avsättning periodiseringsfond	-	-	-1 723	-264
Avskrivning över plan	-	-	-8	-
Ianspråktaget belopp från investeringsfond för avskrivningar	-	-	10	-
Övriga dispositioner				
Pensionsavräkning (speciferas nedan)	-186	-5	-195	-178
Förändring Värdejusteringskonto investmentportföljen	1 214	-1 214	2 066	-2 066
	1 028	-1 219	1 470	-2 150

Not 11

Pensionsavräkning	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Kalkylmässiga pensionskostnader	94	99	85	91
Utbetalda pensioner	-223	-207	-223	-207
Särskild löneskatt	-51	-38	-51	-38
Ovrigt	-6	-23	-6	-22
Upplösning omstrukturingsreserv avseende pensioner	-	164	-	-
	-186	-5	-195	-176

Skatter (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Inkomstskatt	-1 441	-217	-1 429	-238
Latent skatt	-354	-378	-	-
	-1 795	-595	-1 429	-238

Not 12

Not 13 Svenska finansinstitut (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Riksbanken	147	-	147	970
Riksgäldskontoret, svenska kronor*	236	1 518	236	548
Riksgäldskontoret, utländsk valuta	-	213	-	213
Banker, svenska kronor	6.075	2 639	6 062	2 615
Banker, utländsk valuta	37	212	37	212
Övriga, svenska kronor	10 383	2 630	20 190	3 232
Övriga, utländsk valuta	93	4 813	4 186	9 046
	16 971	12 025	30 858	16 836
Osakra fordringar redovisas i not 18				
* Allemanssparande brutto	-10 325		-10 325	
Avgår inlevererat belopp	10 559		10 559	
Netto	234		234	

Not 14 Utländska banker (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
I utländsk valuta	9 489	12 844	9 442	12 724
I svenska kronor	2 847	1 259	2 820	1 224
	12 336	14 103	12 262	13 948

Not 15 Räntebärande värdepapper. Trädingportfölj (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
I svenska kronor	11 801	8 902	5 610	5 092
I utländsk valuta	2 854	4 580	2 843	4 558
Avgår värdejustering	-	-357	-	-356
	14 655	13 125	8 453	9 294

SPECIFIKATION

Anskaffningsvärde

Certifikat	760	544	760	544
Svenska statspapper	4 506	2 733	4 148	2 670
Bostadsobligationer	7 408	6 436	1 585	2 682
Kommunobligationer	277	318	277	318
Övriga svenska obligationer	1 006	1 096	1 005	1 092
Svenska förlagsbevis	0	341	0	341
Utländska obligationer	678	1 839	678	1 828
Utländska certifikatprogram	20	175	-	175
Summa	14 655	13 482	8 453	9 650
Värdejustering trädingportfölj/ (övervärde)	(+55)	-357	(+49)	-356
Nettobokfört värde	14 655	13 125	8 453	9 294

Marknadsvärde

Certifikat	760	544	760	544
Svenska statspapper	4 514	2 726	4 156	2 664
Bostadsobligationer	7 394	6 411	1 568	2 659
Kommunobligationer	278	313	278	313
Övriga svenska obligationer	1 011	1 102	1 010	1 096
Svenska förlagsbevis	0	341	0	341
Utländska obligationer	678	1 822	678	1 811
Utländska certifikatprogram	20	175	-	175
Orealiserat värde off-balance	55	-309	52	-309
Summa	14 710	13 125	8 502	9 294

Innehav av räntebärande värdepapper i moderbolaget fördelat efter återstående löptid
Mkr, nominellt värde

	1995
< 1 år	1 592
1 - 5 år	5 855
5 - 10 år	749
> 10 år	230
Summa nom värde	8 426
Genomsnittlig återstående löptid till inlösen	3,4

Räntebärande värdepapper: Investmentportfölj (Mkr)	Koncernen		Mödrbolaget	
	1995	1994	1995	1994
I svenska kronor	47 392	51 974	68 138	79 486
I utländsk valuta	392	649	572	649
Avgår Vardejustering	-	-1 214	-	-2 066
	47 784	51 409	68 710	78 049
SPECIFIKATION				
Anskaffningsvärde				
Riksbankscertifikat	16 698	15 701	16 698	15 701
Övriga svenska certifikat	1 039	398	6 971	9 558
Svenska statspapper	12 448	17 857	12 448	17 857
Bostadsobligationer	17 130	17 530	32 124	35 862
Kommunobligationer	58	151	58	151
Övriga svenska obligationer	19	337	19	337
Utländska obligationer	392	649	392	649
Summa	47 784	52 623	68 710	80 115
Vardejustering investmentportfölj/ (övervärde)	(+483)	-1 214	(+410)	-2 066
Nettobokfört värde	47 784	51 409	68 710	78 049
Marknadsvärde				
Riksbankscertifikat	16 698	15 701	16 698	15 701
Övriga svenska certifikat	1 040	398	6 972	9 558
Svenska statspapper	12 812	17 365	12 812	17 365
Bostadsobligationer	17 161	16 789	32 082	34 269
Kommunobligationer	56	150	56	150
Övriga svenska obligationer	19	331	19	331
Utländska obligationer	392	649	392	649
Orealiserat värde "off-balance"	89	26	89	26
Summa	48 267	51 409	69 120	78 049

Not 16

Innehav av räntebärande värdepapper i moderbolaget fördelat efter återstående löptid
 Mkr, nominellt värde

	1995
< 1 år	31 058
1 - 5 år	31 865
5 - 10 år	4 823
> 10 år	5
Summa nominellt värde	67 751
Genomsnittlig återstående löptid till inlösen	2,1
Genomsnittlig återstående löptid till räntjustering/inlösen	1,9

Utlåning till allmänheten (Mkr)	Koncernen		Mödrbolaget	
	1995	1994	1995	1994
I svenska kronor	191 078	193 210	92 987	100 758
I utländsk valuta	30 409	37 276	29 795	41 578
	221 487	230 486	122 782	142 336

Not 17

Problemkrediter och övertagen egendom (Mkr)	Koncernen		Mödrbolaget	
	1995	1994	1995	1994
A. Oreglerade fordringar med bokföringsmässig ränteredovisning¹⁾	189	277	-	-
B. Problemkrediter				
1 Osakra fordringar med kontantbaserad ränteredovisning ²⁾	9 444	13 281 (12 079) ³⁾	8 016	11 925
Avgår reserv för befarad förlust	-6 290	-8 138	-5 894	-7 663
Nettobelopp	3 154	5 143 (3 941)	2 122	4 262
2 Rantenedsatta fordringar	711	604	705	591
3 Summa problemkrediter	3 865	5 747 (4 545)	2 827	4 853
4 Löpande avkastning på problemkrediter				
- Bokforda belopp, Mkr	293	371	190	353
- I procent av volym (årsmedeltal)	7,0	5,6	5,0	5,9
5 Procentuell avkastning på utlåning SEK, som inte utgör problemkrediter	11,5	11,1	11,7	11,2

Not 18

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
C. Egendom övertagen för skyddande av fordran				
1 Fastigheter	1 017	691	3	9
2 Aktier	18	14	18	14
3 Övrigt	0	1	0	1
	1 035	706	21	24
4. Nettoavkastning på övertagen egendom				
- Bokförda belopp, Mkr	44	20		
varav avseende				
Fastigheter	44	20		
Aktier	-	-		
Övrigt	-	-		
- I procent av volym (årsmedeltal)	6,4	4,0		
varav avseende				
Fastigheter	6,5	5,1		
Aktier	-	-		
Övrigt	-	-		

¹⁾ Avser oreglerade fordringar där säkerhetens värde med betryggande marginal täcker kapitalfordran och upplupen ränta

²⁾ Inom koncernen svarar osakra fordringar, för vilka fastighetsinteckningar eller aktier och andelar i fastighetsföretag utgör huvudsaklig säkerhet, för 44 procent (45) av beloppet

³⁾ 1995 justerade banken sin metod för beräkning av osakra fordringar. Förändringen innebär att lån där betalning inte förfallit sedan mer än 60 dagar, men som trots detta ingår i osakra fordringar på grund av andra omständigheter som föranleder osäkerhet beträffande återbetalningen, inkluderas i osakra fordringar endast i den utsträckning fordran inte täcks av säkerhet, vilket därmed motsvarar reserverat belopp. För 1995 ingick i osakra fordringar ett belopp som schablonmässigt beräknades till det dubbla värdet av reserveringen. För 1994 anges utfall enligt den nya beräkningsmetoden inom parentes

Not 19 Fastigheter övertagna för skyddande av fordran

	Koncernen			
	1995		1994	
	Bokfört värde Mkr	Pris per m ² Kr	Bokfört värde Mkr	Pris per m ² Kr
Fastigheter i Sverige				
Kontorsfastigheter				
Storstadsregioner	167	4.374	158	4.639
Övriga landet	13	5.419	13	5.419
Bostadshyreshus				
Storstadsregioner	134	6.207	134	7.033
Övriga landet	31	4.073	-	-
Industriefastigheter	31	5.773	-	-
Övriga fastigheter	3	-	-	-
Utomlands				
Kontorsfastigheter	320	10.995	173	16.037
Övrigt	-	-	-	-
Objekt under 10 Mkr	318	2.933	213	-
Bokfört värde	1 017	-	691	-
Taxeringsvärde	565	-	468	-

Fastighetsbeståndet värderas inom eller genom förmedling av koncernens specialorganisation för fastighetsvärdering. Under året har nedskrivning av fastigheter skett med 21,0 Mkr (70 Mkr). Externa intakter uppgick till 101,6 Mkr (38,4 Mkr) och driftsnetto till 43,8 Mkr (18,1 Mkr). Direktavkastningen uppgick till 6,5 procent (5,1).

Not 20 Övriga tillgångar (Mkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Upplupna intaktsrutor	5 567	6 415	4 740	5 594
Övriga upplupna intakter samt förutbetalda kostnader	259	483	685	403
Fondlikvidfordringar	71	275	71 ¹⁾	275
Valutarelaterade derivatinstrument	1 110	1 542	1 449	1 633
Övrigt	2 465	2 363	1 773	1 736
	9 472	11 078	8 718	9 641

1) Inkl. anteciperad utdelning 528 Mkr

Aktier, omsättningstillgångar (Mkr)	Koncernen			Moderbolaget		
	1995		1994	1995		1994
	Marknads- värde	Bokfört värde	Bokfört värde	Marknads- värde	Bokfört värde	Bokfört värde
Aktier i fondkommissionsrörelse	1	1	0	1	1	0
Aktier för skyddande av fordran ¹⁾	-	18	14	-	18	14
Andra aktier ¹⁾	286	124	124	286	124	124
	287	143	138	287	143	138

Not 21

¹⁾ För specifikation, se sid 65

Aktier, andelar och förlagsbevis, anläggningstillgångar (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
	A. Dotterbolag			
I Sverige			8 342	8 043
I utlandet			64	173
			8 406	8 216
B. Svenska kreditinstitut	175	244	175	244
C. Utländska kreditinstitut	2	2	2	2
D. Övrigt	100	48	98	43
	277	294	8.681	8 505

Not 22

För specifikation, se sra 65

Leasingobjekt (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
	Anskaffningsvärde (inkl leasingförskott)	6.055	5 971	-
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-1 884	-2 156	-	-
Akkumulerade extraavskrivningar (kreditreservering)	-4	-5	-	-
Planmässigt restvärde	4 167	3.810	-	-

Not 23

I det planenliga restvärdet ingår återtagna leasingobjekt med 9 Mkr

Inventarier (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
	Anskaffningsvärde	1 561	1.396	1 470
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-931	-907	-914	-846
Planmässigt restvärde	580	489	556	470

Not 24

Fastigheter för inrymmande av egna lokaler (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
	Anskaffningsvärde	2 986	2 361	9
Akkumulerade avskrivningar	-245	-222	-3	-1
Planmässigt restvärde/bokfört värde	2.741	2 139	6	11
Taxeringsvärde	2.074	1 892	4	6

Not 25

Ställda pantar (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
	Fastighetsinteckningar	106	90	-
Leasingkontrakt	390	148	-	-
Vardepapper m m	1 132	4	1 132	-
	1 628	242	1 132	-

Not 26

Inlåning från allmänheten (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
	Inlåning i svenska kronor	142 280	157 317	142 062
Inlåning i utländsk valuta	5 771	23 347	6 159	23.347
	148 051	180 664	148 221	182 772

Not 27

Av inlåningen i utländsk valuta utgjorde 389 Mkr (12 911) US Commercial Papers utgivna av ett av banken helägt emissionsbolag i utlandet.

Not 28	Svenska finansinstitut (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
		1995	1994	1995	1994
	Riksbanken	2	-	2	-
	Riksgäldskontoret, nettoskuld allemanssparande*	-	370	-	370
	Banker, svenska kronor	15 949	5 501	15 949	5 544
	Banker, utländsk valuta	264	727	264	762
	Ovriga, svenska kronor	1 926	3 790	4 096	3 720
	Ovriga, utländsk valuta	-	-	-	-
		18.141	10 388	20 311	10 396
	* Allemanssparande brutto		11 361		11 361
	Avgår inlevererat belopp		-10 991		-10 991
	Netto		370		370

Not 29	Utländska banker (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
		1995	1994	1995	1994
	I utländsk valuta	30 311	31 285	30 145	30 975
	I svenska kronor	5 550	4 597	5 220	4 597
		35.861	35 882	35.365	35 572

Not 30	Obligationer (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
		1995	1994	1995	1994
	I svenska kronor	56 731	52 575	1 155	3 105
	I utländsk valuta	6 344	7 479	6 344	7 479
		63 075	60 054	7 499	10 584

For specifikation, se sid 67

Not 31	Förlagslån (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
		1995	1994	1995	1994
	Tidsbestämda förlagslån, svenska kronor	3 426	3 859	3 426	3 819
	Tidsbestämda förlagslån, utländsk valuta	4 067	5 832	4 067	5 832
	Odaterade (eviga) förlagslån, svenska kronor	200	850	200	350
	Odaterade (eviga) förlagslån, utländsk valuta	2 368	2 667	2 368	2 667
		10 061	13 208	10 061	12 668

For specifikation, se sid 67

Förlagslånen är efterställda andra skulder. Daterade förlagslån ger rätt till betalning före odaterade lån. Inom respektive grupp gäller lånen med lika rätt.

Rantekostnaden för förlagslånen uppgick under 1995 till 832 Mkr (1 029) för koncernen och 816 Mkr (743) för moderbolaget.

Not 32	Ovriga skulder (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
		1995	1994	1995	1994
	Upplupna kostnadsrutor	4 261	4 984	2 200	2 703
	Ovriga upplupna kostnader och förutbetalda intakter	1 580	742	893	675
	Fondlikvidskulder	57	224	57	224
	Post- och bankgiro	1 040	973	1 040	973
	Reserv omstruktureringskostnader	371	270	371	270
	Sålda ej innehavda värdepapper	11 407	-	11 407	-
	Innehållen preliminärskatt, kunder	1 212	1 045	1 212	1 045
	Latenta skatteskulder	1 004	650	-	-
	Ovriga skatteskulder	673	46	648	47
	Ovrigt	893	3 262	933	3 581
		22.498	12 196	18 761	9 518

Vid beräkning av latent skatt har 28% schablonskatt använts

Not 33	Avsatt till pensioner (Mkr)	Formögenhet dagsvärde		Pensions- förpliktelser	
		1995	1994	1995	1994
	Nordbankens pensionsförpliktelser är till huvudsaklig del tryggade via avsättningar till pensionsstiftelse. En mindre del tryggas genom försäkringsavtal. För enstaka äldre åtaganden i dotterbolag sker skuldforing i balansräkningen.	4 460	3 900	3 905	3 615

Obeskattade reserver (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Akkumulerade överavskrivningar, inventarier	-	-	8	-
Periodiseringsfonder	-	-	1 987	264
Investeringsfond	-	-	-	10
			1.995	274

Not 34

Eget kapital (Mkr)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Bundet				
Aktiekapital (215 000 000 aktier à nom 25.00) ¹⁾	5.375	5.372	5.375	5.372
Bundna reserver	5.777	4 511	4 293	4 296
Fritt				
Fria reserver	2 354	3 622	2 426	4 823
Årets resultat	5 137	3 003	5.170	603
	18 643	16 508	17 264	15 094

Not 35

¹⁾Föregående år 429 760 655 à nom 12.50

Koncernen	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat	Totalt
Vid årets början	5 372	4.511	6 625		16 508
Fondemission	3	-3			
Utdelning			-3.000		-3 000
Forskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		1 271	-1 271		
Omräkningdifferens		-2			-2
Årets resultat				5.137	5 137
Vid årets slut	5 375	5 777	2 354	5 137	18 643

Moderbolaget	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserad vinst	Årets resultat	Totalt
Vid årets början	5 372	4 296	5 426		15 094
Fondemission	3	-3			
Utdelning			-3.000		-3 000
Årets resultat				5 170	5 170
Vid årets slut	5 375	4 293	2 426	5 170	17.264

KAPITALTÄCKNING, Mkr

Riskvägd balansomslutning

Koncernen	Tillgångar		Åtaganden utanför balansräkningen		Totalt risk-vägt belopp	
	1995	1994	1995	1994	1995	1994
Riskvägning, klass						
A 0 %	100 718	91 885	3 061	5 277	-	-
B 20 %	45 742	48 870	17 036	21 439	12 556	14 062
C 50 %	73.349	68 571	3 789	3.903	38 568	36 237
D 100 %	112 656	132 752	11 428	9 599	124 085	142 351
Summa	332 465	342 078	35 314	40 218	175 209	192 650

Moderbolaget	Tillgångar		Åtaganden utanför balansräkningen		Totalt risk-vägt belopp	
	1995	1994	1995	1994	1995	1994
Riskvägning, klass						
A 0 %	115 320	107 033	3 007	4 004	-	-
B 20 %	38 858	43 061	16 999	21.350	11 171	12 882
C 50 %	18 665	19 495	3 770	3.874	11 218	11.685
D 100 %	89.903	111.902	10 359	9 352	100.263	121.254
Summa	262 746	281.491	34 135	38 580	122 652	145 821

Riskklasserna omfattar:

- A Fordran på eller garanterad av stat/centralbank inom OECD eller svensk kommun.
- B Fordran på eller garanterad av kommuner eller banker/finansinstitut inom OECD samt kortfristiga fordringar avseende övriga banker/finansinstitut.
- C Fordran mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter.
- D Övriga tillgångar.

Kapitalbas, Mkr

(Efter foreslagen vinstdisposition)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Primärt kapital				
Beskattat kapital	14 567	14 582	15 652	14 094
Obeskattade reserver minus latent skatt	2 432	850	1 437	192
Summa primärt kapital	16 999	15 432	17 089	14 286
Supplementärt kapital				
Tidsbestämda förlagslån	5 820	7 717	5 820	7 143
Eviga förlagslån	2 568	3 505	2 568	3 005
Summa supplementärt kapital	6 388	11 222	8 388	10 148
Avgår ej konsoliderade innehav av aktier och förlagsbevis i andra finansinstitut	-191	-217	-191	-217
Kapitalbas netto	25 196	26 437	25 286	24 217
Primärkapitalrelation, %	9,7	8,0	13,9	9,8
Kapitaltäckningsgrad, %	14,4	13,7	20,6	16,6

Åtaganden utanför balansräkningen

Som ett led i affärsverksamheten har koncernen åtaganden utanför balansräkningen. Dessa medför en viss kreditrisk. Kapitalkravet för dessa uppgick per 31 december 1995 i koncernen till 1 338 Mkr (beräknat på ett krav på 8 %). Nedan specificeras de olika posterna.

Mkr	Koncernen		
	Nominalt belopp	Omräknat belopp	Riskvägt belopp
Garantier			
Kreditgarantier	3 506	3 506	2 767
Övriga garantier	6 072	4 036	3 644
Garantifondförbindelser	49	49	49
Egna Accepter	397	397	397
Remburser			
Beviljade ej disponerade remburser	2 892	403	353
Övriga ansvarsförbindelser	649	-	-
Åtaganden om framtida betalning			
Certifikatprogram	3 678	1 839	1 055
Ranterelaterade och valutakursrelaterade kontrakt			
Terminkontrakt i valuta	330 050	13 251	3 427
Ränteterminer	124 295	0	0
Ränte- och valutaswappar	158 001	6 285	1 493
FRA	424 087	85	18
Ränte- valuta- och aktieoptioner	4 427	16	3
Financial futures	11 926	0	0
Övriga åtaganden			
Långa kreditlöften	10 894	5 447	3 524
Outnyttjad del av beviljad räkningsskredit	38 754	-	-
Summa	1 121 677	35 314	16 730

Not 36

Garantiförpliktelser (Mkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Garantiförpliktelser till förmån för koncernbolag ¹⁾				
Kreditgarantier	2 274	3 666	5 953	4 555
Övriga garantiförbindelser	8 072	9 439	7 771	9 420
Egna accepter	397	-	397	-
Garantifondsforbindelser	49	65	49	65
	10 792	13 170	16 430	17 706
¹⁾ Varav utnyttjat			1 232	989

Resultat och eget kapital enligt amerikanska redovisningsprinciper

Not 37

De redovisningsprinciper enligt vilka koncernredovisningen upprättats överensstämmer med svensk god redovisningssed och skiljer sig i vissa avseenden från amerikanska redovisningsprinciper (US GAAP). En sammanfattning av de, för Nordbanken, mest väsentliga skillnaderna presenteras nedan.

Räntebärande värdepapper – klassificering

Enligt US GAAP redovisas samtliga icke tradinginnehav aningen som anläggningstillgång (indikerande ledningens möjlighet och avsikt att behålla innehavet till förfallodagen) eller som värdepapper tillgängliga för försäljning. Räntebärande värdepapper som inrehas till förfall värderas till anskaffningsvärde plus/minus periodisering av under- eller överkurs ("amortized cost") och värdepapper tillgängliga för försäljning värderas till marknadsvärdet. Marknadsvärdejusteringar redovisas som en separat del av det egna kapitalet utan att passera resultaträkningen. Värdepapper som löpande handlas, inklusive derivatinstrument, värderas enligt US GAAP till marknadsvärdet och samtliga värdejusteringar inkluderas i det redovisade resultatet.

Enligt svenska regler värderas investment- respektive tradingportföljen till det lägsta av anskaffnings- respektive marknadsvärdet och värdejusteringar redovisas i resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper – förvärv av värdepapper emitterade av koncernbolag

Enligt US GAAP skall en gäldenär behandla skulden som löst vid den finansiella rapporteringen om gäldenären betalar borgenären och lösgörs från samtliga åtaganden som hänför sig till skulden. Detta gäller även gäldenärens återanskaffning av dess (eller dess närstående) skuldebrev utgivna på penning- och kapitalmarknaden oavsett om skuldebrevet betraktas som inlösta eller innehåller som en del av den egna portföljen.

Skillnaden mellan återanskaffningspriset och netto bokförda värdet av den lösta skulden skall redovisas som vinst eller förlust under den period återköpet sker. Inga ytterligare redovisningseffekter uppstår efter återköpet. En eventuell försäljning av det förvävade skuldebrevet behandlas som om nytt skuldebrev utgivits.

I bankens koncernredovisning elimineras nominellt värde av i investmentportföljen ingående värdepapper utgivna av koncernbolag. Periodisering av under- respektive överkurs hänförliga till tillgång respektive skuld redovisas också fortsättningsvis i resultaträkningen liksom vinst eller förlust vid eventuell senare försäljning av värdepapperet.

Räntebärande och aktierelaterade värdepapper – tidpunkt för bokföring av transaktioner

Enligt svenska redovisningsprinciper redovisas transaktioner avseende finansiella instrument per likviddagen, det vill säga den dag då det finansiella instrumentet skall levereras till köparen och ersättningen betalas. Vinstar och förluster hänförliga till finansiella instrument redovisas även dessa per likviddagen.

Enligt US GAAP redovisas transaktioner och till dessa hänförliga vinstar och förluster per affärsdagen, det vill säga den dag då förbindelsen inträder och från vilken köparen påtar sig risken och tillförs resultatet av värdeförändringar av det finansiella instrumentet.

Räntebärande och aktierelaterade värdepapper – återköp inom kort tid ("wash sales")

Enligt svenska redovisningsprinciper redovisas värdepappersförsäljningar som försäljningar med tillhörande realiserade vinster och förluster, även om samma eller i stort sett samma värdepapper återköps relativt kort tid efter försäljningen.

Enligt US GAAP skall en försäljning av ett värdepapper följd av ett återköp inom så kort tid att säljaren inte tagit någon väsentlig marknadsrisk betraktas som en så kallad "wash sale". Varken försäljning eller återköp skall återspeglas i resultatet.

Marknadsnoterade aktier m m – redovisning

Banken redovisar samtliga marknadsnoterade aktier m m som omsättningstillgångar. Enligt svenska redovisningsprinciper värderas dessa till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet, varvid förändringar redovisas över resultatet.

Enligt US GAAP skall innehaven klassificeras som tillgängliga för försäljning och värderas till marknadsvärde. Värdejusteringar redovisas som en separat del av eget kapital utan att passera resultaträkningen.

Lån – avgifter avseende förtidsinlösta lån

Enligt bankens redovisningsprinciper skall avgifter som erhålls i samband med förtidsinlösen av ett utestående lån periodiseras linjärt över lånekontraktets ursprungliga löptid.

Enligt US GAAP skall avgift som erhållits från en låntagare i samband med förtida lösen av ett lån redovisas som intakt i den period betalning erlades.

Lån – vissa omstruktureringar av lån

Enligt svenska redovisningsprinciper skall tillgångar som erhållits i samband med omstrukturering av ett lån för att erhålla en godtagbar återvinning, tas upp till det lägsta av lånets bokförda värde eller marknadsvärdet. Enligt US GAAP skall sådana tillgångar tas upp till verkligt värde, vanligen tillgångens värde på andrahandsmarknaden, den dag omstruktureringen genomförs.

Eventuella skillnader mellan tillgångens verkliga värde och bokförda värdet på lånet bokförs som en justering av reserven för kreditförluster enligt US GAAP.

Kostnadsreservering

Bankens personalkostnader 1995 inkluderar en kostnadsreservering om 215 miljoner kronor avseende det under 1995 beslutade personaldimensioneringsprogrammet Nystart. Enligt US GAAP krävs för en sådan kostnadsföring att personalen informeras före rakenskapsårets utgång. Informationen lämnades inte förrän i januari 1996.

Pensioner

Väsentliga skillnader uppstår mellan US GAAP och svenska redovisningsprinciper till följd av tidpunkten för redovisning av kostnaderna, aktuarieantaganden och metoderna för att bestämma förmånsåtagandena.

Inkomstskatter

Enligt US GAAP bör skattefordran upptas för kostnader som ej är direkt avdragsgilla i skattehänseende. Det är också möjligt att redovisa latent skattefordran för ej utnyttjade underskottsevdrag som sannolikt kan utnyttjats i framtiden. Svensk redovisning har ej fullt ut anpassats till denna praxis.

Sammanfattning över beräknade effekter på årets resultat och eget kapital

Årets resultat, koncernen miljoner kronor, utom beräknat resultat per aktie	1995	1994
Årets resultat enligt koncernresultaträkning (svenska redovisningsprinciper)	5 137	3 003
Beräknade justeringar		
Räntebärande värdepapper		
Klassificering	-1 096	1 278
Förvärv av värdepapper emitterade av koncernbolag	333	-200
Tidpunkt för bokföring av transaktioner	-	-83
Räntebärande och aktierelaterade värdepapper, "wash sales"	-16	123
Lån – avgifter avseende förtidsinlösta lån	50	17
Kostnadsreservering	215	-
Pensioner	127	101
Inkomstskatter	-124	-102
Skatteeffekt på beräknade justeringar	141	-346
Beräknat resultat enligt US GAAP	4 767	3 791
Beräknat resultat per aktie ¹⁾ enligt US GAAP, kronor	22,17	17,63

Eget kapital, koncernen miljoner kronor, utom justerat eget kapital per aktie	1995	1994
Eget kapital enligt koncernbalansräkningen (svenska redovisningsprinciper)	18 643	16 508
Beräknade justeringar		
Räntebärande värdepapper		
Klassificering	539	1 137
Förvärv av värdepapper emitterade av koncernbolag	-483	-816
Räntebärande och aktierelaterade värdepapper, "wash sales"	-4	12
Marknadsnoterade aktier - redovisning	164	118
Lån - avgifter avseende förtidsinlösta lån	89	39
Lån - vissa omstruktureringar	-6	-2
Kostnadsreservering	215	-
Pensioner	809	682
Inkomstskatter	-33	91
Skatteeffekter på beräknade justeringar	-337	-328
Beräknat eget kapital enligt US GAAP	19 596	17 441
Beräknat justerat eget kapital per aktie ¹⁾ enligt US GAAP, kronor	91,14	81,12

¹⁾ Information om värde per aktie har omräknats med hänsyn till ändring av det nominella värdet från SEK 12,50 till SEK 25 och en därtill förande minskning i antalet utestående aktier i samband med sammanläggningen och den förberedande fondemissionen, som genomfördes i mars 1995

Ref 38

LIVIA AB (Mkr)		
Resultaträkning	1995	1994
Premieinkomst	794	566
Ökning av premiereserv	-798	-568
Kapitalavkastning	513	126
Försäkring ersättningar	-75	-37
Driftskostnader	-39	-35
Resultat före avgiven återförsäkring	395	52
Avgiven återförsäkring	0	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	395	52
Återbaring	-	-5
Avsättning obeskattade reserver	-3	-1
Resultat före skatt	392	46
Skatt	-59	-13
Årets överskott	333	33
Balansräkning	1995	1994
TILLGÅNGAR		
Finansiella tillgångar		
Kassa	93	246
Upplupna intakter	218	110
Övriga	32	30
Placeringsstillgångar		
Penningmarknadslån	737	1 609
Obligation-/förlagslån	3 003	1 380
Aktier och andelar	993	596
Fastigheter	37	-
Anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	0	0
Maskiner, inventarier och dylikt	1	1
SUMMA TILLGÅNGAR	5 114	3 972
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Finansiella skulder		
Upplupna kostnader	24	4
Övriga	9	11
Försäkringstekniska skulder		
Premiereserv	4 112	3 313
Ersättningsreserv	9	7
Obeskattad reserv	4	1
Återbaringsmedel		
Återbaringsfond	543	523
Årets överskott	333	33
Eget kapital		
Aktiekapital	80	80
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	5 114	3 972
Medeltal anställda	20	16

Kommentarer:

Som ett led i moderbolagets fortsatta satsning på pensionssparande togs verksamheten i det omsesidiga Livförsäkringsbolaget Livia den 1 juni 1994 av det av Nordbanken etablerade Livförsäkringsaktiebolaget Livia.

Redovisningen har upprättats enligt bestämmelserna i försäkringsrörelselagen samt de tillämpningsföreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen.

Livia AB drivs enligt omsesidiga principer. Enligt försäkringsrörelselagen får någon vinstutdelning till aktieägarna inte ske i ett livförsäkringsbolag. Det resultat som uppstår skall i sin helhet tillfalla försäkringstagarna i form av återbaringsmedel. Redovisningsprinciperna stämmer i allt väsentligt överens med de som tillämpas inom koncernen. Placeringsstillgångarna värderas enligt det lägsta av anskaffningsvärdet eller marknadsvärdet per balansdagen. Värderingen sker individuellt.

Försäkringstekniska skulder består av premiereserv och ersättningsreserv och skall motsvara de nominella förpliktelseerna enligt försäkringsavtalen. Premiereserven utgör skillnaden mellan det förväntade kapitalvärdet av bolagets framtida utgifter för löpande försäkringar och det förväntade kapitalvärdet av de premier bolaget ytterligare kan ha att uppbära för dessa försäkringar. Ersättningsreserven består av forfallna ännu ej utbetalda försäkringsersättningar.

Specifikationer

Aktier omsättningstillgångar (Mkr)

31 december 1995

Specifikation
till not 21

	Antal aktier	Nom värde	Bokfört värde	Marknads- värde	Röst- ¹⁾ andel,%
Aktier för skyddande av fordran					
Moderbolagets innehav					
Gotic International AB	255 000		15,8	15,8	14,2
Bostads AB Grandstigen, Helsingfors	119		1,1	1,1	
Asunto OY Riihimäen Kontiointies, Riihimäki	397		1,3	1,3	
			18,2	18,2	
	Antal aktier	Nom värde	Bokfört värde	Marknads- värde	Röst- ¹⁾ andel,%
Andra aktier					
Moderbolagets innehav					
Atle Forvaltnings AB	6 673 545	66,7	116,2	266,9	12,3
Investment AB Bure	334 553	3,3	3,3	14,7	0,6
Fylkinvest AB	1 000	1,0	2,0		5,0
Gunnebo AB	99 750	0,9	1,9	4,1	0,9
Ven Cap AB	16 419	0,2	0,3	0,6	0,2
			123,7	286,3	
Koncernen totalt			141,9	304,5	

¹⁾ Eventuellt avvikande kapitalandel anges inom parentes.

Aktier, andelar och förlagsbevis, anläggningstillgångar (Mkr)

31 december 1995

Specifikation
till not 22

	Antal aktier	Nom.värde Mkr eller miljoner i resp valuta	Bokfört värde	Marknads- värde	Röst- ¹⁾ andel,%
A. DOTTERBOLAG					
<i>Dotterbolag i Sverige</i>					
Atog AB	2 400	0,6	0,7		100
Livförsäkrings AB LIVIA	800	80,0	80,0		100
Gota Data Fastighets AB	4 000	0,4	1,8		100
Nordbanken Fastigheter AB	3 380 000	338,0	897,2		100
Nordbanken Finans AB	1 000 000	100,0	1 024,1		100
Nordbanken Företagskredit AB	1 300 000	1 170,0	1 571,8		100
Nordbanken Hypotek AB	70 000	70,0	2 559,0		100
dito, förlagsbevis		490,0	490,0		
Nordbanken Inkasso AB	5 000	0,5	2,2		100
Nordbanken Kapitalförvaltning AB	10 000	1,0	76,4		100
Nordbanken Kommunlån AB	10 000	10,0	107,2		100
Nordbanken Kredit AB	25 000	25,0	899,6		100
dito, förlagsbevis		490,0	490,0		
Nordbanken Reklam AB	5 000	0,5	0,6		100
Norra Nordbanken VBO	20 000	20,0	19,7		100
Fastighets AB Stamjärnet	1 000 000	100,0	100,1		100
Dormitator AB	1 000	1,0	1,0		100
GB Krysolit AB (i likvidation)	86 282		20,6		
Summa dotterbolag i Sverige			8 342,0		

	Antal aktier	Nom.värde Mkr eller miljoner i resp valuta	Bokfört värde	Marknads- värde	Rost-*) andel,%
Dotterbolag i utlandet					
Nord Finance Inc, Seattle	2 500	USD 1,4	10,7		100
Nordbanken North America Inc	20	USD 0,0	0,0		100
Nordbanken Reinsurance S A , Luxembourg	60 000	BEF 60,0	11,0		100
Nordbanken Servicas S/C Ltd, Sao Paulo	290	CRU 0,0	0,0		100
Nordbanken South East Asia Ltd (i likvidation)	25 000 000	SGD 30,0	0,0		100
Norra Nordbanken North America Inc	500	USD 0,0	0,0		100
PK Finance Inc, Seattle	1 000	USD 1,6	12,3		100
PK Finance OY (i likvidation)	1 500	FIM 1,5	2,1		100
PK Nominees Ltd (i likvidation)	25 000	SGD 0,0	0,2		100
Devalera A.S , Oslo (i likvidation)	73 000	NOK 73,0	27,2		100
Summa dotterbolag i utlandet			63,5		
Dotterbolag totalt			8 405,5		
B. SVENSKA KREDITINSTITUT					
AB Industrikredit	30 720	30,7	100,0		19,2
AB Svensk Exportkredit	74 620	74,6	75,5		10,2
Trygg-Hansa AB	59	0,0	0,0		
			175,5		
C. UTLANDSKA KREDITINSTITUT					
Adela Investment Co S A Luxembourg	1 092	USD 0,1	0,0		0,18
Banque Transatlantique S A	21 876	FRF 1,1	1,9		4,3
SWIFT Brussels	196	BEF 1,9	0,1		
			2,0		
D. OVRIGA AKTIER OCH ANDELAR					
Bancofond andelar			16,6		
Bankgirocentralen BGC AB	1 385	1,4	1,4		27,3
Bankomatcentralen AB	2 400	0,2	0,3		48,0
Bostadsrätter			13,9		
Penningmarknadsinformation PMI AB	150	0,8	0,9		18,8
Stockholms Fondbörs AB	17 062	1,9	2,1		6,8
Upplyningscentralen UC AB	2 609	0,3	0,3		26,1
Värdepapperscentralen AB	6 700	0,5	0,4		16,3
Nordisk Renting AB	129 600	13,0	59,8		5,0(10,0)
Ovriga bolag			2,3		
			98,0		
Summa A - D, moderbolaget			8 681,0		
DOTTERBOLAGENS AKTIEINNEHAV					
E. OVRIGA AKTIER OCH ANDELAR					
AB Borlänge Centrum	1 100		1,1		
Summa B - E aktier anläggningstillgångar, koncernen			276,6		

*) Eventuellt avvikande kapitalandel anges inom parentes

Aktievärdet i AB Industrikredit har nedskrivits med 37,7 Mkr. Nedskrivning av aktievärdet har skett i Nordbanken Kommunlån med 18 Mkr samt i Nordbanken Kapitalförvaltning med 11 Mkr med motsvarande uppskrivning av Nordbanken Finans med 29 Mkr. Det bokförda värdet avseende aktierna i Nordbanken Kommunlån har harutöver nedskrivits med 851 Mkr, nedskrivningen har nettoredovisats mot erhållen utdelning. Genom aktieagartillskott har ökning av det bokförda värdet skett i följande bolag: Nordbanken Kredit 300 Mkr, Nordbanken Hypotek 700 Mkr samt Nordbanken Kapitalförvaltning 2 Mkr.

Fastighetsägande dotterbolag, Gota Bank Fastighets AB, Manurent AB, Nordstaden 2-16 KB och Putten 15 KB har överförs till Nordbanken Fastigheter AB.

Specifikation till not 30
Obligationer (Mkr)

31 december 1995

Löptid	Emitterat belopp Mkr eller miljoner i resp valuta ¹⁾	Räntesats, % ¹⁾	Utestående belopp, Mkr	
1991/96	SEK	200	11,50	200
1993/96	SEK	110	8,00	109
1993/96	SEK	840	0,00	788
1995/98	SEK	71	0,00	58
				1 155
1986/96	DEM	100	5,25	462
1986/96	CHF	150	5,25	869
1989/96	DEM	100	6,25	464
1990/96	USD	40	6,85	267
1990/00	AUD	40	7,90	141
1991/97	JPY	5 000	Rörlig	324
1991/01	XEU	15	6,15	131
1992/96	USD	30	Rörlig	198
1993/96	USD	30	Rörlig	200
1993/96	USD	5	Rörlig	33
1993/96	USD	75	Rörlig	501
1993/98	USD	100	Rörlig	667
1994/96	JPY	2 000	Rörlig	130
1994/96	JPY	5 000	Rörlig	324
1994/96	USD	25	Rörlig	167
1994/99	USD	10	Rörlig	67
1994/99	USD	100	Rörlig	667
1995/05	JPY	1 000	Rörlig	65
1995/96	USD	100	Rörlig	667
				6 344
Totalt, moderbolaget				7 499
Nordbanken Företagskredit				33
Nordbanken Hypotek				62 519
Nordbanken Kredit				7 589
Elimineringar				-14 565
Totalt, koncernen				63 075

¹⁾ Avser ursprunglig emission. Valutaexponering och räntesats har för vissa lån ändrats genom valuta- och ränteswappar.

Specifikation till not 31
Förlagslån (Mkr)

31 december 1995

Löptid	Emitterat belopp Mkr eller miljoner i resp valuta ¹⁾	Räntesats, % ¹⁾	Utestående belopp, Mkr	
Utgivna av moderbolaget				
<i>Daterade förlagslån</i>				
1988/98	SEK	670	Rörlig	200
1988/98	SEK	1 000	Rörlig	260
1989/96	SEK	412	8,95	156
1989/96	SEK	580	11,20	460
1989/99	SEK	1 371	Rörlig	27
1989/99	SEK	20	12,15	20
1990/01	SEK	40	14,27	40
1991/97	SEK	100	12,95	100
1991/97	SEK	251	12,50	242
1991/98	SEK	600	0,00	451
1991/01	SEK	1 000	0,00	528
1991/01	SEK	300	12,93	300
1992/99	SEK	155	10,75	150
1992/01	SEK	285	0,00	173
1992/07	SEK	150	11,68	150
1993/03	SEK	22	9,00	18
1994/09	SEK	467	0,0	112
1995/05	SEK	94	0,0	39
Summa				3 426
1988/03	JPY	5 000	7,60	324
1988/03	JPY	5 000	7,55	324
1990/05	CHF	80	7,125	275
1990/05	AUD	150	6,00	745
1990/05	CAD	200	6,00	981
1991/96	LUF	350	10,00	85
1992/00	LUF	1 000	9,25	226
1992/00	LUF	600	9,00	136
1993/01	USD	100	6,975	307
1994/04	USD	100	Rörlig	664
Summa				4 067
Summa daterade förlagslån				7 493
<i>Odaterade (eviga) förlagslån</i>				
1990	SEK	200	14,46	200
1990	USD	90	Rörlig	601
1990	USD	20	Rörlig	133
1993	JPY	20 000	Rörlig	1 228
1993	DEM	25	Rörlig	116
1993	JPY	1 000	Rörlig	65
1993	JPY	3 500	Rörlig	225
Summa eviga förlagslån				2 568
Totalt				10 061

¹⁾ Avser ursprunglig emission. Valutaexponering och räntesats har för vissa lån ändrats genom valuta- och ränteswappar.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står enligt balansräkningen för moderbolaget:

	Mkr
Balanserad vinst	2.426
Årets resultat i moderbolaget	5.170
Summa	7.596

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

	Mkr
Till aktieägare utdelas 7,50 kr/aktie	1.613
Till ny räkning förs	5.983
Summa	7.596

Koncernens disponibla vinstmedel uppgår till 7 491 Mkr. Härav åtgår 2 Mkr för avsättning till bundna reserver. Efter föreslagen disposition uppgår koncernens fria egna kapital till 5 876 Mkr.

Stockholm den 16 februari 1996

Jacob Palmstierna, ordf

Rune Brandinger, v ordf

Dan Andersson

Anders Falk

Bertel Finskas

Barbro Fischerström

Patric Fredell

Leif Gustafsson

Leif H Hjärke

Christina Liffner

Bernt Magnusson

Björn Svedin

Margot Wikström

Hans Dalborg, VD

Revisionsberättelse för Nordbanken AB (publ)

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens förvaltning för år 1995. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Banken

Räkenskaperna har löpande granskats av bankens revisionsavdelning, som däröver avgivit rapporter till oss.

Årsredovisningen har upprättats enligt bankrörelselagen.

Vi tillstyrker

- att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,
- att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt
- att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt bankrörelselagen.

Vi tillstyrker

- att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 16 februari 1996

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor
Ordförande

Per-Olof Akteus
Auktoriserad revisor

Ulf Järlebro
Auktoriserad revisor

Stephan Tolstoy
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

Styrelse

Ordinarie ledamöter

Jacob Palmstierna

Kristianstad, född 1934. Ekonomie doktor. Ordförande sedan 1992, ordinarie ledamot sedan 1991. Styrelseordförande i AB Catena, Piren AB och Siemens-Elma AB. Styrelseledamot i Tetra Laval Group, NCC AB, Nordstjernen AB, Avesta Sheffield AB och ICB Shipping AB. Aktieinnehav: 3 200.

Rune Brandinger

Ramnäs, född 1931. F.d. verkställande direktör i Södra Skogsägarna. Vice ordförande, ordinarie ledamot sedan 1992. Styrelseordförande i Scandiaconsult AB, Vasakronan AB, Elektronikgruppen AB, Cepro AB, AB Svenska Miljöstyrningsrådet och Sägverkens Riksförbund. Styrelseledamot i AssiDomän Skog & Trä AB, Karolin Invest AB, Hasselfors AB och Industriförbundet. Aktieinnehav: 1 200.

Hans Dalborg

Stockholm, född 1941. Ekonomie doktor. Verkställande direktör och koncernchef i Nordbanken. Ordinarie ledamot sedan 1991. Styrelseledamot i Stockholms Konserthusstiftelse, IVAs näringslivsråd och Östekonomiska institutet. Aktieinnehav: 5 100 m. närst.

Bertel Finskas

Stockholm, född 1948. Bankkamrer. Ordinarie ledamot sedan 1991, arbets-tagarrepresentant. Aktieinnehav: 200.

Barbro Fischerström

Danderyd, född 1943. Verkställande direktör i Tidningsutgivarna. Ordinarie ledamot sedan 1991. Styrelseordförande i Apoteksbolaget AB. Styrelseledamot i Svenska Rymdaktiebolaget och Statens Väg- och Trafikinstitut. Aktieinnehav: 200.

Patric Fredell

Stockholm, född 1939. Verkställande direktör i Siljans Sägverk. Ordinarie ledamot sedan 1994. Styrelseordförande i Arvid Nordqvist H.A.B. Styrelseledamot i Industriförbundet, E. Ohman Jr AB, Södra Timber AB, Jöns Timber AB, Stockholms Trävaru AB, AB Svenska Kaukas och Guillemette & Cie S.A. Aktieinnehav: 500 m. närst.

Leif H Hjärke

Gärnsås, född 1940. Verkställande direktör i Gärnsås AB. Ordinarie ledamot sedan 1991. Styrelseordförande i AB Svensk Möbelcenter. Styrelseledamot i Form Design Center och Sveriges Möbelindustriförbund. Aktieinnehav: 200.

Christina Liffner

Västerås, född 1950. Ekonomi- och Finansdirektör samt vice verkställande direktör i AssiDomän AB. Ordinarie ledamot sedan 1995. Aktieinnehav: 300 m. närst.

Bernt Magnusson

Djursholm, född 1941. Ordförande i NCC AB. Ordinarie ledamot sedan 1991. Styrelseordförande i Swedish Match AB. Vice ordförande i Avesta Sheffield AB. Styrelseledamot i Burmah Castrol plc, Silja Oy Ab, Höganäs AB, ICB Shipping AB, Nordstjernen AB, Industriförbundet och Stockholms Handelskammare. Aktieinnehav: 200.

Dan Andersson

Stockholm, född 1948. Ekonom i Landsorganisationen i Sverige. Ordinarie ledamot sedan 1995. Styrelseledamot i 4:e AP-fonden och Riksförsäkringsverkets fondfullmäktige. Aktieinnehav: 0.

Anders Falk

Göteborg, född 1957. Banktjänsteman. Ordinarie ledamot sedan 1994, arbetstagarrepresentant. Aktieinnehav: 0.

Leif Gustafsson

Stockholm, född 1940. Verkställande direktör i SSAB Svenskt Stål AB. Ordinarie ledamot sedan 1992. Styrelseledamot i SSAB, Vattenfall AB och Frontline AB. Aktieinnehav: 200.

Suppleanter

Lennart Andreasson

Malmö, född 1955. Banktjänsteman. Suppleant sedan 1994, arbetstagarrepresentant. Aktieinnehav: 0.

Björn Svedin

Lidingö, född 1945. Verkställande direktör i Securum International. Ordinarie ledamot sedan 1994. Styrelseledamot i Erika Försäkrings AB, Peak Performance AB och MGA Shipping AB. Aktieinnehav: 0.

Tanja Beckman

Stockholm, född 1942. Bankkamrer. Suppleant sedan 1995, arbetstagarrepresentant. Aktieinnehav: 400 m. närt.

Margot Wikström

Umeå, född 1936. Ordinarie ledamot sedan 1991. Ordförande i Svenska Kommunförbundet. Styrelseordförande i Förnade kommunföretag. Aktieinnehav: 200.

Magnus Falk

Saltsjöbaden, född 1942. Vice verkställande direktör och ställföreträdande koncernchef i Nordbanken samt chef för Regionbank Mellansverige. Suppleant sedan 1995. Aktieinnehav: 200.

Styrelsens arbetsformer

Styrelsen sammanträder regelmässigt en gång per månad utom i juli för att behandla ärenden rörande verksamheten och ta kreditbeslut som inte delegerats. Suppleanter får närvara men endast rösta som ersättare för icke närvarande ordinarie ledamot.

Presidiet inom styrelsen består av styrelsens ordförande, dess vice ordförande samt verkställande direktören. Presidiet följer det operativa arbetet och tar även ställning till vilka ärenden som skall behandlas av styrelsen.

Finansutskottet består av fyra styrelseledamöter samt verkställande direktören, ytterligare två ledamöter ur Verkställande ledningen samt chefen för Koncernstab Finans. Ständigt adjungerade är cheferna för Koncernstab Ekonomi och Trading samt bankens chefsekonom. Utskottet behandlar ärenden av större eller principiell karaktär, bl a limiter för de finansiella marknadsriskerna genom beslut inom eget mandat eller genom beredning för styrelsebeslut.

Kreditutskottet består alltid av mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter; styrelsens ordförande, dess vice ordförande, verkställande direktören och de ytterligare styrelseledamöter som styrelsen utser. Vidare ingår en arbetstagarrepresentant och chefen för Koncernstab Kredit. Kreditutskottet beslutar i kreditärenden inom eget mandat och bereder större ärenden för styrelsebeslut.

Kompensationskommittén består av styrelsens ordförande, dess vice ordförande samt ytterligare en styrelseledamot. Kommittén behandlar frågor rörande ledningens ersättning. Verkställande direktörens ersättning fastställs av styrelsen.

Verkställande ledning

Stående från vänster:

Claes Östberg
född 1944, anställd 1977, vice verkställande direktör och koncernkreditchef. Aktieinnehav: 1.100 m. närst.

Karl-Olof Hammarkvist
född 1945, ekonomie doktor, anställd 1991, vice verkställande direktör och ansvarig för Produktområde Sparande/Placeringar. Verkställande direktör för Nordbanken Kapitalförvaltning AB. Aktieinnehav: 300 m. närst.

Sven-Åke Johansson
född 1939, teknologie doktor, anställd 1991, vice verkställande direktör med

övergripande ansvar för finansfrågor samt Produkt- och Servicebolag. Hanterar inom verkställande ledningen den löpande verksamheten i Stora företaget. Aktieinnehav: 1 000 i bolag.

Peter Forsblad
född 1946, ekonomie doktor, anställd 1992, Informationsdirektör och sekreterare i verkställande ledningen. Aktieinnehav: 300 m. närst.

Sittande från vänster:

Lars G Nordström
född 1943, anställd 1993, vice verkställande direktör med övergripande

ansvar för Produktområden, Nordbanken Fost, Marknad, Data och Utland. Hanterar inom verkställande ledningen den löpande verksamheten i Regionbankerna. Aktieinnehav: 200.

Hans Dalborg
född 1941, ekonomie doktor, anställd 1991, verkställande direktör och koncernchef. Aktieinnehav: 5 100 m. närst.

Magnus Falk
född 1942, anställd 1986, vice verkställande direktör och ställföreträdande koncernchef samt chef för Regionbank Mellansverige. Aktieinnehav: 200.

Koncernledning

Utöver medlemmarna i verkställande ledning ingår:

Från vänster:

Göran Sundström, född 1939, anställd 1979, vice verkställande direktör. Aktieinnehav: 200 m. närst.
Tord Arnerup, född 1945, anställd 1984, chef för Koncernstab Juridik. Aktieinnehav: 0.
Bengt-Åke Eriksson, född 1945, anställd 1977, chef för Data. Aktieinnehav: 700 m. närst.

Från vänster:

Jakob Grinbaum, född 1949, anställd 1976, chef för Koncernstab Finans. Aktieinnehav: 200.
Sven Karlsson, född 1943, anställd 1990, chef för Koncernstab Personal. Aktieinnehav: 200.

Från vänster:

Björn Westberg, född 1944, anställd 1995, chef för Investor Relations. Aktieinnehav: 200.
Arne Liljedahl, född 1950, anställd 1983, chef för Koncernstab Ekonomi. Aktieinnehav: 400 m. närst.

Arne Bernroth

född 1947, anställd 1994, vice verkställande direktör och chef för Regionbank Sydsverige. Aktieinnehav: 200.

Björn Carlsson

född 1952, anställd 1983, chef för Stora Företag och Specialfinansiering. Aktieinnehav: 900 m. närst.

Claes Ivarsson

född 1951, anställd 1992, chef för Trading. Aktieinnehav: 200.

Göran Karlsson

född 1942, anställd 1982, vice verkställande direktör och chef för Regionbank Norrland. Aktieinnehav: 300 m. närst.

Roland Larson

född 1941, anställd 1992, vice verkställande direktör och chef för Regionbank Stockholm. Aktieinnehav: 200.

Sten Lindblad

född 1947, anställd 1983, vice verkställande direktör och chef för Regionbank Västsverige. Aktieinnehav: 300 m. närst.

KG Lindvall

född 1943, anställd 1982, chef för Utland. Aktieinnehav: 200.

Anders Nyrén

född 1954, tillträder 1 april 1996, övergripande ansvar Trading, Värdepappersservice och Corporate Finance.

Roland Olsson

född 1943, anställd 1986, vice verkställande direktör och chef för Produktområde Betalningar. Aktieinnehav: 300 m. närst.

Revisorer

Bankens revisorer utses av bolagsstämman och av Finansinspektionen.

Utsedda av bolagsstämman 1995

Ordinarie

Caj Nackstad, ordförande Stockholm, född 1945. Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB.

Per-Olof Akteus Vallentuna, född 1940. Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB.

Ulf Järlebro Stockholm, född 1947. Auktoriserad revisor, Deloitte & Touche AB.

Suppleanter

Anders Ivdal Partille, född 1951. Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB.

Svante Forsberg Sundbyberg, född 1952. Auktoriserad revisor, Deloitte & Touche AB.

Carl Lindgren Stockholm, född 1958. Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB.

Förordnad av Finansinspektionen

Stephan Tolstoy Stockholm, född 1940. Auktoriserad revisor, Öhrlings Coopers & Lybrand AB.

Nordbanken i Sverige

Huvudkontor

Nordbanken AB (publ)
105 71 Stockholm
Huvudväxel 08-614 70 00
Fax 08-20 08 46
Direktionsväxel 08-614 78 00
Fax 08-10 50 69
Besök Smålandsgatan 17, fr o m april 1996 Hamngatan 10
Organisationsnummer 502010-5523

Regionbanker

Regionbank Norrland
851 92 Sundsvall
Besök Kyrkogatan 15
Växel 060-18 81 00
Fax 060-18 82 67

Regionbank Mellansverige
Box 276, 751 05 Uppsala
Besök Stora Torget 7
Växel 018-65 25 00
Fax 018-65 25 05

Regionbank Stockholm
105 71 Stockholm
Besök Sveavägen 14
Växel 08-614 70 00
Fax 08-614 75 60

Regionbank Västssverige
405 09 Göteborg
Besök Östra Hamngatan 16
Växel 031-771 60 00
Fax 031-771 62 04

Regionbank Sydsverige
Box 24, 201 20 Malmö
Besök Södergatan 14
Växel 040-24 72 00
Fax 040-24 70 40

Dotterbolag

Livförsäkringsaktiebolaget LIVIA (publ)
Box 5902, 114 89 Stockholm
Besök Bürger Jarlskatan 64
Växel 08-14 42 35
Fax 08-21 51 80
VD Gunnar Andersson

Nordbanken Finans AB (publ)
Box 7455, 103 92 Stockholm
Besök Regeringsgatan 29
Växel 08-787 65 00
Fax 08-21 75 06
VD Stefan Källström

Nordbanken Företagskredit AB (publ)
105 71 Stockholm
Besök Smålandsgatan 17, 4 tr
Växel: 08-614 74 74
Fax 08-614 80 20
VD Anders Biström

Nordbanken Hypotek AB (publ)
105 71 Stockholm
Besök Smålandsgatan 17
Växel 08-463 70 00
Fax 08-24 15 17
VD Eva Andersson

Nordbanken Kapitalförvaltning AB (publ)
105 71 Stockholm
Besök Regeringsgatan 29, 7 tr
Växel 08-787 66 00
Fax 08-20 14 35
VD Karl-Olof Hammarkvist

Nordbanken Kommunlän AB (publ)
105 71 Stockholm
Besök Smålandsgatan 17, 4 tr
Växel 08-614 71 60
Fax 08-614 80 20
VD Torgny Wistedt

Nordbanken Kredit AB (publ)
105 71 Stockholm
Besök Smålandsgatan 17, 4 tr
Växel 08-614 74 74
Fax 08-614 80 20
VD Anders Biström

Fastighets AB Stämjärnet
105 71 Stockholm
Besök Drottninggatan 56, 3 tr
Växel 08-676 95 00
Fax 08-791 86 36
VD Håkan Lennersand

Nordbanken Fastigheter AB
105 71 Stockholm
Besök Drottninggatan 56, 3 tr
Växel 08-676 95 00
Fax 08-791 86 36
VD Håkan Lennersand

Nordbanken Inkasso AB
Box 141 47, 400 20 Göteborg
Besök Mölndalsvägen 91
Växel 031-83 02 00
Fax 031-35 87 20
VD Nils Wiberg

Nordbanken i utlandet

Dotterbolag

USA
NordFinance, Inc. &
PKFinans Intl. Corporation
5808 Lake Washington Blvd
Suite 215
Kirkland, WA 98033
P.O. Box 767
Bellevue, WA 98009
Tel: +1 206 883 2727
Fax: +1 206 883 2333
Chef: Laurie A. Bakke

Representantkontor och agenter

Australien
Nordbanken Representative Office
c/o Swedish Trade Council
25th Floor, 44 Market Street
Sydney, NSW 2000
Tel: +61 2 262 1077
Fax: +61 2 290 3907
Carin Sköld, representant

Brasilien
Nordbanken Representative Office
Rua Oscar Freire, 379 cj. 122
CEP-01426-001 São Paulo
Tel: +55 11 881 9499
Fax: +55 11 881 9368
Marie Sjö Dahl, representant

Egypten
Nordbanken Agent in Egypt
17, Kasr El Nil St. 6th Floor, Apt. 36
Cairo
Tel: +20 2 393 7978
Fax: +20 2 393 0526
Sameh F Makram-Ebeid, agent

England
Nordbanken Representative Office
Pountney Hill House
6 Laurence Pountney Hill
London EC4R 0BL
Tel: +44 171 626 7133
Fax: +44 171 626 7134
Leif Haglund, representant

Finland
Nordbanken Representative Office
Skillnadsgatan 5A, 4 tr
P.O. Box 50
FIN-00130 Helsinki
Tel: +358 0 170411
Fax: +358 0 653316
Hannu Thorén, representant

Frankrike
Nordbanken Representative Office
c/o Crédit du Nord
"Europe du Nord"
59, Boulevard Haussmann
F-75008 Paris
Tel: +33 1 4022 2293
Fax: +33 1 4266 4717
Maria Neman, representant

Hongkong
Hong Kong Representative Office
Suite 1502, Two Exchange Square
8 Connaught Place, Central
Hong Kong
Tel: +852 2801 6211
Fax: +852 2802 8682
Peter Ostwald, representant

Indien
Nordbanken Agent in India
Anand-Kanan
31 Pandita Ramabai Road
Bombay 400 007
Tel: +91 22 364 3529
Fax: +91 22 364 3529
Sujata Dabholkar, agent

Iran
The Inter-Alpha Group of Banks
14, Fourth Alley, 2nd Floor
Shahid Ahmad Ghasir Ave
(ex Bukharest Ave)
Teheran 15146
Tel: +98 21 886 3562/3564
Fax: +98 21 886 3539/873 3539
Telex: 212832 iagb ir
Rasoul Azzizadeh, representant

Kina
Nordbanken Representative Office
Towercrest Plaza Room 819
No. 3 Mai Zi Dian West Road
Chao Yang District
1000 16 Beijing
Tel: +86 10 467 1819
Fax: +86 10 467 2218
G.M Wang, representant
Alice Geng, representant

Ryssland
Nordbanken Representative Office
Molochnyi pereulok 9/14, str. 3
Moscow 119034
Tel: +7 503 956 6035
Fax: +7 095 200 1289
Angelica von Adamski, representant

Tyskland
Nordbanken Delegation
c/o Vereins- und Westbank AG
Alter Wall 22
D-20457 Hamburg
Tel: +49 40 3692 3135
Fax: +49 40 3692 2555
Lars Hansson, representant

Årsredovisningen är tryckt på klorfritt papper

Årsredovisningen är framställd av:

Nordbanken Grafisk Service, *ng*prenör, *foto*: Elisabeth Ohlsson m fl
repro: Tryckindustri, *tryck*: Falkenbergs Tryckeri AB

Huvudkontor:

Besöksadress: Smålandsgatan 17,
fr o m april 1996 Hamngatan 10

Postadress: 105 71 Stockholm

Telefon: 08-614 70 00

Telefax: 08-20 08 46

Telex: 12399 nbbank s

Telegram: nordbanken